SOFIA DOBRA

111 teste de limba română pentru examenul de capacitate şi admiterea în liceu

CUPRINS:

CUVÂNT ÎNAINTE

PROGRAMA ŞCOLARĂ PENTRU EXAMENUL DE CAPACITATE.

SUBIECTELE CONCURSULUI DE ADMITERE ÎN LICEU, SESIUNEA IULIE, ANII 1990-l998, CU REZOLVĂRILE SUBIECTELOR DE LIMBA ROMÂNĂ.

TESTE

CUVÂNT ÎNAINTE

Lucrarea se adresează candidaţilor la examenul de capacitate, propunân-du-le teste care cuprind probleme de literatură, de teorie literară şi de limba română, conform programei elaborate de Ministerul Educaţiei Naţionale.

În conceperea testelor s-a acordat un punctaj egal, 4,25 puncte, pentru cunoştinţele de literatură şi de teorie literară şi

pentru cunoştinţele de limba română, ceea ce înseamnă în total 8,50 puncte. S-a notat cu 0,50 puncte aspectul general al lucrării, care vizează aşezarea în pagină, scrisul îngrijit şi citeţ. La acestea se adaugă un punct oferit din oficiu, ceea ce dă un total de 10 puncte pentru fiecare test. Pentru a evita o supraîncărcare a paginii, în par tea de jos, pe fond gri, este trecut punctajul însumat (1 punct + 0,50 puncte +1 punct), care reprezintă: 1 punct – calitatea exprimării; 0,50puncte – aspectul general; 1 punct – oferit pentru participare. Elevul îşi poate trece în caseta cu totalul nota obţinută la testul respectiv.

La subiectele de literatură, şi de teorie literară, 1 punct se acordă pentru calitatea exprimării, care are în vedere corectitudinea şi fluenţa textului, precizia termenilor folosiţi, respectarea normelor ortografice în vigoare.

Lucrarea (ediţia 1,1998) a f ost actualizată şi completată conform programei de capacitate, fiind utilă pentru examenele pe care le vor susţine absolvenţii de gimnaziu.

Prima parte a lucrării cuprinde programa şcolară pentru examenul de capacitate, iar partea a II-a prezintă subiectele concursului de admitere în liceu, sesiunea iulie din anii 1990-l998, cu rezolvări ale problemelor de limba română, în ultima parte a lucrării se găsesc 111 teste care pot f i utilizate acasă şi în clasă, mai ales în semestrul al H-lea, când se fac

aplicaţii ale cunoştinţelor de limba română dobândite de elevi în ciclul gimnazial.

Autoarea

PROGRAMA ŞCOLARA PENTRU EXAMENUL DE CAPACITATE

LIMBA şi LITERATURA ROMANA 1. LIMBA ROMÂNĂ

Cunoştinţe generale despre vocabular

Vocabularul limbii române. Mijloace interne de îmbogăţire a vocabularului: derivarea, compunerea, schimbarea valorii gramaticale; familia lexicală. Mijloace externe: împrumuturi lexicale din alte limbi; exemplificări. Neologismul; arhaismul; regionalismul.

Cuvânt şi context; sens propriu (sens de bază; sens secundar) şi sens figurat; exemplificări.

Cuvinte polisemantice; sinonime; omonime; antonime; paronime; pleonasm; exemplificări.

Fonetica. Sunetele limbii române. Diftongi. Triftongi. Hiat. Silaba. Despărţirea cuvintelor în silabe. Accentul.

Morfosintaxa

Morfologia. Părţile de vorbire flexibile; categoriile gramaticale. Părţile de vorbire neflexibile.

Sintaxa.

Sintaxa propoziţiei. Părţile de propoziţie. Raporturile de

coordonare şi de subordonare în propoziţie. Topica şi punctuaţia în propoziţie.

Sintaxa frazei. Raporturile de coordonare în frază. Propoziţiile coordonate. Punctuaţia acestora.

Raporturile de subordonare în frază. Propoziţia principală şi propoziţia secundară; propoziţia regentă; propoziţia subordonată. Construcţii de fraze care să ilustreze această relaţie.

Termenul regent. Elementele de relaţie: conjuncţii şi locuţiuni conjuncţionale coordonatoare şi subordonatoare; adverbe relative; pronume relative. Exemplificări.

Propoziţiile subordonate: subiectivă, predicativă, atributivă, completivă directă, completivă indirectă, circumstanţială de loc, circumstanţială de timp, circumstanţială de mod, circumstanţială de cauză, circumstanţială de scop, circumstanţială condiţională, circumstanţială concesivă, circumstanţială consecutivă.

Cerinţe: recunoaşterea, în texte, a propoziţiilor subordonate; elementele regente ale propoziţiilor subordonate indicate mai sus, elementele de relaţie, corespondenţa dintre propoziţiile subordonate şi părţile de propoziţie corespunzătoare; contragerea şi expansiunea; punctuaţia şi topica propoziţiilor subordonate; alcătuirea de fraze în care să apară propoziţiile subordonate respective, introduse prin diferite

elemente de relaţie.

Cuvinte şi construcţii incidente. Punctuaţia acestora.

2. LECTURI LITERARE CU NOŢIUNI DE TEORIE LITERARĂ Opera literară. Creaţii literare epice şi lirice. Literatura populară. Literatura cultă.

Specii literare: basmul: Greuceanu; schiţa: D-l Goe. de Ion Luca Caragiale; nuvela: La Vulturi! de Gala Galaction; romanul: Neamul Soimăreştilor de Mihail Sadoveanu; balada cultă: Paşa Hassan de George Coşbuc; balada populară: Toma Alimoş; poemul: Dan, căpitan de plai de Vasile Alecsandri.

Moduri de expunere: naraţiunea: Sobieski şi românii de Costache Negruzzi; descrierea: Călin (file din poveste) de Mihai Eminescu; dialogul: Amintiri din copilărie de Ion Creangă (fragmentul din manualul de clasa a V-a), Vizită. de Ion Luca Caragiale.

Subiectul operei literare. Momentele subiectului: Sobieski şi românii de Costache Negruzzi, La Vulturi! de Gala Galaction.

Personajul literar: Scrisoarea HI de Mihai Eminescu, Neamul Soimăreştilor de Mihail Sadoveanu, La Vulturi! de Gala Galaction, Amintiri din copilărie de Ion Creangă (fragmentul din manualul de clasa a V-a).

Procedee de expresivitate artistică: personificarea: Călin (file din poveste) de Mihai Eminescu; antiteza: Scrisoarea III de

Mihai Eminescu, Paşa Hassan de George Coşbuc, Toma Alimoş; inversiunea: Vara de George Coşbuc; hiperbola: Paşa Hassan de George Coşbuc, Scrisoarea III de Mihai Eminescu; enumeraţia: Călin (file din poveste) de Mihai Eminescu; repetiţia: Scrisoarea III de Mihai Eminescu; Iarna de Vasile Alecsandri. Pentru epitet, comparaţie şi metaforă se iau în discuţie toate textele literare din prezenta programă.

Elemente de prozodie: strofa, versul, rima, măsura, ritmul (trohaic, iambic, amfibrahic).

Exerciţii şi compuneri pornind de la operele literare menţionate: povestirea conţinutului unor texte literare narative; alcătuirea rezumatului unor opere epice; prezentarea subiectului, cu indicarea momentelor acestuia; transpunerea unor povestiri de la persoana I la persoana a ni-a; răspunsuri succinte sau dezvoltate la întrebările care privesc conţinutul, valoarea artistică şi semnificaţia operelor literare; selectarea şi comentarea unor fapte, întâmplări, atitudini, împrejurări de viaţă semnificative, care definesc fizionomia personajelor literare; caracterizarea personajelor literare; comentarea unor fragmente (versuri), cu evidenţierea modalităţilor de expresivitate artistică, din poezii lirice; încadrarea (motivată) a unui fragment (episod, versuri) în opera literară respectivă; argumentarea, pe scurt, a apartenenţei unei opere la un gen literar, la o specie; prezentarea

structurii unor opere (părţi componente, mod de organizare a naraţiunii, succesiune de tablouri, de imagini etc.); justificarea acesteia; prezentarea semnificaţiei de ansamblu a unei opere literare pe baza elementelor de conţinut şi de limbaj artistic.

SUBIECTELE CONCURSULUI DE ADMITERE ÎN LICEU

Sesiunea iulie 1990-l998

REZOLVĂRILE SUBIECTELOR DE LIMBA ROMÂNĂ

SESIUNEA IULIE

3 puncte

1,50 puncte

0,30 puncte 1,50 puncte 0,30 puncte 0,30 puncte

0,60 puncte

Despărţirea lui Nică de satul natal, evocată în Amintiri din copilărie de Ion Creangă (fragmentul din manualul de lecturi literare pentru clasa a VUI-a).

Legătura dintre om şi natură, aşa cum reiese din strofa a doua a poeziei Vara de George Cosbuc:

Privirile de farmec bete Mi le-am întors către pământ – Iar spicele jucau în vânt, Ca-n horă dup-un vesel cânt Copilele cu blonde plete, Când saltă largul lor vestmânt.

În lan erau feciori şi fete, Şi ei cântau o doină-n cor. Juca viaţa-n ochii lor Şi vântul le juca prin plete. Miei albi fugeau către izvor Şi grauri suri zburau în cete.

3. Se dă textul:

Când mă deşteptai a doua zi, numai după o clipă, parcă, de somn, băgai de samă că soarele fusese cu mult mai harnic decât mine, căci se părea că se înălţase pe ceruri, în vârful degetelor si, de peste întărituri, se uita furiş la mine tocmai în fundul peşterii.

Calistrat Hogaş, Singur

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi precizaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi indicaţi felul lor; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. contrageţi prima subordonată în partea de propoziţie corespunzătoare; e. alcătuiţi două fraze în care adverbul relativ când să introducă o propoziţie subordonată predicativă şi, respectiv, o propoziţie subordonată atributivă.

^^^^^^ ^^ l 50 puncte Calitatea, corectitudinea şi aspectul lucrării.

— 1 punct Din oficiu.

Rezolvarea subiectului 3 ţCândmă) deşteptai a doua zi, numai după o clipă, parcă, de somn,*/ băgai de sama1/ bă cu mult mai harnic decât mine?/ ăcise părea4/ [că] (se) înălţase pe ceruri, în vârful degetelor^/ '\u351?ide peste întărituri, se uita furiş la mine tocmai în fundul peşterii.6/ a. Predicatele sunt următoarele:

— (mă)* deşteptai – predicat verbal băgai de samă – predicat verbal fusese (.)* mai harnic – predicat nominal se părea

– predicat verbal

— (se) înălţase – predicat verbal se uita – predicat verbal b. Delimitarea şi felul propoziţiilor:

Propoziţia l: Când mă deşteptai a doua zi, numai după o clipă, parcă, de somn – propoziţie circumstanţială de timp, subordonată faţă de locuţiunea verbală băgai de samă din propoziţia regentă 2, introdusă prin adverbul relativ când, dezvoltată, afirmativă, enunţiativ ă. propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 2: băgai de samă – propoziţie principală, simplă, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 3: că soarele fusese cu mult mai harnic decât mine – propoziţie completivă directă, subordonată faţă de locuţiunea verbală băgai de samă din propoziţia regentă_2, introdusă prin conjuncţia simplă subordonatoare că, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 4: căci se părea – propoziţie circumstanţială de cauză, subordonată adjectivului mai harnic din propoziţia regentă 3, introdusă prin conjuncţia simplă subordonatoare căci, simplă, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 5: că se înălţase pe ceruri, în vârful degetelor – propoziţie subiectivă, subordonată faţă de verbul reflexiv-impersonal se părea din propoziţia regentă 4, introdusă prin conjuncţia simplă subordonatoare că, dezvoltată, afirmativă,

enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 6: si, de peste întărituri, se uita furiş la mine tocmai în fundul peşterii – propoziţie subiectivă, subordonată faţă de verbul reflexiv-impersonal se părea din

* este un verb activ pronominal obiectiv şi, pentru a arăta că pronumele reflexiv îndeplineşte separat funcţie sintactică, acesta a fost pus între paranteze.

* cu mult – complement circumstanţial de mod exprimat prin locuţiune adverbială de mod.

— propoziţia regentă 4 şi coordonată cu propoziţia 5 prin conjuncţia simplă coordonatoare copulativă ţi, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

— c. Analiza sintactică şi morfologică a cuvintelor subliniate: băgai de samă – predicat verbal exprimat prin locuţiune verbală, formată din verb, conjugarea I, diateza activă, modul indicativ, timpul perfect simplu, persoana I, numărul singular + prepoziţia de + substantivul samă.

— pe ceruri – complement circumstanţial de loc exprimat prin substantiv comun, simplu, genul neutru, numărul plural, cazul acuzativ, nearticulat, precedat de prepoziţia simplă pe.

În fundul – complement circumstanţial de loc exprimat prin substantiv comun, simplu, genul neutru, numărul singular, cazul acuzativ, articulat cu articolul hotărât -/, precedat de

prepoziţia simplă în.

— peşterii – atribut substantival genitival exprimat prin substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul singular, cazul genitiv, articulat cu articolul hotărât -/.

— d. Contragerea primei propoziţii subordonate în partea de propoziţie corespunzătoare:

Deşteptându-mă a doua zi, numai după o clipă, parcă, de somn, băgai de samă. deşteptându-mă – complement circumstanţial de timp exprimat prin verb la gerunziu.

La deşteptare a doua zi, numai după o clipă, parcă, de somn, băgai de samă. la deşteptare – complement circumstanţial de timp exprimat prin substantiv în cazul acuzativ, precedat de prepoziţia simplă la.

— e. Alcătuirea unor fraze care să conţină subordonate introduse prin adverbul relativ când:

Problema este1/ [când] vom pleca la munte.2/ 2 – propoziţie subordonată predicativă.

Întrebarea1/ [când^ plecăm2/ a fost pusă ieri}/ 2 – propoziţie subordonată atributivă.

Posibilitatea introducerii unui determinant atributiv (în fundul întunecos al peşterii) constituie un argument în favoarea analizei propuse şi a neadmiterii interpretării grupării în fundul ca o locuţiune prepoziţională, cum se întâlneşte în practica

şcolară. Trebuie precizat că nici în Dicţionarul explicativ al limbii române şi nici în Gramatica Academiei nu este înregistrată această locuţiune prepoziţională.

SESIUNEA IULIE 1 punct 0,30 puncte

0,60 puncte 0,90 puncte 0,15 puncte

0,50 puncte 0,30 puncte

I. Se dau textele:

1. Cu îndrăzneală apucă mâna lui Tudor, îl trase spre el şi-l privi în ochi.

Nu eşti tu, zise el scurt, dintre ai lui Ionaşcu, care au pribegit peste Nistru?

Sunt Tudor, feciorul lui Ionaşcu, răspunse mişcat Şoimaru, dintre toţi pribegii, eu singur mă întorc înapoi.

Atuncea eu îţi sunt moş drept, frate cu tatăl tău., strigă bătrânul. Uită-te la mine şi mă cunoaşte l

Te cunosc, moşule Mihu! îngână Şoimaru.

Mihail Sadoveanu, Neamul Soimăreştilor

Cerinţe: a. transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă; b. indicaţi felul construcţiilor subliniate şi motivaţi punctuaţia.

2. De la holdele din Bărăgan, Cu spicul atârnând sus în vârful înaltelor lănci Pierdute cândva de oastea lui Darius, Am ştiut că tot ce ne calcă pământul Devine paşnică recoltă.

Marin Sorescu, Astfel Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul acestora; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvântul atârnând şi transformaţi această parte de propoziţie în subordonata corespunzătoare; d. alcătuiţi cinci fraze în care să fie următoarele propoziţii subordonate introduse prin conjuncţia că: subiectivă, atributivă, indirectă, cauzală şi consecutivă; e. ilustraţi prin exemple alte trei sensuri diferite ale verbului a călca; precizaţi aceste sensuri.

II.l. Capitolul Crucea răzăşilor (fragmentul inclus în manual) din romanul Neamul Şoimăreştilor de Mihail Sadoveanu prezintă întâlnirea lui Tudor Şoimaru cu satul natal. Povestiţi întâmplările din acest capitol.

2. Nuvela La Vulturi! de Gala Galaction se încheie cu următoarele cuvinte rostite de Moş Dănilă: Pune un hotar, Stăpâne, nenorocirii noastre! Ajungă atâta risipă, atâta jaf la vulturi. Motivaţi această rugă şi arătaţi semnificaţia ei.

Calitatea, corectitudinea, originalitatea şi aspectul lucrării, l,50 puncte 1 punct Din ofiduRezolvarea subiectului LI.

— a. Transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă:

Cu îndrăzneală apucă mâna lui Tudor, îl trase spre el şi-l privi în ochi. El întrebă scurt dacă nu este dintre ai lui Ionascu, care au pribegit peste Nistru. Şoimaru răspunse mişcat că el este

Tudor, feciorul lui Ionascu, şi că, dintre toţi pribegii, el singur se întoarce înapoi. Bătrânul îi spuse strigând că atunci el îi este moş drept, frate cu tatăl său. li porunci să se uite la el şi să-l cunoască. Şoimaru îi răspunse îngânat moşului Mihu că îl cunoaşte.

— b. Felul construcţiilor subliniate şi motivarea punctuaţiei: zise el scurt – propoziţie principală incidenţă*, care se desparte prin virgule de restul frazei. feciorul lui Ionascu – apoziţie dezvoltată, despărţită prin virgule de restul propoziţiei.

Rezolvarea subiectului 1.2.

De la holdele din Bărăgan, Cu spicul atârnând su.s f n vârful înaltelor lănci

Pierdute cândva de oastea lui Darius, Am ştiut1/ ă tot2! ne calcă pământul3/

Devine paşnică recoltă.2/

Construcţiile incidente reprezintă o comunicare separată faţă de comunicarea de bază.

Jncidentele pot fi cuvinte unice sau îmbinări de cuvinte şi constituie de obicei propoziţii – principale 'au secundare – mai rar grupuri de propoziţii (fraze întregi sau numai fragmente reprezentate de o regentă şi o subordonată)" (vezi Mioara Avram, Gramatica pentru toţi, Humanitas, Bucureşti,

97, p. 406). Deci practica şcolară de neprecizare a felului propoziţiei incidente nu se justifică.

— am ştiut – predicat verbal calcă – predicat verbal devine recoltă – predicat nominal b. Delimitarea şi felul propoziţiilor:

Propoziţia l: De la holdele din Bărăgan,/ Cu spicul atârnând sus/ în vârful înaltelor lănci/ Pierdute cândva de oastea lui DariusJ Am ştiut – propoziţie principală dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 2: că toţi Devine paşnică recoltă – propoziţie completivă directă, subordonată faţă de verbul am ştiut din propoziţia regentă l, introdusă prin conjuncţia simplă subordonatoare că, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 3: ce ne calcă pământul – propoziţie atributivă, subordonată faţă de pronumele nehotărât tot din propoziţia regentă 2, introdusă prin pronumele relativ ce, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

— c. Analiza sintactică şi morfologică a cuvântului atârnând şi transformarea acestei părţi de propoziţie în subordonata corespunzătoare; atârnândatribut verbal exprimat prin verb predicativ, conjugarea I, diateza activă, modul gerunziu.

De la holdele din Bărăgan, cu spicul^/ atârnă sus în vârful înaltelor lănci pierdute cândva de oastea lui DariusJ l am ştiutul [că] toi*l ne calcă pământul4! devine paşnică recoltă?/

Propoziţia 2 este atributivă şi corespunde atributului

verbal din textul dat.

— d. Alcătuirea de fraze care să conţină subordonate introduse prin conjuncţia că:

E bine1/ [că] înveţi cu sârguinţă2/ 2 – propoziţie subordonată subiectivă.

Impresia1/ ănu poate reuşi la acest examen2/ mi-afost confirmată de eşecul lui. V 2 – propoziţie subordonată atributivă.

M-am temut1/ o să plouă.2/

— propoziţie subordonată completivă indirectă.

Ion a luat notă mare?/ [caa învăţat bine.2/

— propoziţie subordonată circumstanţială de cauză.

A alergat aşa de repede,1/ [că] i-a întrecut pe toţi.2/ 2 – propoziţie subordonată circumstanţială consecutivă.

— e. Verbul a călca are în text un sens figurat: „a încălca pustiind şi prădând un teritoriu".

Acest verb are mai multe sensuri: „a pune piciorul pe ceva", „a păşi": Am călcat iarăşi pământul natal.

„a trece peste ceva": Am călcat peste balta din mijlocul drumului.

„a intra", „a veni undeva", „a se abate": Ieri, ne-au călcat în casă nişte prieteni din provincie.

„a cutreiera, a străbate un drum, o regiune": Axtă-vară, am călcat întregul ţinut cu pasul.

— (familiar) „a veni fără veste undeva, la cineva": Aseară ne-au călcat hoţii.

„a bătători pământul, iarba, semănăturile printr-o călcare repetată cu picioarele": Nică a călcat cânepa.

„a tescui strugurii cu picioarele": Copilul a călcat strugurii.

„a înfrânge o pornire sau un sentiment": Mi-am călcat mândria şi am venit să ne împăcăm.

9. „a nu respecta o hotărâre, o lege, o obligaţie": El a călcat înţelegerea făcută. 10. „a netezi îmbrăcămintea sau rufăria cu fierul de călcat": Mama a călcat rufele spălate ieri.

SESIUNEA IULIE

0,40 puncte 0,80 puncte 0,50 puncte «nete

0,30 puncte îp,60 puncte 0,20 puncte icte

I. Se dau textele:

1. Şi, după mintea ce-o aveam, ne-amfi întors înapoi chiar atunci, de nu eram daţi în sama lui moş Luca, de care ne ruşinam ca şi de părinţii noştri.

Ion Creangă, Amintiri din copilărie

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora; c. construiţi două fraze în care pronumele relativ ce să introducă alte două propoziţii subordonate diferite; arătaţi felul lor; d. alcătuiţi două fraze cu câte o propoziţie subordonată care să aibă ca element

regent acelaşi verb – a se întoarce (diferite faţă de cea din text).

— Aţi auzit, oameni buni, grăi deodată cu glas gros boierul, că domnia Tomşei s-a petrecut din lumea asta ş-a venit în scaunul ţării Alexandru-Vodă, pe care şi noi l-am ajutat şi l-am apărat.

Mihail Sadoveanu, Neamul Şoimăreştilor

Cerinţe: a. justificaţi, pe baza cunoştinţelor de gramatică, folosirea virgulei în textul dat; ' b. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; c. alcătuiţi o propoziţie în care cuvântul asta să-şi schimbe valoarea gramaticală faţă de cea din text; d. construiţi două propoziţii în care verbul a se petrece poate avea şi alte înţelesuri decât cel din text.

II. l. Lui Dan, din poemul eroic Dan, căpitan de plai de Vasile Alecsandri, Ghirai, hanul tătarilor, îi cere să se lepede de legea strămoşească, în schimbul unor daruri şi al libertăţii. Care este atitudinea lui Dan în aceste împrejurări?

2 50 puncte 2. Povestiţi întâmplările din capitolul Morţii poruncesc celor vii al romanului Neamul Şoimăreştilor de Mihail Sadoveanu (fragmentul din manual).

— l 50 puncte Calitatea, corectitudinea, originalitatea şi aspectul lucrării.

1 punct l Din °ficiuRezolvarea subiectului LI

Şi, după mintea1/ o aveam,2/ (ne)-amfi întors înapoi chiar

atunci,1! {de} nu eram daţi în sama lui moş Luca,3/ ^carene ruşinam ca şi de părinţii noştri.*/ a. Predicatele sunt următoarele: aveam – predicat verbal (ne)-amfi întors – predicat verbal nu eram daţi – predicat verbal* ne ruşinam – predicat verbal b. Delimitarea şi felul propoziţiilor:

Propoziţia l: Şi după mintea (ne)-amfi întors înapoi chiar atunci – propoziţie principală, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă optativă neexclamativă.

Propoziţia 2: ce-o aveam – propoziţie atributivă, subordonată faţă de substantivul mintea din propoziţia regentă l, introdusă prin pronumele relativ ce, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 3: de nu eram daţi în sama lui moş Luca – propoziţie circumstanţială condiţională, subordonată faţă de verbul (ne)-amfi întors din propoziţia regentă l, introdusă prin conjuncţia simplă subordonatoare de, dezvoltată, negativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 4: de care ne ruşinam ca şi de părinţii noştri – propoziţie atributivă, subordonată faţă de substantivul propriu Luca din propoziţia regentă 3, introdusă prin pronumele relativ care, precedat de prepoziţia simplă de, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

— c. Fraze care conţin propoziţii subordonate introduse

prin pronumele relativ ce:

Se ştie1/ ai citit pentru azi.2f

— propoziţie subordonată subiectivă.

Grupul a fi dat în seama este analizabil şi nu are statut locuţional (ca în structuri construite cu dativul, precum am fost daţi în seamă fratelui), pentru că substantivul este articulat hotărât şi are un determinant în genitiv, lui moş, acestea fiind argumente în favoarea păstrării autonomiei lui. Pentru lămuriri suplimentare în privinţa statutului locuţiunii verbale, vezi Gabriela Pană Dindelegan, Teorie şi analiză gramaticală, Editura Coresi, Bucureşti, 1994, pp. 82-88.

,.c v nujacem mame ia atelier.*-/

— propoziţie subordonată predicativă.

Știu1/ ce ai făcut în vacanţă.2/

— propoziţie subordonată completivă directă.

Mă gândesc1/ } o să-i cumpăr mamei de ziua ei. 2 – propoziţie subordonată completivă indirectă.

Plec1/ 'ânspre cevăd cu ochii?'/

— propoziţie subordonată circumstanţială de loc.

— d. Fraze în care propoziţii subordonate diferite au ca element regent verbul a se întoarce:

— (S)-au întorsul de unde] au plecat?!

— propoziţie subordonată circumstanţială de loc.

— (S)-au întors acasă1/ după ceterminat de făcut cumpărăturile?/ 2 – propoziţie subordonată circumstanţială de timp.

— (Vă) veţi întoarce la cabană?/ cumani stabilit ieri?/ 2 – propoziţie subordonată circumstanţială de mod.

— (Ne)-am întors din drum?/ fiindcă] am uitat caietul de teme?/ 2 – propoziţie subordonată circumstanţială de cauză.

— li

— (Ne)-au întors din drum / să mergem împreună la scoală. / 2 – propoziţie subordonată circumstanţială de scop.

— (Ne)-am întors acasă,1/1 deşinu doream?!

— propoziţie subordonată circumstanţială concesivă.

— (Ne)-am întors din drum atât de repede,l/[încâtam reuşii/ să te mai găsim la birou?/ 2 – propoziţie subordonată circumstanţială consecutivă.

Rezolvarea subiectului 1.2 a. Justificarea folosirii virgulei în textul dat:

— Aţi auzit, oameni buni. — virgula desparte un substantiv în vocativ, oameni, împreună cu determinantul său, adjectivul buni, de restul propoziţiei;

— buni, grăi deodată cu glas gros boierul, că.— virgulele despart propoziţia principală incidenţă grăi deodată cu glas gros boierul de restul frazei;

Alexandru-Vodă,pe care şi noi. — virgula desparte atributivele explicative pe care şi noi l-am ajutat şi l-am apărat de regenta lor.

— b. Analiza sintactică şi morfologică a cuvintelor subliniate: aţi auzit – predicat verbal exprimat prin verb predicativ, conjugarea a IV-a, diateza activă, modul indicativ, timpul perfect compus, persoana a Il-a, numărul plural.

— asta – atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal demonstrativ de apropiere, se acordă în gen, număr şi caz cu substantivul lume (feminin, singular, acuzativ), formă de limbă vorbită.

— pe care – complement direct exprimat prin pronume relativ, cazul acuzativ, precedat de prepoziţia simplă pe.

— c. Alcătuirea unei propoziţii în care cuvântul asta are altă valoare gramaticală decât cea din text: Asta am făcut ieri.

— asta – pronume demonstrativ de apropiere, formă de limbă vorbită, cu funcţie sintactică de complement direct.

— d. Alcătuirea unor propoziţii în care verbul a se petrece are alte înţelesuri decât cel din text: în text verbul a se petrece are sensul de „a se sfârşi", „a se termina", „a dispărea"; alte sensuri ale acestui verb: „a-şi duce viaţa sau a-şi ocupa timpul (într-un anumit fel, într-un anumit loc, o anumită perioadă)", „a trăi": Am petrecut multe în viaţa noastră.

„a-şi duce viaţa sau a-şi ocupa timpul în chip plăcut (înveselindu-se, distrându-se, chefuind etc.)", „a se distra", „a se desfăta", „a chefui": Vecinii mei au petrecut întreaga noapte.

„a avea o anumită desfăşurare, o anumită evoluţie", „a se produce într-un anumit fel", „a se întâmpla", „a se desfăşura": Faptele s-au petrecut cum am bănuit.

„a însoţi, a conduce pe cineva la plecare o bucată de drum": L-am petrecut pe vărul meu până la gară.

„a însoţi, a conduce la groapă un mort": L-am petrecut pe ultimul drum.

„a muri": Bunicul s-a petrecut din lumea noastră.

— l. „a se suprapune marginile unei îmbrăcăminţi pentru a se încheia": Partea stângă a rochiei s-a petrecut bine peste cea dreaptă.

SESIUNEA IULIE

2 p acte 0,45 puncte

0,90 puncte 1,20 puncte 0,30 puncte

0,20 puncte puncte

Caracterizaţi personajul Mircea cel Bătrân din Scrisoarea III de Mihai Eminescu.

Povestiţi întâmplările cuprinse în capitolul Crucea răzăsilor din romanul Neamul Soimărestilor de Mihail Sadoveanu; precizaţi momentele subiectului.

Se dă textul:

— Mă rog, domnule, dacă eşti bun şi nu te superi. cu cine am onoarea?

— Eu? Eu sunt inspectorul cutare.

Hm! şi domnu Trandafir se uită cu coada ochiului, neîncrezător, la domnul inspector. Nu, fără şagă! Dar celălalt domn?

Celălalt e domnul ministru!

Asta e prea-prea; şi Domnu începu a râde cu hohot.

Ei, ştii că ai haz! Nu, că asta-i chiar frumos!

Cum, dumneata crezi că glumesc?

Mihail Sadoveanu, Domnu Trandafir

Cerinţe: a. transformaţi vorbirea directă în vorbire indirectă; b. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate.

4. Se dă fraza:

Nu ştiu cum se cheamă satul acesta, dar ştiu că pretutindeni pe unde m-ai dus, unde s-a vorbit româneşte, este pământul Patriei mele.

Barbu Delavrancea, Patrie şi patriotism

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi precizaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi indicaţi felul acestora; c. alcătuiţi o frază în care adverbul relativ cum să introducă o propoziţie subordonată circumstanţială de cauză; d. scrieţi două sinonime

pentru substantivul pământ; e. daţi antonimele cuvintelor: pretutindeni, a vorbi.

— l 50 puncte Calitatea, corectitudinea, originalitatea şi aspectul lucrării.

— 1 punct Din oficiu.

Rezolvarea subiectului 3 a. Transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă: învăţătorul îl roagă pe domnul străin, dacă este bun şi nu se supără, să îi spună cu cine are onoarea. Acesta îi răspunde că este inspectorul cutare. Domnul Trandafir se uită cu coada ochiului, neîncrezător, la domnul inspector şi îi cere să nu glumească, îl întreabă apoi cine e celălalt domn. Inspectorul îi spune că celălalt e domnul ministru.

Aceasta i s-a părut prea-prea şi domnul Trandafir a început a râde cu hohot, spu-nându-i inspectorului că are haz şi că asta i separe chiar frumos. Străinul l-a întrebat apoi dacă dumnealui crede că glumeşte.

— b. Analiza sintactică şi morfologică a cuvintelor subliniate: celălalt – atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal demonstrativ de diferenţiere care arată depărtarea, se acordă în gen, număr şi caz cu substantivul domn (masculin, singular, nominativ).

— prea-prea – nume predicativ exprimat prin adverb de mod care prin repetare dă sensul de exagerat.

— dumneata – subiect exprimat prin pronume personal de politeţe, persoana a Il-a, numărul singular, cazul nominativ.

Rezolvarea subiectului 4

Nu ştiu1/ se cheamă satul acesta,2/ ştiuţi ăpretutindeni4/ unde m-ai dus,5/ [unde] s-a vorbit româneşte,6/ este pământul Patriei mele.4/ a. Predicatele sunt următoarele: nu ştiu – predicat verbal cum se cheamă – predicat nominal ştiu – predicat verbal ai dus – predicat verbal s-a vorbit – predicat verbal este – predicat verbal

Calitatea de verb copulativ a lui a se chema e admisă în practica şcolară curentă, întrucât nu se studiază elementul predicativ suplimentar, dar, dacă s-ar recunoaşte existenţa acestei poziţii sintactice, verbul în discuţie, care, ca şi altele (a se arăta, a se considera, a se naşte, a se socoti etc.), are sens lexical autonom, ar îndeplini funcţia sintactică de predicat verbal, fiind încadrat în clasa verbelor predicative şi combinându-se cu un element predicativ suplimentar.

— b. Delimitarea şi felul propoziţiilor:

Propoziţia l: Nu ştiu – propoziţie principală, simplă, negativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 2: cum se cheamă satul acesta – propoziţie completivă directă, subordonată faţă de verbul nu ştiu din propoziţia regentă l, introdusă prin adverbul relativ cum,

dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 3: dar ştiu – propoziţie principală, coordonată cu propoziţia l prin conjuncţia simplă coordonatoare adversativă dar, simplă, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 4: că pretutindeni este pământul Patriei mele – propoziţie completivă directă, subordonată faţă de verbul ştiu din propoziţia regentă 3, introdusă prin conjuncţia simplă subordonatoare că, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 5: pe unde m-ai dus – propoziţie circumstanţială de loc, subordonată faţă de adverbul pretutindeni din propoziţia regentă 4, introdusă prin adverbul relativ unde, precedat de prepoziţia simplă pe, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 6: unde s-a vorbit româneşte – propoziţie circumstanţială de loc, subordonată faţă de adverbul pretutindeni din propoziţia regentă 4 şi coordonată cu propoziţia 5 prin juxtapunere, introdusă prin adverbul relativ unde, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

— c. Alcătuirea unei fraze în care adverbul relativ cum introduce o propoziţie subordonată circumstanţială de cauză: Cum] nu am învăţat, / am luat notă mică.2/ (Cum în această situaţie are valoare conjuncţională şi nu îndeplineşte funcţie

sintactică.) d. Sinonime pentru substantivul pământ: teritoriu, ţinut.

— e. Antonimele cuvintelor: pretutindeni – nicăieri; a vorbi – a tăcea.

SESIUNEA IULIE iU,75 puncte! Povestiţi întâmplările din povestirea Sobieski şi românii de Cos-tache Negruzzi şi precizaţi momentele subiectului.

§0,75 puncte 2. Comentaţi versurile:

Priveam fără de ţintă-n sus – într-o sălbatică splendoare Vedeam Ceahlăul la apus, Departe-n zări albastre dus, Un uriaş cufruntea-n soare, De pază ţării noastre pus. Şi ca o taină călătoare, Un nor cu muntele vecin Plutea-ntr-acest imens senin Şi n-avea aripi să mai zboare! Şi tot văzduhul era plin De cântece ciripitoare.

George Coşbuc, Vara

3. Se dă textul:

Această ştire era destul de veche şi Dănilă o spunea Agripinei, încă o dată, la începutul lui mai, supărat şi mâhnit în inimă-i că veştile cele mari pe care le aştepta nu mai veneau deloc.

Gala Galaction, La Vulturi!

Cerinţe: 0,60 puncte asubliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor;

0,80 puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice care se stabilesc între ele;

0,45 puncte canalizaţi sintactic şi morfologic cuvintele: această, spunea, le;

0,25 puncte d. formaţi familia lexicală a cuvântului veste cu ajutorul prefixelor şi al sufixelor;

0,30 puncte econstruiţi două enunţuri în care cuvântul inimă să fie folosit cu sens propriu şi cu sens figurat;

0,30 puncte f. daţi sinonimele cuvintelor: uriaş, splendoare, imens;

0,30 puncte 0,30 puncte 0,45 puncte 0,50 puncte

0,25 puncte 1 punct 0,50 puncte

0,50 puncte 1 punct g. contrageţi ultima propoziţie a frazei în partea de propoziţie corespunzătoare; precizaţi felul părţii de propoziţie; h. alcătuiţi o frază în care conjuncţia că să introducă o propoziţie subordonată atributivă; i. arătaţi valorile sintactice ale verbului a fi şi construiţi enunţuri pentru fiecare; j. alcătuiţi câte o propoziţie cu un atribut pronominal exprimat prin pronume demonstrativ în acuzativ şi cu un complement exprimat prin pronume posesiv în dativ; k. explicaţi titlul nuvelei La Vulturi! de Gala Galaction.

Calitatea exprimării scrise.

Aspectul general al lucrării (aşezarea în pagină, aspectul estetic, scrisul îngrijit).

Corectitudinea şi fluenţa exprimării; precizia termenilor folosiţi. Din oficiu.

Rezolvarea subiectului 3

Această ştire era destul de veche1/ [şiDănilă o spunea Agripinei, încă o dată, la începutul lui mai, supărat şi mâhnit în inimă-i2/ veştile cele mărfi/carele aştepta4/ nu mai veneau deloc.3/ a. Predicatele sunt următoarele: era veche – predicat nominal spunea – predicat verbal aştepta – predicat verbal nu veneau – predicat verbal b. Delimitarea şi felul propoziţiilor:

Propoziţia l: Această ştire era destul de veche – propoziţie principală, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 2: şi Dănilă o spunea Agripinei, încă o dată, la începutul lui mai, supărat şi mâhnit în inimă-i – propoziţie principală, coordonată cu propoziţia l prin conjuncţia simplă coordonatoare copulativă şi, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 3: că veştile cele mari nu mai veneau deloc – propoziţie completivă indirectă, subordonată faţă de adjectivele supărat şi mâhnit din propoziţia regentă 2, introdusă prin conjuncţia simplă subordonatoare că, dezvoltată, negativă,

enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

— propoziţia 4: pe care le aştepta – propoziţie atributivă, subordonată faţă de substantivul veştile din propoziţia regentă 3, introdusă prin pronumele relativ care, precedat de prepoziţia simplă pe, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

— c. Analiza sintactică şi morfologică a cuvintelor indicate: această – atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal demonstrativ de apropiere, se acordă în gen, număr şi caz cu substantivul ştire (feminin, singular, nominativ).

— spunea – predicat verbal exprimat prin verb predicativ, conjugarea a IlI-a, diateza activă, modul indicativ, timpul imperfect, persoana a IlI-a, numărul singular.

— le – complement direct exprimat prin pronume personal, persoana a IlI-a, numărul plural, genul feminin, cazul acuzativ, formă neaccentuată.

— d. Derivate din familia lexicală* a cuvântului veste: a vesti* – format prin derivare cu sufixul verbal -/ de la substantivul veste, vestire* – format prin derivare cu sufixul lexico-gramatical (substantival) -re de la verbul a vesti, derivat, la rândul lui, cu sufixul verbal -/ de la substantivul veste, vestitor – format prin derivare cu sufixul adjectival -tor de la verbul a vesti, derivat, la rândul lui, cu sufixul verbal -/ de la substantivul veste,

a prevesti – format prin derivare cu prefixul prede la verbul a vesti, derivat, la rândul lui, cu sufixul verbal -/ de la substantivul veste, prevestire – format prin derivare cu sufixul lexico-gramatical (substantival) -re de la verbul a prevesti, derivat, la rândul lui, cu prefixul prede la verbul a vesti, derivat cu sufixul verbal -i de la substantivul veste, prevestitor – format prin derivare cu sufixul adjectival -tor de la verbul-a prevesti, derivat, la rândul lui, cu prefixul prede la verbul a vesti, derivat cu sufixul verbal

—i de la substantivul veste.

— e. Construirea unor enunţuri în care cuvântul inimă să fie folosit cu sens propriu şi cu sens figurat: sens propriu: De emoţie, inima îi bătea puternic.

— sens figurat: Prietenul meu are o inimă mare.

* Atragem atenţia că familia lexicală a unui cuvânt cuprinde n« numai cuvintele formate prin derivare, ci şi pe cele formate prin compunere şi prin schimbarea valorii gramaticale (vezi Theodor Hristea, Sinteze de limba română, Editura Albatros, 1984, p. 67).

* Soluţia aparţine Dicţionarului explicativ al limbii române, după alţi cercetători verbul fiind un împrumut vechi din slavă.

Având în vedere istoria acestui tip de derivat, al cărui caracter verbal se păstrează doar în formele inverse ale modului

condiţional-optativ, uneori se vorbeşte în această situaţie de schimbarea categoriei gramaticale.

— f. Sinonimele cuvintelor: uriaş – gigant, colos splendoare – măreţie, frumuseţe, strălucire imens – nesfârşit, infinit, nelimitat, nemărginit, nemăsurat, neţărmurit g. Contragerea ultimei propoziţii a frazei în partea de propoziţie corespunzătoare: veştile cele mari aşteptate de el nu mai veneau deloc aşteptate – atribut adjectival h. Alcătuirea unei fraze în care conjuncţia că introduce o propoziţie subordonată atributivă:

Teama^/că nu vom reusi2/a dispărut.1/ 2 – propoziţie subordonată atributivă.

— i. Valori sintactice ale verbului a fi: verb copulativ, când alcătuieşte un predicat nominal împreună cu un nume predicativ: Elevul este harnic.

— verb predicativ, când are sensul de: „a exista", „a se afla", „a merge", „a călători" etc.: Ion este acasă: Eu am fost cu maşina la munte.

„a se petrece", „a se întâmpla", „a dura" etc.: întâmplările astea au fost pe la 1400.

„a costa", „a valora" (limbaj colocvial) etc.: Cât e kilul de cartofi? verb auxiliar, când ajută la formarea: diatezei pasive: Elevul este ascultat de către profesor.

— modului condiţional-optativ, timpul perfect: Aş fi

mâncat un măr.

— modului conjunctiv, timpul perfect: Trebuia să fi învăţat bine pentru examenul acesta.

— modului indicativ, timpul viitor anterior: Când vei veni, eu voi fi plecat de mult.

— modului infinitiv, timpul perfect: A fi învăţat era datoria noastră*

}. Propoziţii cu un atribut pronominal exprimat prin pronume demonstrativ în acuzativ şi cu un complement exprimat prin pronume posesiv în dativ:

O amintire ca aceasta este nepreţuită.

— ca aceasta – atribut pronominal prepoziţional exprimat prin pronume demonstrativ în acuzativ.

Le-am făcut alor mei un cadou.

— alor mei – complement indirect exprimat prin pronume posesiv în dativ.

* Numai aceste situaţii sunt învăţate în gimnaziu.

SESIUNEA IULIE

2 puncte

0,25 puncte 1 punct

0,50 puncte

0,60 puncte; 1 punct

0,30 puncte 0,25 puncte

0,30 puncte

Caracterizaţi personajul Tudor Soimaru din romanul Neamul Şoimăreştilor de Mihail Sadoveanu (capitolele studiate).

Comentaţi versurile:

Fraţi buni ai frunzelor din codru, Copii ai mândrei bolţi albastre, Sfinţiţi cu rouă suferinţii Ţărâna plaiurilor noastre! Din casa voastră, unde-n umbră Plâng doinele şi râde hora, Va străluci odată vremii Norocul nostru,-al tuturora.

Octavian Goga, Plugarii

3. Daţi un exemplu de personificare din basmul Greuceanu, Calitatea exprimării scrise (corectitudinea şi fluenţa exprimării, precizia termenilor folosiţi, ortografia).

Aspectul general al lucrării (aşezarea în pagină, aspectul estetic, scrisul citeţ).

4. Se dă textul: împăraţi pe care lumea nu putea să-i mai încapă Au venit şi-n ţara noastră de-au cerut pământ şi apă.

Mihai Eminescu, Scrisoarea III

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice care se stabilesc între ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele: nu putea, noastră; d. formaţi familia lexicală a cuvântului pământ (cel puţin cinci derivate); e. scrieţi două sinonime pentru substantivul pământ şi un sinonim

neologic pentru verbul a cere;

0,50 puncte * despărţiţi m silabe cuvintele: exemplu, fiindcă, jertfă, inegal, punctuaţie;

0,40 puncte 8- precizaţi, prin rescriere, care este paronimul utilizat corect în exemplele următoare: zăcământ petrolier l petrolifer, greutăţi familiale l f omiliar e, pericol iminent l eminent, păcat original/originar;

0,20 puncte h. alcătuiţi o frază în care să fie o propoziţie subordonată predicativă introdusă prin conjuncţia să;

0,40 puncte iformulaţi două enunţuri în care cuvântul de să aibă alte valori morfologice decât cea din text; precizaţi aceste valori;

0,30 puncte) alcătuiţi o propoziţie în care complementul direct să fie exprimat prin numeral cardinal şi prin adjectiv cu valoare substantivală.

— 1 punct Din oficiu.

Rezolvarea subiectului 4 împăraţi1/ pe care lumea nu putea2/ să -/ mai încapă3/ Au venit şi-n ţara noastră1/ del-au cerut pământ şi apă.4/ a. Predicatele sunt următoarele: nu putea – predicat verbal să încapă – predicat verbal au venit – predicat verbal au cerut – predicat verbal b. Delimitarea şi felul propoziţiilor:

Propoziţia l: împăraţi l Au venit şi-n ţara noastră –

propoziţie principală, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 2: pe care lumea nu putea – propoziţie atributivă, subordonată faţă de substantivul împăraţi din propoziţia regentă l, introdusă prin pronumele relativ care, precedat de prepoziţia simplă pe, simplă*, negativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 3: să-i mai încapă – propoziţie completivă directă, subordonată faţă de verbul nu putea din propoziţia regentă 2, introdusă prin conjuncţia simplă subordo-natoare să, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia este simplă, pentru că pronumele relativ pe care are rol de complement direct în subordonata 3, unde este reluat prin pronumele personal cu formă neaccentuată /, fenomenul numindu-se împletirea regentei cu subordonata, în propoziţia 2 are doar rol de instrument gramatical.

Propoziţia 4: de-au cerut pământ şi apă – propoziţie circumstanţiala ae scop, suoorao-nată faţă de verbul au venit din propoziţia regentă l, introdusă prin conjuncţia simplă subordonatoare de, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

— c. Analiza sintactică şi morfologică a cuvintelor indicate: nu putea – predicat verbal exprimat prin verb predicativ,

conjugarea a II-a, diateza activă, modul indicativ, timpul imperfect, persoana a III-a, numărul singular, formă negativă.

— noastră – atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal posesiv, se acordă în gen, număr şi caz cu substantivul ţara (feminin, singular, acuzativ, mai mulţi posesori şi un singur obiect posedat).

— d. Derivate din familia lexicală a cuvântului pământ: pământean – format prin derivare cu sufixul de origine -ean de la substantivul pământ.

— pământesc – format prin derivare cu sufixul adjectival -esc de la substantivul pământ.

— pământiu – format prin derivare cu sufixul adjectival -iu de la substantivul pământ.

— pământos – format prin derivare pu sufixul adjectival -os de la substantivul pământ.

— pământel – format prin derivare cu sufixul diminutival -el de la substantivul pământ.

Împământeni – format prin derivare parasintetică cu sufixul verbal -/ şi prefixul în-(îm-) de la substantivul pământean, derivat, la rândul lui, cu sufixul de origine -ean de la substantivul pământ.

Împământenire – format prin derivare cu sufixul lexico-gramatical (substantival) -re de la verbul a împământeni,

format, la rândul lui, prin derivare parasintetică cu sufixul verbal -i şi prefixul în- (îm-) de la substantivul pământean, derivat, la rândul lui, cu sufixul de origine -ean de la substantivul pământ.

— pământeancă – format prin derivare cu sufixul -că de la substantivul pământean, derivat, la rândul lui, cu sufixul de origine -ean de la substantivul pământ.

— pământenesc – format prin derivare cu sufixul adjectival -esc de la substantivul pământean, derivat, la rândul lui, cu sufixul de origine -ean de la substantivul pământ.

— e. Sinonime ale substantivului pământ şi sinonime neologice pentru verbul a cere: pământ – teritoriu, ţinut a cere – a pretinde, a revendica, a solicita f. Despărţirea în silabe a cuvintelor date: exemplu – e-xem-plu; fiindcă – fi-ind-că; jertfă – jert-fă; inegal – in-e-gal; punctuaţie – punc-tu-a-ţi-e.

— g. Paronimul corect din exemplele date: zăcământ petrolifer; greutăţi familiale; pericol iminent; păcat originar.

— h. Alcătuirea unei fraze în care să existe o propoziţie subordonată predicativă introdusă prin conjuncţia să: Dorinţa mea este1/ să' reuşesc la examen.2/

— propoziţie subordonată predicativă.

— iu care cuvanmi ae are aite valon morfologice decât cea din text: prepoziţie: Cartea de literatură se află pe masă.

— interjecţie: De, ce să-ifaci!

— pronume relativ (în limbaj popular): Omul de-l vezi e bunicul lui Andrei.

— j. Propoziţii în care complementul direct este exprimat prin numeral cardinal şi prin adjectiv cu valoare substantivală:

Profesorul i-a ascultat pe cei doi.

— pe cei doi – complement direct exprimat prin numeral cardinal simplu cu valoare substantivală.

Profesorul l-a ascultat pe leneşul clasei.

— pe leneşul – complement direct exprimat prin substantiv provenit din adjectiv prin schimbarea categoriei gramaticale.

SESIUNEA IULIE

0,25 puncte 1 punct G0,50 puncte

0,75 puncte

|; 1 punct

0,45 puncte 0,30 puncte

0,25 puncte 0,50 puncte

0,50 puncte

Caracterizaţi-l pe Dan, personajul principal din poemul eroic Dan, căpitan de plai de Vasile Alecsandri.

Explicaţi titlul romanului Neamul Şoimăreştilor de Mihail Sadoveanu, referindu-vă la capitolele studiate.

Dati un exemplu de metaforă din poezia Plugarii de

Octavian Goga. Calitatea exprimării scrise.

Aspectul general al lucrării.

4. Se dă textul:

Si, fiindcă Pisicuţa, din iarba înaltă în care stătea înmormântată până la gât, sforăia deznădăjduit, mă dusei s-o dezleg din phpon şi s-o aduc între întărituri.

Calistrat Hogaș, Singur

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice care se stabilesc între ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele: în care, înaltă, o; d. indicaţi câte un sinonim pentru următoarele cuvinte: a înmormânta, deznădăjduit, a dezlega; e. formaţi familia lexicală a cuvântului înalt (cel putin cinci derivate); f. despărţiţi în silabe cuvintele: înainte, deznădăjduit, conjuncţie, răspiată, inacceptabil; g. precizaţi, prin rescriere, care este paronimul utilizat corect în exemplele următoare: transcriere literară l literală; zonă petrolieră l petroliferă; locuinţă temporală l temporară; original l originar din Craiova; băi termice l termale; h. alcătuiţi două fraze în care conjuncţia să, pe rând, să introducă o propoziţie subordonată atributivă şi o propoziţie subordonată circumstanţială concesivă;

0,30 puncte lalcătuiţi două enunţuri în care cuvântul

deasupra să aibă valori morfologice diferite; precizaţi aceste valori.

— 1 punct Din oficiu.

Rezolvarea subiectului 4

Şi,1/ 'fiindcă Pisicuţa, din iarba înaltă'ilân care stătea înmormântată până la gât?/ sforăia deznădăjduit,2/ mă dusei1/ s -o dezleg dinpripon4/ [$io aduc între întărituri.5/ a. Predicatele sunt următoarele: stătea – predicat verbal sforăia – predicat verbal mă dusei – predicat verbal.vdezleg – predicat verbal saduc – predicat verbal b. Delimitarea şi felul propoziţiilor:

Propoziţia l: Ş; mă dusei – propoziţie principală, simplă, afirmativă, enunţiativă pro-priu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 2: fiindcă Pisicuţa, din iarba înaltă sforăia deznădăjduit – propoziţie circumstanţială de cauză subordonată faţă de verbul mă dusei din propoziţia regentă l, introdusă prin conjuncţia simplă subordonatoare fiindcă, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 3: în care stătea înmormântată până la gât – propoziţie atributivă subordonată faţă de substantivul iarba din propoziţia regentă 2, introdusă prin pronumele relativ care, precedat de prepoziţia simplă în, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 4: s-o dezleg – propoziţie circumstanţială de

scop subordonată faţă de verbul mă dusei din propoziţia regentă l, introdusă prin conjuncţia simplă subordonatoare.9- dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 5: şi s-o aduc între întărituri – propoziţie circumstanţială de scop subordonată faţă de verbul mă dusei din propoziţia regentă l şi coordonată cu propoziţia 4 prin conjuncţia simplă coordonatoare copulativă şi, introdusă prin conjuncţia simplă subordonatoare sdezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

— c. Analiza sintactică şi morfologică a cuvintelor indicate: în care – complement circumstanţial de loc exprimat prin pronume relativ, cazul acuzativ, precedat de prepoziţia simplă în.

Înaltă – atribut adjectival exprimat prin adjectiv propriu-zis, variabil, cu două terminaţii (patru forme flexionare), se acordă în gen, număr şi caz cu substantivul iarba (feminin, singular, acuzativ), grad pozitiv.

— o – complement direct exprimat prin pronume personal, persoana a IlI-a, numărul singular, genul feminin, cazul acuzativ, formă neaccentuată.

— d. Sinonime pentru următoarele cuvinte: a înmormânta – a îngropa, a înhuma deznădăjduit – desperat (disperat) a dezlega – a desface, a desprinde, a deznoda e. Derivate din familia lexicală a cuvântului înalt: înălticel – format prin derivare cu

sufixul diminutival -icel de la adjectivul înalt, înălticea – format prin derivare cu sufixul diminutival -icea de la adjectivul înalt, înălticică – format prin derivare cu sufixul diminutival -idea de la adjectivul înalt, înăltişor – format prin derivare cu sufixul diminutival -işor de la adjectivul înalt, înăltuţ – format prin derivare cu sufixul diminutival -ut de la adjectivul înalt, înălţime – format prin derivare cu sufixul -ime de la adjectivul înalt f. Despărţirea în silabe a cuvintelor date: înainte – î-na-in-te; deznădăjduitdez-nă-dăj-du-it; conjuncţie – con-junc-ţi-e; răspiată – răs-pla-tă; inacceptabilin-ac-cep-ta-bil.

— g. Precizarea paronimului utilizat corect în exemplele date: transcriere literală; zonă petroliferă; locuinţă temporară; originar din Craiova; băi termale h. Alcătuirea de fraze în care conjuncţia să, pe rând, să introducă o propoziţie subordonată atributivă şi o propoziţie subordonată circumstanţială concesivă:

Dorinţa1! ăintrăm la liceu2/ este mare.1/ 2 – propoziţie subordonată atributivă.

[Să -mi fi explicat o zi procesul chimic,1! tot nu înţelegeam mecanismul de producere?'! l – propoziţie subordonată circumstanţială concesivă.

— i. Alcătuirea de enunţuri în care cuvântul deasupra are valori morfologice diferite:

Deasupra stă familia Vasilescu. deasupra – adverb de loc.

Pasărea zboară deasupra casei.

— deasupra – prepoziţie specializată pentru cazul genitiv, provenită din adverb prin schimbarea valorii gramaticale.

Verbul a înălţa este moştenit din lat. *inaltiare, deci nu este derivat de la adjectivul înalt. De la verb sunt derivate cuvintele: înălţare, înălţător, înălţătură.

SESIUNEA IULIE

2 puncte! Povestiţi întâmplările din opera literară La Vulturi! de Gala Galaction; precizaţi momentele subiectului acestei nuvele.

2. Comentaţi versurile:

Iar prin mândrul întuneric al pădurii de argint Vezi izvoare zdrumicate peste pietre licurind; Ele trec cu harnici unde şi suspină-n flori molatic, Când coboară-n ropot dulce din tăpşanul prăvălatic, Ele sar în bulgări fluizi peste prundul din răstoace, în cuibar rotind de ape, peste care luna zace.

Mihai Eminescu, Călin (file din poveste)

0,25 puncte 3. Daţi un exemplu de inversiune din poezia Vara de George Coşbuc.

— 1 punct Calitatea exprimării.

0,50 puncte Aspectul general al lucrării.

4. Se dă textul:

— Vezi ce bine-i sade lui – zice mam-mare – cu costumul de

marinei?

— Mamita, nu ţi-am spus că nu se zice marinei?

Dar cum?

Marinai.

— Ei! ziceţi voi cum ştiţi, eu zic cum am apucat.

Ion Luca Caragiale, D-l Goe.

Cerinţe:

0,20 puncte atransformaţi vorbirea directă în vorbire indirectă; 0,20 puncte b. indicaţi felul construcţiei subliniate şi motivaţi punctuaţia.

5. Se dă textul:

— Spune-i şi d-ta băietului, omule, ce se cuvine, ca să-şi ieie nădejdea şi să-şi caute de drum.

Ion Creangă, Amintiri din copilărie

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor;

0,60 puncte 0,60 puncte

0,50 puncte 0,30 puncte 0,30 puncte 0,30 puncte

|| 0,25 puncte; 0,40 puncte; 1 punct b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice care se stabilesc între ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele: omule, ce, se cuvine; d. formaţi familia lexicală a cuvântului om (cel puţin cinci derivate); e. scrieţi câte un sinonim neologic pentru: a spune, nădejde, drum; f. indicaţi

valorile morfologice ale cuvântului şi în textul de mai sus; g. construiţi trei enunţuri în care pronumele personal de politeţe dumneata să fie, pe rând, nume predicativ, atribut pronominal genitival, complement direct; h. alcătuiţi o frază în care pronumele relativ ce să introducă o propoziţie subordonată completivă indirectă; i. despărţiţi în silabe cuvintele: greşeală, impetuos, dezaprobare, atlas.

Din oficiu.

Rezolvarea subiectului 4 a. Transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă:

Mam-mare o întreabă pe mamita dacă vede ce bine-i sade lui cu costumul de marinei. Fiica îi aminteşte mamei că i-a spus că nu se zice marinei. Bunica întreabă cum se spune. Mamita afirmă că se spune corect marinai. Mam-mare le transmite să zică ele cum ştiu, fiindcă ea zice cum a apucat.

— b. Felul construcţiei sublimate şi motivarea punctuaţiei: zice mam-mare – este propoziţie principală incidenţă şi se desparte prin linii de pauză de restul frazei

Rezolvarea subiectului 5

~Spune-i şi d-ta băietului, omule,l/]se cuvine,2/ ă]-(şi) ieie nădejdea3/ caute de drumul a. Predicatele sunt următoarele: spune – predicat verbal se cuvine – predicat verbal sa (şi) iele – predicat verbal* să (şi) caute – predicat verbal* b. Delimitarea şi

felul propoziţiilor:

Propoziţia l:

— Spune-i şi d-ta băietului, omule – propoziţie principală, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă imperativă neexclamativă.

Propoziţia 2: ce se cuvine – propoziţie completivă directă subordonată verbului spune din propoziţia regentă l, introdusă prin pronumele relativ ce, simplă, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 3: ca să-(si) ieie nădejdea – propoziţie circumstanţială de scop subordonată verbului spune din propoziţia regentă l, introdusă prin conjuncţia compusă subordonatoare ca să, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 4: şi să-(si) caute de drum – propoziţie circumstanţială de scop subordonată verbului spune din propoziţia regentă l şi coordonată cu propoziţia 3 prin conjuncţia simplă coordonatoare copulativă şi, introdusă prin conjuncţia simplă subordonatoare să, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

— c. Analiza sintactică şi morfologică a cuvintelor indicate: omule – substantiv comun, simplu, genul masculin, numărul singular, cazul vocativ, fără funcţie sintactică.

— ce – subiect (al verbului reflexiv-impersonal se cuvine)

exprimat prin pronume relativ, cazul nominativ.

— se cuvine – predicat verbal exprimat prin verb predicativ, conjugarea a IV-a, diateza reflexivă cu pronume reflexiv în cazul acuzativ, modul indicativ, timpul prezent, impersonal.

— d. Derivate din familia lexicală a cuvântului om: omenesc – format prin derivare cu sufixul adjectival -esc de la pluralul substantivului om.

* Grupul să-şi ieie nădejdea este analizabil şi nu are statut locuţional, pentru că substantivul este articulat hotărât şi permite apariţia unui determinant atributiv (să-şi ia nădejdea avută', să-şi ia mica nădejde).

"* Grupul să-şi caute de drum este analizabil şi nu are statut locuţional. Ca şi în grupul precedent, pronumele reflexiv şi este un dativ posesiv, deoarece: poate fi reluat prin adjectiv pronominal posesiv sau pronume personal în genitiv (să-şi caute de drumul său, să-şi caute de drumul lui); substantivul determinat poate fi şi complement indirect (să-şi caute de drum), nu numai complement direct (să-şi ia nădejdea); forma neaccentuată a pronumelui nu poate fi reluată printr-o altă formă nominală în dativ (să-si caute de drum cuiva).

Pentru lămuriri suplimentare, vezi Gabriela Pană Dindelegan, Teorie şi analiză gramaticală, Editura Coresi, 1994,

pp. 129-l31.

— omeneşte – format prin derivare cu sufixul de modalitate -este de la pluralul substantivului om.

— omeni – format prin derivare cu sufixul verbal -/ de la pluralul substantivului om.

— omenie – format prin derivare cu sufixul -ie de la pluralul substantivului om.

— onienime – format prin derivare cu sufixul -ime de la pluralul substantivului om.

— omenire – format prin derivare cu sufixul lexico-gramatical -re de la verbul a omeni, derivat, la rândul lui, cu sufixul verbal -i de la pluralul substantivului om.

— omenos – format prin derivare cu sufixul adjectival -os de la pluralul substantivului om omuleţ – format prin derivare cu sufixul diminutival -uleţ de la substantivul om.

— omiişor – format prin derivare cu sufixul diminutival -uşor de la substantivul om.

— omoi – format prin derivare cu sufixul augmentativ -oi de la pluralul substantivului om.

— neom – format prin derivare cu prefixul negativ nede Ia substantivul om.

— neomenesc – format prin derivare cu prefixul negativ nede la adjectivul omenesc, derivat, la rândul lui, cu sufixul

adjectival -esc de la pluralul substantivului om.

— neomeneşte – format prin derivare cu prefixul negativ nede la adverbul omeneşte, derivat, la rândul lui, cu sufixul de modalitate -este de la pluralul substantivului om.

— neomenie – format prin derivare cu prefixul negativ nede la substantivul omenie, derivat, la rândul lui, cu sufixul adjectival -ie de la pluralul substantivului om.

— neomenit – format prin derivare cu prefixul negativ nede la adjectivul omenit, obţinut prin schimbarea categoriei gramaticale de la participiul verbului a omeni, derivat, la rândul lui, cu sufixul verbal -/ de la pluralul substantivului om.

— neomenos – format prin derivare cu prefixul negativ nede la adjectivul omenos, derivat, la rândul lui, cu sufixul adjectival -os de la pluralul substantivului om.

— e. Sinonime neologice pentru următoarele cuvinte: a spune – a transmite, a afirma nădejde – speranţă drum – rută, itinerar, parcurs, traseu f. Valorile morfologice ale cuvântului şi în textul dat:

Spune-i şi d-ta. — adverb de mod de întărire, fără funcţie sintactică.

— ca să-şi ieie nădejdea.; să-si caute de drum – pronume reflexiv cu cazul dativ.

— nădejdea şi să. — conjuncţie simplă coordonatoare

copulativă.

— g. Enunţuri în care pronumele personal de politeţe dumneata să fie nume predicativ, atribut pronominal genitival, complement direct:

Vinovatul în această situaţie eşti dumneata.

— dumneata – nume predicativ exprimat prin pronume personal de politeţe în cazul nominativ.

Am aflat că florile galbene sunt de la dumneata.

— de la dumneata – nume predicativ exprimat prin pronume personal de politeţe în cazul acuzativ cu prepoziţie.

Cadoul acesta este al dumitale.

— al dumitale – nume predicativ exprimat prin pronume personal de politeţe în cazul genitiv.

— ivr este contra dumitale.

— contra dumitale – nume predicativ exprimat prin pronume personal de politeţe în cazul genitiv cu prepoziţie specializată.

Copiii sunt asemenea dumitale.

— asemenea dumitale – nume predicativ exprimat prin pronume personal de politeţe în cazul dativ cu prepoziţie specializată.

Agenda dumitale este pe birou.

— dumitale – atribut pronominal genitival.

Te întreb pe dumneata ca să mă lămuresc, pe dumneata – complement direct.

— h. Alcătuirea unei fraze în care pronumele relativ ce introduce o completivă indirectă:

Mă gândesc1/ [la_ceam de făcut mâine?!

— propoziţie subordonată completivă indirectă.

— i. Despărţirea în silabe a cuvintelor date: greşeală – gre-şea-lă; impetuos – im-pe-tu-os; dezaprobare – dez-a-pro-ba-re; atlas – a-tlas.

SESIUNEA IULIE

2 pur

0,70 puncte 0,70 puncte

0,60 puncte l,20 puncte 0,40 puncte

Demonstraţi că personajul Mircea cel Bătrân, din poezia Scrisoarea III (fragmentul studiat în clasa a Vl-a) de Mihai Eminescu, sintetizează calităţile esenţiale ale poporului român de-a lungul istoriei sale.

Comentaţi dialogul dintre cioban şi oiţa năzdrăvană din balada Mioriţa.

Se acordă pentru calitatea, corectitudinea, originalitatea şi aspectul general al lucrării.

3. Se dă textul:

Când vuia în sobă tăciunele aprins sau când tiuia tăciunele

despre care se zice că te vorbeşte cineva de rău, mama îl mustra acolo, în vatra focului şi-l buchisea cu cleştele să se mai potolească duşmanul.

Ion Creangă, Amintiri din copilărie

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice care se stabilesc între ele; c. alcătuiţi enunţuri în care pronumele relativ care să aibă următoarele funcţii sintactice: subiect, complement direct, complement indirect în dativ, complement circumstanţial de loc, complement de agent, atribut genitival; d. alcătuiţi enunţuri în care cuvântul rău să fie, pe rând, adjectiv şi adverb cu funcţia sintactică de nume predicativ; e. alcătuiţi fraze în care subordonata că a venit vacanţa să ilustreze şase tipuri de subordonate; precizaţi-le; f. transformaţi părţile de propoziţie subliniate în propoziţii subordonate şi apoi analizaţi sintactic frazele obţinute:

E bine de învăţat.

A venit la mine pentru a învăţa.

Speranţa lui era de-a te găsi acasă. Mihai este mândru de reuşită.

— 1 punct Din oficiu.

Rezolvarea subiectului 3

Cândlvuia în sobă tăciunele aprins J/lsauândtiuia tăciunele

2I despr^cqreace 3/ ăte vorbeşte cineva de rău, 4I mama îl mustra acolo, în vatra focului 5l'\u351?i-l buchisea cu cleştele 6I {săse) mai potolească duşmanul.7!

— a. Predicatele sunt următoarele: vuia – predicat verbal tiuia – predicat verbal se zice – predicat verbal vorbeşte de rău – predicat verbal mustra – predicat verbal buchisea – predicat verbal să (se) potolească – predicat verbal b. Delimitarea şi felul propoziţiilor:

Propoziţia l: Când vuia în sobă tăciunele aprins – propoziţie circumstanţială de timp, subordonată faţă de verbul mustra din propoziţia regentă 5, introdusă prin adverbul relativ când, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă, propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 2: sau când tiuia tăciunele – propoziţie circumstanţială de timp, subordonată faţă de verbul mustra din propoziţia regentă 5 şi coordonată cu propoziţia l prin conjuncţia simplă coordonatoare disjunctivă sau, introdusă prin adverbul relativ când, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 3: despre care se ace – propoziţie atributivă subordonată faţă de substantivul tăciunele din propoziţia regentă 2, introdusă prin pronumele relativ care precedat de prepoziţia compusă despre, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă

neexcalmativă.

Propoziţia 4: că te vorbeşte cineva de rău – propoziţie subiectivă, subordonată faţă de verbul reflexiv impersonal se zice din propoziţia regentă 3, introdusă prin conjuncţia simplă subordonatoare că, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 5: mama îl mustra acolo, în vatra focului – propoziţie principală, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 6: şi-l buchisea cu cleştele – propoziţie principală, coordonată cu propoziţia 5 prin conjuncţia simplă coordonatoare copulativă şi, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Propoziţia 7: să (se) mai potolească duşmanul – propoziţie circumstanţială de scop, subordonată verbului buchisea din propoziţia regentă 6, introdusă prin conjuncţia

/n simplă subordonatoare să, dezvoltată, afirmativă, enunţiativă propriu-zisă neexclamativă.

Alcătuirea de enunţuri în care pronumele relativ care să aibă funcţia sintactică de "' subiect, complement direct, complement indirect în dativ, complement circumstanţial de loc, complement de agent, atribut genitival:

Ţaţa mi-a cumpărat un calculator 11 încântă.2/ care –

pronume relativ cu funcţia sintactică de subiect Romanul l/,carel-am citit2I este scris de Mihail Sadoveanu.1!

— pe care – pronume relativ cu funcţia sintactică de complement direct

Băiatul V ăruiai-am împrumutat cartea pentru câteva zile 2I este colegul meu de bancă.1/ căruia – pronume relativ în cazul dativ cu funcţia sintactică de complement indirect

Blocul1/1]![]]: care, locuiesc 2I este foarte curat. V în care – pronume relativ cu funcţia sintactică de complement circumstanţial de loc

Profesorul l/către care] este lăudat prietenul meu Cleşte sever}/ de către care – pronume relativ cu funcţia sintactică de complement de agent

Localităţile '/ _caror] aşezare este pitorească 2/ sunt căutate de turişti.'/ a căror – pronume relativ cu funcţia sintactică de atribut pronominal genitival d. Alcătuirea de enunţuri în care cuvântul rău să fie, pe rând, adjectiv şi adverb cu funcţia sintactică de nume predicativ:

Copilul vecinilor este rău.

— rău – nume predicativ exprimat prin adjectiv în predicatul nominal este rău Este rău să nu-i asculţi pe părinţi rău – nume predicativ exprimat prin adverb în predicatul nominal este rău* e. Alcătuirea de fraze în care subordonata că a venit

vacanţa să ilustreze şase tipuri de subordonate:

E bine l/[că]a venit vacanţa.2/

— propoziţie subordonată subiectivă

Bucuria noastră este V [ca] a venit vacanţa 2/car e] am aşteptat-o atât de mult.3/ 2 – propoziţie subordonată predicativă

Satisfacţia llăvenit vacanţa 2I am trăit-o din plinul

— propoziţie subordonată atributivă

De la vărul meu, l/vizitat-o, 2I bunica noastră a aflat l/venit vacanţa.3/

— propoziţie subordonată completivă directă îmi pare bine V [ca] a venit vacanţa.2!

— propoziţie subordonată completivă indirectă

* Predicatul nominal este rău este o expresie verbală impersonală, după care urmează o propoziţie subiectivă.

De aceea am putut pleca la munte, V [ca] a venit vacanţa.2/ 2 – propoziţie subordonată circumstanţială de cauză [Căvenit vacanţa,]/{căa venit vacanţa, 2/ el tot învaţă.3/ l – propoziţie subordonată circumstanţială concesivă f. Transformarea părţilor de propoziţie în propoziţii subordonate:

E binel/[să\u238?nveţi.2/

— propoziţie principală

— propoziţie subordonată subiectivă

A venit la mine }/^ă]înveţe.2/

— propoziţie principală

— propoziţie subordonată circumstanţială de scop

Speranţa lui era l/lsă_găsească acasă.2/

— propoziţie principală

— propoziţie subordonată predicativă

Mihai este mândru V [căi o reuşit2!

— propoziţie principală

— propoziţie subordonată completivă indirectă

TESTE

TESTUL

2 puncte 0,25 puncte 1 punct

0,50 puncte 1,50 puncte 1 punct 0,10 puncte

O, l O puncte 0,20 puncte

0,40 puncte 0,30 puncte 0,15 puncte

Argumentaţi că opera literară Toma Alimoş este o baladă populară.

Definiţi hiperbola şi daţi un exemplu din balada cultă Paşa Hassan de George Cosbuc.

Alcătuiţi planul dezvoltat al schiţei Vizită. de Ion Luca Caragiale.

Se dă textul:

Dacă vei reuşi la examenul de admitere este meritul tău, dar la fel de adevărat este că trebuie să mulţumeşti şi

profesorilor pentru eforturile depuse la fiecare lecţie din întreg ciclul gimnazial.

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. contrageţi prima propoziţie în partea de propoziţie corespunzătoare şi precizaţi felul ei; e. explicaţi cum s-a format cuvântul fiecare; f. indicaţi un adjectiv derivat de la substantivul merit şi explicaţi cum s-a format; g. identificaţi în text cuvintele obţinute prin schimbarea valorii gramaticale; h. explicaţi sensul paronimelor atitudine l aptitudine l altitudine şi construiţi enunţuri cu ele; i. alegeţi forma corectă: muşchiular l muscular, salopetă l salopetă, siringă l seringă.

— 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct

TESTUL

2 puncte 0,25 puncte

0,90 puncte 2,25 puncte

0,20 puncte 0,20 puncte 0,50 puncte

0,20 puncte

Argumentaţi că poezia Iarna de Vasile Alecsandri este un pastel.

Identificaţi şi definiţi figura de stil: Şi cade-n mocirlă, un val după val.

George Coşbuc, Paşa Hassan

Alcătuiţi planul simplu al basmului Greuceanu.

Se dă textul: îmi place să citesc ore în şir şi trebuie să învăţ mult pentru a intra la liceu, dar mi s-a explicat că este dovedit că odihna şi relaxarea sunt şi ele necesare şi că este foarte bine să merg zilnic un ceas pe terenul de sport.

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. găsiţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele: a dovedi, a înapoia; e. indicaţi cinci cuvinte din familia lexicală a verbului a citi şi explicaţi cum s-au format; f. găsiţi şi explicaţi greşeala:

Avea un ciudat bioritm al vieţii.

Am studiat structura lexicală a cuvântului.

— 1 punct -k O,

TESTUL

2 puncte 0,25 puncte 1 punct

0,60 puncte l,20 puncte 1 punct 0,20 puncte 0,20 puncte

0,20 puncte

Faceţi portretul haiducului din balada populară Toma Alimoş.

Identificaţi şi definiţi figura de stil: Şi paloşul luceşte voios

în mâna lui

Vasile Alecsandri, Dan, căpitan de plai

Povestiţi cum prinde pupăza Nică, personajul principal din Amintiri din copilărie de Ion Crengă.

Se dă textul:

E rău destul că ne-am născut: Dar cui î-e frică de război E liber de-a pleca napoi. Iar cine-i vânzător vândut

Să iasă dintre noi!

George Coşbuc, Decebal către popor

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. explicaţi cum s-au format cuvintele: vânzător, vândut; e. identificaţi în text cuvintele obţinute prin schimbarea valorii gramaticale; f. explicaţi ce este greşit în enunţurile următoare şi rescrieti-le corect:

Şi-a întâlnit la film colegii lui.

Ne-am murdărit pantofii noştri.

0,20 puncte g. identificaţi diftongii din primul vers;

0,40 puncte h. explicaţi sensul paronimelor maestru /maistru, tavernă / cavernă şi construiţi enunţuri cu ele;

0,10 puncte i. alegeţi forma corectă: asterix/asterisc, pătrat/pătrat; 0,15 puncte j. despărţiţi în silabe cuvintele: cadru,

alee, funcţie. 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL / 4

2 puncte l Arătaţi cum este prezentată natura în balada populară Toma Alimoş.

0,25 puncte 2. Stabiliţi măsura şi ritmul versurilor: Sălbaticul vodă e-n zale şi-nfier, Şi zalele-i zuruie crunte.

George Coşbuc, Paşa Hassan inct 3. Transformaţi planul simplu al schiţei D-l Goe. de Ion Luca

Caragiale în plan dezvoltat.

4. Se dă textul:

Ceea ce a dorit cel mai mult a fost să intre la liceu cu medie mare şi să fie astfel dovedit că este isteţ şi conştiincios.

Cerinţe: 0,50 puncte a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; l,50 puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,40 puncte c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; 0,10 puncte d. găsiţi un sinonim neologic pentru adjectivul isteţ;

0,60 puncte e. identificaţi cuvintele derivate şi cuvintele compuse din text şi explicaţi cum s-au format;

0,15 puncte fgăsiţi câte un antonim pentru cuvintele: a intra, mare, conştiincios;

0,40 puncte gexplicaţi sensul paronimelor text/test, baretă

l beretă şi construiţi enunţuri cu ele;

0,20 puncte h. găsiţi şi explicaţi greşeala:

Protagonistul principal a fost apreciat de public.

A făcut o tentativă de încercare de a lua examenul.

0,10 puncte i. alegeţi forma corectă a verbului:

Cartea va apare/va apărea în această lună.

0,30 puncte j. indicaţi sensurile omonimului a ambala şi construiţi enunţuri cu ele.

— 1 punct + r.,: f.

TESTUL J 5

2 puncte

0,25 puncte 1 punct

0,40 puncte l,40 puncte 1 punct 0,15 puncte 0,20 puncte

O, l O puncte

0,40 puncte

0,30 puncte 0,30 puncte

Explicaţi ce rol are calul haiducului în balada populară Toma Alimoş.

Definiţi naraţiunea şi daţi un exemplu de naraţiune literară.

Transformaţi planul dezvoltat al schiţei Vizită. de Ion Luca Caragiale în plan simplu.

Se dă textul:

Părerea mea e că e mai bine să laşi caii în pace, interveni Moromete împăciuitor.

Marin Preda, Moromeţii

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. explicaţi folosirea virgulei din text; e. indicaţi două diminutive de la substantivul cal şi explicaţi cum s-au format; f. arătaţi din câte sunete şi din câte litere este alcătuit cuvântul împăciuitor; g. alegeţi forma corectă:fuziform/fusiform, mănuşă l mânuşă, poliloghie l polologhie, ştampilă! stampilă; h. indicaţi sensurile omonimului arie; i. indicaţi un sinonim neologic pentru locuţiunile verbale: a da iama prin ceva, a da sfară în ţară, a ţine isonul.

—'" 1 punct +

+ 1 punct

TOTAL: „TESTUL J 6

2 puncte 0,25 puncte net

0,40 puncte l,40 puncte 1 punct 0,30 puncte

0,45 puncte 0,40 puncte 0,30 puncte

Demonstraţi că naraţiunea Greuceanu este un basm popular.

Indicaţi măsura, ritmul şi rima versurilor:

T orna, pan' să isprăvească, îi dă plosca haiducească, pe jumate s-o golească mânia să-si potolească.

Toma Alimoş

Prezentaţi figura mătuşii Mariuca din Amintiri din copilărie de Ion Creangă.

Se dă textul:

/ se părea lui că-s vrednici de-o cinste deosebită, că ştiu lucruri pe care nimeni altul în lume nu le poate şti.

Ion Agârbiceanu, Darul lui moţ Miron

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. găsiţi câte un sinonim pentru cuvintele: vrednic, cinste; e. indicaţi un adjectiv obţinut prin derivare de la substantivul lume şi explicaţi cum s-a format; f. explicaţi sensul paronimelor solitar /solidar, tranşă / transă şi construiţi enunţuri cu ele; g. alegeţi forma corectă: borvis/borviz, cearşaf/cearceaf, lebărvurştl lebărvuşt.

— 1 punct

TESTUL^/J

0,25 puncte 1 punct

0,80 puncte 2,80 puncte

0,20 puncte 0,10 puncte 0,20 puncte

0,05 puncte 0,10 puncte

Arătaţi cum este descris anotimpul rece în pastelul Iarna de Vasile Alecsandri.

Definiţi rima şi indicaţi tipurile de rimă cunoscute.

Rezumaţi nuvela Sobieski şi românii de Costache Negruzzi.

Se dă textul:

Ar fi fost cuminte să se abată în dreapta ori în stânga şi să se ascundă în pădurea care stăpânea pretutindeni, deopotrivă de întunecos.

Gala Galaction, La Vulturi!

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor.

— b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. explicaţi folosirea virgulei din text; e. construiţi două enunţuri în care cuvântul frumos să fie adjectiv şi adverb, îndeplinind în amândouă situaţiile funcţia sintactică de nume predicativ; f. explicaţi cum s-a format cuvântul întunecos; g. găsiţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele: legătură, uimit.

TOTAL:

TESTUL J 8

0,60 puncte 2,10 puncte

0,60 puncte 0,20 puncte 0,25 puncte

0,50 puncte

Faceţi portretul lui Mihai Viteazul, aşa cum se conturează el în balada cultă Paşa Hassan de George Coşbuc.

Subliniaţi comparaţiile:

Şi ca nouri de aramă şi ca ropotul de grindeni, Orizontu-ntunecându-l vin săgeţi de pretutindeni, Vâjâind ca vijelia şi ca plesnetul de ploaie. Urlă câmpul şi de tropot şi de strigăt de bătaie. In zadar striga-mpăratul ca şi leul în turbare, Umbra morţii se întinde tot mai mare şi mai mare.

Mihai Eminescu, Scrisoarea III

Indicaţi modurile de expunere care apar în balada populară Toma Alimoş.

Se dă textul:

Drumul ce trebuia să ţinem se încovoia ca un şarpe pe după stâncile care ne împrejmuiau mersul, şi se părea că nu e bătut decât de urinele sălbatice ale fiarelor.

Calistrat Hogaş, Pe drumuri de munte

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. construiţi o propoziţie în care verbul a părea să fie copulativ; e. indicaţi cinci derivate din familia lexicală a cuvântului drum şi explicaţi cum s-au format; f.

construiţi patru enunţuri în care substantivul stâncă să îndeplinească funcţia sintactică de atribut substantival genitival, atribut substantival prepoziţional în cazurile acuzativ, genitiv şi dativ, atribut substantival apoziţional.

+ 1 punct

TOTAL:

2 puncte 0,25 puncte

0,40 puncte l,40 puncte | 1 punct 0,20 puncte

0,40 puncte 0,40 puncte

— V,'-'-:^,.:-'.'-:'V-

0,20 puncte 0,20 puncte

0,05 puncte 1 punct + OJ

Rezumaţi balada populară Toma Alimoş.

Identificaţi şi definiţi figura de stil:

Ziua ninge, noaptea ninge, dimineaţa ninge iară!

Vasile Alecsandri, Iarna

Prezentaţi figura bătrânului plaieş din nuvela Sobieski şi românii de Costache Negruzzi.

Se dă textul:

Destul că foarte de dimineaţă, dumnealor, frumos gătite, împreună cu tânărul Goe, aşteaptă cu multă nerăbdare, pe peronul din urbea X, trenul accelerat care trebuie să le ducă la Bucureşti.

Ion Luca Caragiale, D-l Goe.

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. găsiţi câte un sinonim pentru cuvintele: urbe, a duce; e. indicaţi patru cuvinte derivate din familia lexicală a adjectivului tânăr şi explicaţi cum s-au format; f. explicaţi ce este greşit în enunţurile următoare şi rescrieţi-le corect:

Măria mai ar vorbi la telefon.

Mai te-aş chema pe la mine.

Bunicul tot ar fi povestit, dar era târziu.

Ion cam ar fi plecat la joacă.

— g. indicaţi pluralul substantivelor: cratiţă, drajeu, margine, ou.

— h. construiţi două enunţuri în care verbul a găti să aibă sensuri diferite şi precizaţi-le; i. scrieţi cuvântul pronunţat sprei.

TOTAL: jacte 4- 1 punct ,:V ':':':

TESTUL

2 puncte! Povestiţi ce se întâmplă după ce Nică, personajul principal din

Amintiri din copilărie de Ion Creangă, prinde pupăza.

0,25 puncte 2. Definiţi schiţa.

— 1 punct 3. Faceţi portretul fizic al lui Toma Alimoş.

4. Se dă textul:

Dedesubtul Brăcinelului era o poiană unde baciul aduna fânul cosit de pe culmi şi unde în flecare vară mai rămâneau câteva căpiţe din celălalt an.

Gala Galaction, La Vulturi!

Cerinţe: 0,30 puncte a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; l,05 puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; 1 punct c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate;

0,40 puncte dgăsiţi patru sinonime pentru cuvântul cioban;

0,20 puncte econstruiţi două enunţuri în care substantivul poiană să fie în cazul acuzativ şi în cazul genitiv şi să îndeplinească funcţia sintactică de complement circumstanţial de loc;

0,80 puncte fconstruiţi fraze în care adverbul relativ unde să introducă următoarele propoziţii subordonate: subiectivă, predicativă, completivă directă, completivă indirectă;

O, l O puncte g. construiţi o propoziţie în care verbul a rămâne să fie copulativ;

O, l O puncte h. construiţi o frază în care verbul a rămâne să fie elementul regent al unei propoziţii subordonate subiective;

0,10 puncte iindicaţi un diminutiv de la substantivul fân şi

explicaţi cum s-a format;

0,20 puncte j. găsiţi şi explicaţi greşeala:

El a avut o hemoragie de sânge.

Ea are o migrenă la cap.

— 1 punct + 0,50 puncte -f 1 punct

TOTAL:

TESTUL

0,25 puncte 1 punct »

— IV'-'.—:

0,30 puncte r,.' l,05 puncte

0,50 puncte O, l O puncte 0,30 puncte

0,20 puncte

0,40 puncte 0,20 puncte j

Rezumaţi fragmentul din Amintiri din copilărie de Ion Creangă în care Nică fură pupăza din tei şi încearcă să o vândă.

Definiţi romanul.

Arătaţi ce semnificaţie are apariţia săniei în ultima strofă din pastelul Iarna de Vasile Alecsandri.

Se dă textul:

Drumul care mergea de la Giurgiu spre Bucureşti trece printr-o câmpie şeasă şi deschisă, afară numai dintr-un loc, două postii departe de această capitală, unde el se află strâns şi închis între nişte dealuri păduroase.

Nicolae Bălcescu, Românii supt Mihai-Voievod Viteazul

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. explicaţi cum s-au format cuvintele: Bucureşti, păduros; e. indicaţi trei derivate din familia lexicală a substantivului deal şi explicaţi cum s-au format; f. construiţi o frază în care adjectivul pronominal relativ care să introducă o propoziţie subordonată completivă directă; g. explicaţi sensul paronimelor anual l anuar, oral l orar şi construiţi enunţuri cu ele; h. găsiţi şi explicaţi greşeala:

El a rezumat pe scurt povestirea.

Am revăzut din nou locurile copilăriei.

— i. indicaţi sensul omografelor colonie /colonie, imobil l imobil şi construiţi enunţuri cu ele;

0,20 puncte 0,80 puncte j. identificaţi diftongii din cuvintele: două, dealuri; k. construiţi fraze în care pronumele relativ care să introducă o propoziţie subordonată atributivă şi să îndeplinească funcţia sintactică de subiect, complement direct, complement indirect.

— 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct

TOTAL:

TESTUL

0,25 puncte 1 punct

0,30 puncte 1,05 puncte

1,20 puncte 0,30 puncte 0,50 puncte

0,50 puncte 0,40 puncte

Caracterizaţi personajul principal din schiţa D-l Goe. de Ion Luca Caragiale.

Identificaţi şi definiţi figura de stil din textul de la punctul 4.

Indicaţi ajutoarele şi adversarii personajului principal din basmul Greuceanu.

Se dă textul:

Socrul roagă-n capul mesei să poftească să se pună Nunul mare, mândrul soare, şi pe nună, mândra lună.

Mihai Eminescu, Călin (file din poveste)

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. explicaţi folosirea virgulelor din text; e. indicaţi cinci sensuri ale cuvântului polisemantic masă şi construiţi enunţuri pentru fiecare sens; f. indicaţi cinci derivate din familia lexicală a adjectivului mare şi explicaţi cum s-au format; g. alegeţi forma corectă: alvalhalva, marşalierlmarsarier, mucigai l mucegai, şurubelniţă l surupelniţă.

TESTUL

2 puncte

0,25 puncte 1 punct

0,50 puncte 1,75 puncte

0,60 puncte O, l O puncte 0,80 puncte

0,20 puncte

0,20 puncte O, l O puncte

Prezentaţi tablourile din pastelul Iarna de Vasile Alecsandri, având în vedere raportul dintre static şi dinamic.

Explicaţi titlul baladei culte Paşa Hassan de George Coşbuc.

Alcătuiţi planul simplu al schiţei Vizită. de Ion Luca Caragiale.

Se dă textul:

Dar Păunaş se deşteptase şi începuse să plângă şi i se părea Agripinei că numai vuietul pârâului acoperea destul de bine ţipetele lui.

Gala Galaction, La Vulturi!

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. explicaţi cum s-a format cuvântul numai; e. construiţi fraze în care conjuncţia simplă subordonatoare că să introducă următoarele propoziţii

subordonate: completivă directă, completivă indirectă; f. construiţi două enunţuri în care substantivul ţipăt să fie folosit cu sens propriu şi cu sens figurat; g. explicaţi sensul paronimelor talaz/taluz şi formaţi propoziţii cu ele; h. găsiţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele: beţiv, lacom.

TESTUL

2 puncte

0,25 puncte 1 punct

0,60 puncte l,20 puncte

0,80 puncte 0,10 puncle

0,10 puncte 0,40 puncte

0,20 puncte 0,20 puncte

0,20 puncte 0,20 puncte

0,25 puncte 1 punct + 0,5i

Arătaţi cum este realizat portretul fizic al lui Mihai Viteazul în balada cultă Paşa Hassan de George Coşbuc.

Definiţi nuvela.

Povestiţi momentul în care Tudor Soimaru, personajul principal din romanul Neamul Şoimăreştilor de Mihail Sadoveanu, află adevărul despre moartea tatălui său.

Se dă textul:

Eu nu duceam nimic, dar zgribuream de frig şi-mi era ruşine să le-o spun, deşi aş fi dorit să întâlnim cât mai curând

sania.

— loan Slavici, Budulea Taichii

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. explicaţi folosirea virgulelor din text; e. construiţi o frază în care conjuncţia simplă subordonatoare să să introducă o propoziţie subordonată predicativă; f. alegeţi forma corectă: anticameră lantecameră, percepi /precept, preşedinţie ipr e şedenţie, scluptor l sculptor; g. găsiţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele: coroiat, noroc; h. indicaţi două diminutive de la cuvântul sanie şi explicaţi cum s-au format; i. arătaţi din câte sunete şi din câte litere este alcătuit cuvântul duceam; j. alegeţi forma corectă din următoarele combinaţii paronimice:

Nevoile stringente l astringente ale întreprinderii au fost rezolvate.

El mănâncă arahidelarahnide cu plăcere.

— k. despărţiţi în silabe cuvintele: afluent, agrafă, astmatic, înger, patru. puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL

2 puncte! Prezentaţi relaţia om-natură în balada populară Toma Alimoş.

0,25 puncte 2. Indicaţi modul de expunere:

— Te mai doare nasul, puişorule? întreabă mam-mare.

Nu. răspunse Goe.

Să moară mam-mare?

Să moară!

Ad" să-l pupe mam-mare că trece!

Ion Luca Caragiale, D-l Goe.

Traflsformaţi în vorbire indirectă textul de la punctul 2.

Se dă textul:

După ce tatăl şi fiica intrară în curtea lor de piatră, oşteanul, ca să poată revedea pe Magda cât mai curând, se despărţise de ei ca să facă un ocol grabnic în satul lui.

Mihail Sadoveanu, Neamul Şoimăreştilor

Cerinţe: 0.40 puncte & subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; l,40 puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; 1 punct c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate;

0,25 puncte d. explicaţi cum s-a format adjectivul grabnic;

0,20 puncte e. despărţiţi în silabe cuvântul fiica;

0,40 puncte f. indicaţi sensurile omonimului liliac şi construiţi enunţuri cu ele;

0,40 puncte ggăsiţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele: adânc, a bănui, deştept, răzbunător;

0,20 puncte h. identificaţi diftongii din cuvintele: poată, vedea.

— 1 punct + 0,50 puncte -tl punct i i i

TOTV

TESTUL

2 puncte! Desprindeţi semnificaţiile dialogului dintre Dan şi Ghirai, personajele principale din poemul eroic Dan, căpitan de plai de Vasile Alecsandri.

O 25 puncte 2. Definiţi descrierea şi daţi un exemplu.

— i punct

0,70 puncte 2,20 puncte 1 punct 0,20 puncte

0,15 puncte

3. Transformaţi vorbirea directă în vorbire indirectă: Dar vocea de dincolo adaogă:

Coniţă! uite Ionel! vrea să-mi răstoarne maşina! Astâmpără-te, că te arzi!

Ionel! strigă iar tnadam Popescu; Ionel! vin' la mama!

Sări, coniţă! varsă spirtul! s-aprinde!

Ionel! strigă iar mama, şi se scoală repede să meargă după el.

Ion Luca Caragiale, Vizită.

4. Se dă textul:

Când am auzit că ei pleacă, am zis că mă duc şi eu cu dânşii,

iară Huţu, văzând că voiesc să merg, m-a luat şi pe mine şi eram foarte vesel, căci Nică era băiat de tot hazul, ştia să facă o mulţime de pozne, şi ne aşteptam să întâlnim pe drum sania noastră, care să ne ducă până la Cocorăşti.

— loan Slavici, Budulea Taichii

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul propoziţiilor subordonate, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. alegeţi forma corectă: capotIcapod, minge/mingie, prompt Ipromt, stofa/ştofă; e. găsiţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele: amănunţit, însufleţit, pământesc.

— 1 punct icte f. 1 punct

TOTAL:

0,25 puncte 1 punct

0,30 puncte l,05 puncte

0,80 puncte 0,20 puncte

O, l O puncte 0,40 puncte

0,40 puncte 0,40 puncte 0,40 puncte

0,20 puncte

Caracterizaţi prin antiteză pe Tudor Şoimaru şi pe Stroie Orheianu, personaje din romanul Neamul Şoimăreştilor de Mihail Sadoveanu.

Explicaţi titlul schiţei Vizită. de Ion Luca Caragiale.

Arătaţi cum este realizat portretul fizic al lui Ursan, personaj din poemul eroic Dan, căpitan de plai de Vasile Alecsandri.

Se dă textul:

Trebuie să se hotărască a plăti biletul, pe care are să-l taie conductorul din carnetul lui.

Ion Luca Caragiale, D-l Goe.

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. indicaţi un diminutiv de la substantivul carnet şi explicaţi cum s-a format; e. explicaţi folosirea virgulei din text; f. alegeţi forma corectă: cismă/cizmă, itinerar/itinerariu, linoleul linoleum, servicii serviciu; g. indicaţi sensul paronimelor arbitrar/arbitrai, a evocata invoca şi construiţi enunţuri cu ele; h. indicaţi cele două forme de plural ale substantivelor masă şi râs şi construiţi enunţuri cu ele; i. identificaţi verbele şi indicaţi la ce mod sunt:

Bată-te norocul să te bată.

Zică orice, eu tot plec.

— j. explicaţi ce este greşit în enunţurile următoare şi rescrieţi-le corect:

Am decât o mie de lei.

Am fost pe la doamna Cristina.

— 1 punct + 0,50 puncte

TOTAL:

TESTUL

1. Caracterizaţi pe Agripina, personajul principal din nuvela La Vulturi! de Gala Galaction.

0,25 puncte 2. Definiţi epitetul şi daţi un exemplu de epitet din pastelul Iarna de Vasile Alecsandri.

3. Comentaţi versurile următoare, identificând figurile de stil şi arătând ce sugerează:

De treci codrii de aramă, de departe vezi albind Ş-auzi mândra glăsuire a pădurii de argint, Acolo, lângă izvoară, iarba pare de omăt, Flori albastre tremur ude în văzduhul tămâiet.

Mihai Eminescu, Călin (file din poveste)

4. Se dă textul:

Patria este înlăuntrul nostru, şi o ducem cu noi peste ţări şi peste mări, şi numai când suntem departe şi în singurătate, ne trec fiori amintindu-ne de unde ne-am rupt, şi nu găsim mângâiere decât în restrişte şi în lăcrămi.

Barbu Delavrancea, Patrie şi patriotism

Cerinţe: 0,60 puncte » sublimaţi predicatele şi indicaţi felul lor;

2,10 puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,80 puncte c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; 0,20 puncte. d. identificaţi cuvintele derivate şi explicaţi cum s-au format;

0,30 puncte e> construiţi fraze în care conjuncţia simplă subordonatoare dacă să introducă următoarele propoziţii subordonate: subiectivă, predicativă, atributivă, completivă directă, completivă indirectă, circumstanţială condiţională; f. indicaţi trei sensuri ale cuvântului polisemantic a îngheţa şi construiţi enunţuri cu ele;

— imeior geantă/jantă, lacună/lagună şi construiţi enunţuri cu ele;

Punct + 0,50 puncte* 1 punct TOTAL:

TESTUL

1. Caracterizaţi personajul Moş Dănilă din nuvela La Vulturi! de Gala Galaction.

0,70 puncte 2,45 puncte

0,40 puncte 0,05 puncte 0,05 puncte 0,05 puncte

0,20 puncte 0,20 puncte

0,10 puncte 0,05 puncte

2. Identificaţi şi definiţi figurile de stil:

Mircea însuşi mână-n luptă vijelia îngrozitoare, Care vine,

vine, vine, calcă totul în picioare.

Mihai Eminescu, Scrisoarea III

Alcătuiţi planul simplu al schiţei D-l Goe. de Ion Luca Caragiale.

Se dă textul:

Luca Moşneagu însă mâna cum ştia el, căci smârţoagele lui de cai erau vlăguiţi din cale-afară, şi slabi, şi ogârjiţi ca nişte mâţi de cei leşinaţi, nu zmei, cum zicea mama, care nu ştia cum să mă urnească mai degrabă din casă.

Ion Creangă, Amintiri din copilărie

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. găsiţi un sinonim neologic pentru adjectivul vlăguit; e. arătaţi ce parte de vorbire este cuvântul lui în text; f. construiţi un enunţ în care cuvântul lui să fie articol hotărât; g. identificaţi diftongii din cuvintele: smârţoagele, lui, cai, erau; h. indicaţi două diminutive de la substantivul mamă şi explicaţi cum s-au format; i. explicaţi folosirea primei şi ultimei virgule din text; j. construiţi o frază în care adverbul relativ cum să introducă o propoziţie subordonată predicativă.

— i punct + 0,5 trete 4- 1 punct

TOTAL: „TESTUL

2 puncte 0,25 puncte

0,40 puncte l,40 puncte l,20 puncte 0,25 puncte 0,20 puncte 0,40 puncte

0,40 puncte 1 punct +

Rezumaţi schiţa D-l Goe. de Ion Luca Caragiale.

Identificaţi inversiunea:

Priveam fără de ţintă-n sus – Intr-o sălbatică splendoare.

George Coşbuc, Vara

3. Arătaţi prin ce mijloace artistice este realizat portretul fizic al lui Mihai Viteazul în următoarele versuri:

Sălbatecul vodă e-n zale şi-nfier, Şi zalele-i zuruie crunte, Gigantică poartă-o cupolă pe frunte, şi vorba-i e tunet, răsufletul ger, Iar barda din stânga-i ajunge la cer, şi vodă-i un munte.

George Coşbuc, Paşa Hassan

4. Se dă textul: în zadar viforul, vijelia şi uraganele se izbiseră oarbe în clădirea zburlită de crengi uriaşe a întăriturilor mele, căci nu izbutiră decât să se sfâşie şi să urle de durere şi de ciudă.

Calistrat Hogaş, Pe drumuri de munte

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi

morfologic cuvintele subliniate; d. indicaţi felul primului subiect din text; e. identificaţi locuţiunea din text şi precizaţi felul ei; f. explicaţi sensul paronimelor a preveni/ a proveni şi formaţi propoziţii cu ele; g. indicaţi sensurile omonimului corn şi construiţi enunţuri cu ele. cte -f 1 punct TOTAL:

TESTUL

2 puncte

0,25 puncte 1 punct

0,40 puncte 1,40 puncte

0,40 puncte 0,10 puncte 1,05 puncte 0,05 puncte 0,25 puncte

0,50 puncte

0,10 puncte 1 punct + 0.

Arătaţi cum este descris personajul principal din Dan, căpitan de plai de Vasile Alecsandri, în prima parte a poemului.

Definiţi opera literară.

Arătaţi prin ce mijloace artistice este schiţat tabloul de natură în următoarele versuri:

Privirile de farmec bete Mi le-am întors către pământ. Iar spicele jucau în vânt, Ca-n horă dup-un vesel cânt Copilele cu blonde plete, Când saltă largul lor vestmânt.

George Coşbuc, Vara

4. Se dă textul:

Şi Iaşii, pe care nu-i văzusem niciodată, nu erau aproape de Neamţ, ca Fălticenii, de unde, toamna târziu., mă puteam ră-pezi din când în când. la daci în Humulesti, pe unde ştiam noi.

Ion Creangă, Amintiri din copilărie

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. identificaţi locuţiunea din text şi indicaţi felul ei; e. identificaţi complementele circumstanţiale şi indicaţi felul lor; f. explicaţi cum s-a format cuvântul niciodată; g. arătaţi ce valoare sintactică are verbul a fi în text şi precizaţi ce alte valori mai poate avea; construiţi enunţuri cu ele; h. construiţi două enunţuri în care să apară pronumele personal i, care să aibă, pe rând, funcţia sintactică de complement direct şi complement indirect.

— i. găsiţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele: singur, tavan. 50 puncte 4- 1 punct TOTAL:

TESTUL net

0,60 puncte 2, l O puncte

0,75 puncte 0,40 puncte

0,30 puncte O, l O puncte

Arătaţi prin ce mijloace artistice se realizează descrierea planului terestru şi a planului ceresc în poezia Iarna de Vasile

Alecsandri.

Definiţi măsura versului şi stabiliţi-o pentru următoarele versuri:

Acum iată că din codru şi Călin mirele iese, Care ţine-n a lui mână mâna gingaşei mirese.

Mihai Eminescu, Călin (file din poveste)

Evidenţiaţi eroismul lui Mihai Viteazul în episodul prezentat în balada cultă Paşa Hassan de George Cosbuc.

Se dă textul:

— Aţi auzit, oameni buni, grăi deodată cu glas gros boierul, că domnia Tomşei s-a petrecut din lumea asta ş-a venit în scaunul ţării Alexandru-Vodă, pe care şi noi l-am ajutat şi l-am apărat.

Mihail Sadoveanu, Neamul Şoimăreţtilor

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. construiţi fraze în care pronumele relativ care să introducă următoarele propoziţii subordonate: subiectivă, predicativă, completivă directă, completivă indirectă; e. indicaţi cinci derivate din familia lexicală a cuvântului gros şi explicaţi cum s-au format; f. găsiţi un sinonim neologic pentru cuvântul a grăi.

0,50 puncte +

TESTUL

2 puncte 0,25 puncte

0,80 puncte 1,60 puncte j

0,40 puncte 0,20 puncte 0,20 puncte 0,40 puncte

0,40 puncte

Argumentaţi că balada populară Toma Alimoş este o naraţiune.

Identificaţi şi definiţi figura de stil:

Şi albinele-aduc miere, aduc colb mărunt de aur Ca cercei din el să facă cariul, care-i meşter faur.

Mihai Eminescu, Călin (file din poveste)

3. Arătaţi prin ce mijloace artistice este surprinsă legătura om-natură în următoarele versuri:

Cât de frumoasă te-ai gătit, Naturo, tu! Ca o virgină Cu umblet drag, cu chip iubit! Aş vrea să plâng de fericit, Că simt suflarea ta divină, Că pot să văd ce-ai plăsmuit!

George Coşbuc, Vara

4. Se dă textul:

Mai ţin apoi minte că i-am dat o bucată de plăcintă, că l-am bătut, fiindcă nu voia să-mi lase cimpoiul, şi că era băiat bun, căci nu s-a supărat, deşi era mai mare decât mine.

— loan Slavici, Budulea Taichii

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. găsiţi câte un antonim pentru cuvintele: bun, mare; e. identificaţi primele două cuvinte din text care conţin diftongi; f. construiţi enunţuri în care verbul a scrie la modul supin să aibă funcţia sintactică de subiect, nume predicativ, atribut verbal, complement direct; g. alegeţi forma corectă: corigent lcorijent, întreprindere l întreprindere, particolă l particulă, păianjen l paianjăn; n verb care sunt derivate de la adjectivul bun şi explicaţi cum s-au format;

0,05 puncte i. găsiţi un sinonim neologic pentru adjectivul gras. 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL;

TESTUL

0,30 puncte 1,05 puncte

1,40 puncte 0,10 puncte 0,30 puncte A

0,40 puncte 0,30 puncte

0,40 puncte î 1 punct

Arătaţi care sunt mijloacele artistice prin care sunt prezentate satele în pastelul Iarna de Vasile Alecsandri.

Transformaţi vorbirea directă în vorbire indirectă:

Nu!nu e voie să scoţi capul pe fereastră, mititelule! zice unul dintre tineri lui d. Goe, şi-l trage puţin înapoi.

Ce treabă ai tu, urâtule?

Ion Luca Caragiale, D-l Goe.

Demonstraţi că basmul Greuceanu este o naraţiune.

Se dă textul:

Blând tainele vi le desface Din sânu-i milostiva glie, Căci toată floarea vă cunoaşte Şi toată frunza ei vă ştie.

Octavian Goga, Plugarii

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele sublimate; d. explicaţi cum s-a format verbul a desface; e. alegeţi forma corectă a verbului:

Demonstranţii manifestă/manifestează pentru creşterea salariului.

George ordonă l ordonează cărţile din bibliotecă.

Măria reflectă l reflectează la această problemă.

— f. găsiţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele: copilăresc, mănos, obosit, zgârcit; g. explicaţi ce este greşit în enunţul următor şi rescrieţi/1 corect:

Persoanele vizate pentru postul de primministru trebuiesc să îndeplinească un summum de calităţi.

— h. identificaţi diftongii din versul al treilea.

TOTAL.

;te hl punct

TESTUL l puncte

0,25 puncte

0,50 puncte 2 puncte 1 punct 0,20 puncte 0,15 puncte

0,40 puncte

Caracterizaţi personajul principal din schiţa Vizită. de Ion Luca Caragiale.

Identificaţi comparaţia: în veşmânt de catifele un bondar rotund în pântec, Somnoros pe nas ca popii glăsuiește-ncet un cântec.

Mihai Eminescu, Călin (file din poveste)

Comentaţi strofa a doua din poezia Vara de George Cosbuc.

Se dă textul:

Iar după ce se aprindea opaiţul şi tata se punea să mănânce, noi scoteam mâţele de prin ocniţe şi cotruţe şi leflocăiam şi le şmotream dinaintea lui, de le mergea colbul, şi nu puteau scăpa bietele mâţe din mâinile noastre, până ce nu ne zgâriau şi ne stupeau ca pe noi.

Ion Creangă, Amintiri din copilărie

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. găsiţi câte un sinonim pentru

cuvintele: mâţă, colb', e. construiţi o frază în care să fie o propoziţie subordonată subiectivă introdusă prin conjuncţia simplă subordonatoare de; f. indicaţi sensul paronimelor digresiune l diversiune şi construiţi enunţuri cu ele.

—f O,:

TESTUL l puncte 3,25 puncte t punct

0,30 puncte 1,05 puncte

0,40 puncte 0,15 puncte

0,80 puncte

Rezumaţi poemul eroic Dan, căpitan de plai de Vasile Alecsandri.

Explicaţi titlul schiţei D-l Goe. de Ion Luca Caragiale.

Arătaţi cum este realizată descrierea satului Şoimăreşti din romanul Neamul Şoimăreştilor de Mihail Sadoveanu.

Se dă textul:

Codrule, Măria ta, Lasă-mă sub poala ta, Că nimica n-oi strica Fără num-o rămurea, Să-mi atârn armele-n ea.

Mihai Eminescu, Codrule, Măria ta.

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. explicaţi folosirea virgulelor din text; e. construiţi un enunţ în care cuvântul poală să aibă sens

propriu de bază; f. formaţi un adjectiv cu sufix de la substantivul ramură şi treceţi-l prin toate gradele de comparaţie;

0,20 puncte g. indicaţi formula de politeţe din text şi daţi alt exemplu;

0,20 puncte h. arătaţi de ce fel este pronumele mi din text şi indicaţi funcţia lui sintactică;

0,15 puncte > construiţi o frază în care conjuncţia subordonatoare să să introducă o propoziţie subordonată subiectivă.

— l puncte + 1 punct

TOTAL:

TESTUL

Caracterizaţi-l pe Nică a lui Ştefan a Petrii, personajul principal din Amintiri din copilărie de Ion Creangă.

Identificaţi comparaţiile:

Şi ca nouri de aramă şi ca ropotul de grindeni, Orizontu-ntunecându-l, vin săgeţi de pretutindeni.

Mihai Eminescu, Scrisoarea III 1 punct 3. Arătaţi prin ce mijloace artistice se sugerează dominaţia culorii albe în pastelul Iarna de Vasile Alecsandri.

4. Se dă textul:

Mihai-Vodă voi a se folosi depoziţia şi de strâmtoarea Vadului Călugărenilor, în care nu se puteau destinde în f ronţ mai

mult de doisprezece oameni, ca să facă mulţimea turcilor nefolositoare şi ca să se poată astfel lupta cu puteri deopotrivă. Pentru aceea, el tăbărî acolo cu ostile sale, puind streajă în deosebite părţi, ca să vază de nu vor umbla turcii a trece prin alt loc.

Nicolae Bălcescu, Românii supt Mihai-Voievod Viteazul

Cerinţe: 0,70 puncte a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; l,40 puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,75 puncte c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate;

0,20puncte d, explicaţi cum s-au format cuvintele: doisprezece, mulţime;

0,30 puncte e. indicaţi cazul şi funcţia sintactică a pronumelui relativ care din text; construiţi o frază cu acest pronume în cazul genitiv şi cu aceeaşi funcţie sintactică din text;

0,20 puncte f. construiţi două enunţuri cu un numeral distributiv şi un numeral adverbial;

0,ÎO puncte g. indicaţi un sinonim neologic pentru verbul a folosi;

0,40 puncte h. alegeţi forma corectă: abţibild/acţibild, bomboane Ibonboane, proprietate lpropietate;

0,20 puncte i. alegeţi forma corectă din următoarele

combinaţii paronimice:

Azi am studiat la gramatică prenumele l pronumele.

Tata a cumpărat de la un magazin de piese de schimb o jantă l geantă.

— ticte + 1 punct TOTAL:

TESTUL

2 puncte

1. Arătaţi cum este descrisă natura în poemul Călin (file din poveste) de Mihai Eminescu.

O 25 puncte 2. Definiţi personificarea şi daţi un exemplu de personificare din basmul Greuceanu.

— 1 punct

0,60 puncte 2,10 puncte

0,40 puncte 0,15 puncte 0,15 puncte 0,50 puncte

3. Comentaţi versurile următoare, identificând figurile de stil şi arătând ce sugerează:

Ziua ninge, noaptea ninge, dimineaţa ninge iară! Cu o zale argintie se îmbracă mândra ţară; Soarele rotund şi palid se prevede printre nori Ca un vis de tinereţe printre anii trecători.

Vasile Alecsandri, Iarna

4. Se dă textul:

Eu, fiind ascuns în cămară, cum aud unele ca aceste, iute mă sui în pod, umflu pupăza de unde era, săi cu dânsa pe sub

streaşină casei şi mă duc de-a dreptul în târgul vitelor.

Ion Creangă, Amintiri din copilărie

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. indicaţi trei sensuri ale omonimului iute şi alcătuiţi enunţuri cu ele; e. găsiţi câte un sinonim pentru cuvintele: ascuns, iute, a umfla', f. construiţi cinci propoziţii în care substantivul casă să fie nume predicativ în cazurile nominativ, acuzativ cu prepoziţie, genitiv cu şi fără prepoziţie, dativ cu prepoziţie;

0,25 puncte g. explicaţi folosirea virgulelor din text;

0,10 puncte h. indicaţi forma literară a cuvintelor: aceste, săi.

— 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct „TESTUL

Explicaţi ce semnificaţie au ultimele dorinţe ale personajului principal din balada populară Toma Alimoş.

Identificaţi şi definiţi figura de stil:

Soarele rotund şi palid se prevede printre nori.

Vasile Alecsandri, Iarna

3. Arătaţi prin ce mijloace artistice este surprinsă vara în următoarele versuri:

Privirile de farmec bete Mi le-am întors către pământ – Iar

spicele jucau în vânt, Ca-n horă dup-un vesel cânt Copilele cu blonde plete, Când saltă largul lor vestmânt.

În lan erau feciori şi fete, Şi ei cântau o doină-n cor, Juca viaţa-n ochii lor Şi vântul le juca prin plete. Miei albi fugeau cătră izvor Şi grauri suri zburau în cete.

George Coşbuc, Vara

4. Se dă textul:

A plâns Dănilă şi s-a suit în creierii munţilor ca să nu se mai coboare niciodată şi să nu mai vadă plaiul şi silnicia de pe el.

Gala Galaction, La Vulturi!

Cerinţe: 0,40 puncte a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor;

K40 puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; 1 punct canalizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte d. explicaţi cum s-au format cuvintele: niciodată, silnicie; 0,15 puncte e. identificaţi antonimele din text;

0,20 puncte falegeţi forma corectă: egzemă l eczemă, indemnizaţie l indemnizaţie; puncte 0,40 puncte

U,UFU un sinonim neologic pentru expresiile: lovitură de colţ, părere de rău, a se face de râs, a-si pune capăt zilelor; h. indicaţi funcţia sintactică a prenumelor relative:

Cartea pe care o citise era interesantă.

Nu ştiam care este exerciţiul dat ca temă pentru acasă.

Îl cunosc pe băiatul căruia George i-a dat cartea.

Cărţile ale căror coperte sunt murdare îmi displac.

— i. explicaţi ce este greşit în enunţurile următoare şi rescrieţi-le corect:

Nu mai a dat niciun semn de viaţă.

Suntem fermi convinşi că vom reuşi.

TOTAL:

TESTUL

0,25 puncte

— Î%

0,60 puncte 2,10 puncte

0,45 puncte 0,40 puncte

0,20 puncte

0,20 puncte

Indicaţi şi comentaţi două surse ale umorului din Amintiri din copilărie de Ion Creangă.

Definiţi comparaţia şi daţi un exemplu de comparaţie din pastelul Iarna de Vasile Alecsandri.

Demonstraţi că nuvela Sobieski şi românii de Costache Negruzzi este o naraţiune.

Se dă textul:

Turbanul îi cade şi-l lasă căzut; îşi rupe cu mâna

vestmântul, Că-n largile-i haine se-mpiedică vântul, Şi lui i se pare că-n loc e ţinut.

George Cosbuc, Paşa Hassan

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. alegeţi forma corectă din următoarele combinaţii paronimice: rochie de atlas l atlaz, ton glacial l glaciar, comentariu literar l literal, investit l învestit primar; e. indicaţi formele de plural ale omonimelor parţiale bandă, ghid, segment şi construiţi enunţuri din care să rezulte sensul lor; f. găsiţi câte un sinonim neologic pentru expresiile: a da ortul popii, a da foc; g. construiţi două enunţuri în care complementul circumstanţial de loc să fie exprimat prin pronume personal în cazul dativ şi prin adjectiv pronominal posesiv în cazul acuzativ.

— cte + 1 punct

TOTAL:

TESTUL

2 puncte * Argumentaţi că Vizită. de Ion Luca Caragiale este o schiţă.

0,25 puncte 2. Identificaţi figura de stil:

— Cum? Când lumea mi-e deschisă, a privi gândeşti că pot

Ca întreg Aliotmanul să se-mpiedice de-un ciot?

Mihai Eminescu, Scrisoarea HI

I punct

3. Transformaţi vorbirea directă în vorbire indirectă:

Acum, vântul dimineţii se deştepta încet-încet. îl deşteptau şi amintirile vechi.

— Fraţilor, zise el cuprinzând mâinile tovarăşilor lui, acesta-i satul meu!

— E un sat ca oricare altul, îi răspunse Cantemir.

— Se poate, dar acesta-i al meu şi nu l-am văzut de douăzeci de ani.

— Totuşi, Tudore, adă-ţi aminte de cuvântul meu: cât de tare schimbă Dumnezeu şi întâmplările toate hotărârile noastre.

Mihail Sadoveanu, Neamul Şoimăreştilor

4. Se dă textul:

Mai mult chiar, dacă se ţine seama de întinsul teritoriu romanizat de pe ambele maluri ale Dunării, pare mai simplu să se admită că procesul de diversificare a limbii latine începuse mult mai de timpuriu.

Ion Coteanu, Morfologia numelui în protoromână

Cerinţe: 0,40 puncte asubliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; l,40 puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; 1 punct

canalizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte d. identificaţi în text adjectivele provenite din participiu;

0,30 puncte eidentificaţi numeralul din text, indicaţi felul lui şi găsiţi-i un sinonim;

0,20 puncte falegeţi forma corectă a adjectivului:

Persoana inervată l enervată mi-a răspuns urât.

Citatul inserat / înserat în compunere îi aparţine lui George Călinescu.

— g. găsiţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele: culme, duşmănos, a povesti, stricat;

0,20 puncte h. despărţiţi în silabe cuvintele: agronom, nestatornic',

0,15 puncte i. puneţi corect accentul în cuvintele: antic, duminică, regizor.

— 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL

0,25 puncte 1 punct

Indicaţi şi comentaţi cum este prezentată în romanul Neamul Şoimăreştilor de Mihail Sadoveanu reîntâlnirea lui Tudor Şoimaru cu satul natal.

Definiţi strofa.

Povestiţi întâmplările din schiţa D-l Goe. de Ion Luca

Caragiale care dovedesc răsfăţul personajului principal.

Se dă textul:

Adevărul e că, dacă se hotărăşte cineva să asiste la o sărbătoare naţională aşa de importantă, trebuie s-o ia de dimineaţă.

Ion Luca Caragiale, D-l Goe.

Cerinţe:

0,50 puncte l,75 puncte

0,5 O puncte f 0,20 puncte

0,40 puncte: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. găsiţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele: burlac, sărbătoare; e. completaţi punctele de suspensie cu adjectivul pronominal de întărire potrivit:

O O, Directorul a asistat la şedinţa cercului de literatură.

Au venit ei la gară.

Le-a dat fetelor premiul.

— f. alegeţi forma corectă: monedă/manetă, pieptene/piepten, sanda/sandală, ţimentl ciment; g. indicaţi sensul paronimelor a migra la emigra l a imigra şi construiţi enunţuri cu ele;

0,20 puncte h. despărţiţi în silabe cuvintele: european,

jertfă. 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct – TOTAL;

TESTUL

2 puncte 1 punct

0,50 puncte 1,75 puncte

0,30 puncte 0,50 puncte

0,05 puncte 0,30 puncte

Caracterizaţi personajul Mircea cel Bătrân din poemul Scrisoarea III de Mihai Eminescu.

Definiţi metafora şi daţi un exemplu de metaforă din poemul Călin (file din poveste) de Mihai Eminescu.

Comentaţi versurile următoare, identificând figurile de stil şi arătând ce sugerează:

Din văzduh cumplita iarnă cerne norii de zăpadă, Lungi troiene călătoare adunate-n cer grămadă; Fulgii zbor, plutesc în aer ca un roi de fluturi albi, Răspândind fiori de gheaţă pe ai ţării umeri dalbi.

Vasile Alecsandri, Iarna

4. Se dă textul:

Şi fiindcă buna-cuviinţă cere, când te afli în mijlocul naturii, să cugeti cât o ploşniţă cel puţin, mă mulţămii, doar, să găsesc cusur frunzelor de plop.

Calistrat Hogaş, Pe drumuri de munte

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b.

delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. indicaţi cinci derivate din familia lexicală a cuvântului frunză şi explicaţi cum s-au format; e. explicaţi cum s-a format cuvântul fiindcă; f. explicaţi ce este greşit în enunţurile următoare şi rescrieţi-le corect:

Am conlucrat împreună la scrierea referatului.

Televizorul meu este cu telecomandă la distanţă.

Ortografia lui este corectă.

0,40 puncte

/m/ acord l acordez chitara.

Maşina degajă /degajează gaze.

Regizorul toarnă/turnează un film.

— h. construiţi enunţuri în care substantivul plop să fie în cazurile nominativ, acuzativ, genitiv, dativ şi să îndeplinească funcţia sintactică de nume predicativ.

TESTUL

2 puncte 0,25 puncte 1 punct

0,50 puncte 1,25 puncte 1 punct 0,20 puncte

0,20 puncte 0,40 puncte

0,40 puncte

0,30 puncte

Prezentaţi lupta de la Călugăreni, aşa cum este surprinsă în

balada cultă Paşa Hassan de George Coşbuc.

Identificaţi figura de stil:

Auzind corbul aceste cuvinte, aduse lui Greuceanu un cioc de apă dulce.

Greuceanu

Prezentaţi dialogul dintre bătrânul plăies şi parlamentarul polonez din nuvela Sobieski şi românii de Costache Negruzzi.

Se dă textul: împăratul se veseli de frumuseţea florilor şi de mulţimea roadelor sale, dară când se gândea că nici în anul acesta n-o să aibă parte de merele lui cele aurite, se caia că l-a lăsat netăiat.

Prăslea cel voinic şi merele de aur

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. găsiţi câte un antonim pentru cuvintele: a se veseli, netăiat; e. explicaţi cum s-au format cuvintele: frumuseţe, mulţime; i. construiţi patru enunţuri în care să aveţi câte un complement circumstanţial de loc exprimat prin substantiv în cazul acuzativ, prin substantiv în cazul genitiv, prin pronume personal în cazul acuzativ şi prin locuţiune adverbială; g. alegeţi forma corectă: caserie/casierie, erbicid/ierbicid, erbi-vor / ierbivor, pepit/pipit; h. rescrieţi enunţurile, făcând

acordul adjectivelor dintre paranteze cu substantivele determinate:

Ieri, (cenuşiu) nori au acoperit cerul.

— lonuţ ne-a povestit câteva întâmplări (hazliu).

La bunici, am văzut (zglobiu) miei alergând pe câmpii.

+ 0,50 puncte + 1 punct

TOTAL:

TESTUL

2 puncte lArătaţi cum este descrisă natura în nuvela La Vulturi! de Gala

Galaction.

0,25 puncte 2. Indicaţi tipurile de formule din basme.

— l puncf 3. Arătaţi ce semnificaţie au numele şi apelativele personajelor din schiţa D-l Goe. de Ion Luca Caragiale (domnul Goe, tanti Miţa, mam-mare, mamiţica).

4. Se dă textul:

Si-nălţând a doua oară sabia, răcni aşa de cumplit, încât mazurii, înfricoşaţi, smunciră frâiele şi se năpustiră pe poartă.

Mihail Sadoveanu, Neamul Şoimăreştilor

Cerinţe: 0,30 puncte a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; l,05 puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,75 puncte c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele

subliniate;

0,20 puncte d. explicaţi cum s-a format verbul a înfricoşa;

0,20 puncte e. identificaţi diftongii din cuvintele: frâiele, poartă;

0,60 puncte f. explicaţi sensul paronimelor scară /scală /escală şi construiţi enunţuri cu ele;

0,20 puncte gconstruiţi două enunţuri în care cuvântul sabie să fie folosit cu sens propriu şi cu sens figurat;

0,40 puncte h. indicaţi pluralul substantivelor: căpşună, cireş, copertă, fabrică;

0,40 puncte i. găsiţi şi explicaţi greşeala:

Azi au căzut averse de ploaie.

Am căutat pe harta mapamondului ţara noastră.

George are o caligrafie frumoasă.

Ei au convieţuit laolaltă mulţi ani;

0,15 puncte j. puneţi corect accentul în cuvintele: bolnav, editor, sever. 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL

2 puncte r!

0,25 puncte 1 punct »:;:

0,40 puncte l,40 puncte

0,75 puncte 0,15 puncte

0,10 puncte 0,40 puncte

1. Rezumaţi schiţa Vizită. de Ion Luca Caragiale.

— p

Definiţi enumeraţia şi daţi un exemplu din Călin (file din poveste) de Mihai Eminescu.

Identificaţi diminutivele din următoarele versuri şi arătaţi ce rol au în text:

Murgule, murguţul meu, datu-mi-te-a taică-tău ca să-mifii de ajutor la nevoie şi la zor, să te-ntreci cu şoimii-n zbor până-ofî ca să nu mor. Tinerel că m-ai slujit, dar ş-acum, îmbătrânit, să te-ntreci la bătrâneţe cât puteai la tinereţe.

Toma Alimoş

4. Se dă textul:

La tine vin nevestele să-si plângă Feciorii duşi în slujbă la-mpăratul, Şi tu ascunzi o lacrimă-ntre slove, In alte ţări când le trimiţi oftatul.

Octavian Goga, Dăscăliţa

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic primul vers; d. explicaţi prin ce mijloc de îmbogăţire a vocabularului s-au format cuvintele: duşi, alte, oftatul; e. indicaţi un diminutiv de la substantivul ţară şi explicaţi cum s-a format; f. explicaţi sensul paronimelor alineat /aliniat, cauzal/cazual,

familiar/familial, literar/literal şi construiţi enunţuri cu ele;

— &~„ „^ „.,._.„.„ llwlugli; pentru cuvintele: ategm? c/wrfar a încolţi, a lamuri; h-^S^fonna corecta: brocart/broCard,glasVant/glasvandfe-mânm/femenm, identitate / indentitate; i. construiţi fraze în care adverbul relativ când să introducă urmă

ST±T°Z1l" f. Ub0i:d0nate: SUblŁCtivă' Predicativă, atributiva, completiva directă, completivă indirectă.

— 1 punct 4- 0,50 puncte + 1 punct TOTAL-

TESTUL

0,40 puncte 1,40 puncte 1 punct

0,20 puncte 0,20 puncte

0,20 puncte 0,20 puncte

Caracterizaţi pe Dan, personajul principal din poemul eroic Dan, căpitan de plai de Vasile Alecsandri.

Definiţi antiteza şi daţi un exemplu din poemul Scrisoarea III de Minai Eminescu.

Transformaţi planul simplu al schiţei Vizită. de Ion Luca Caragiale în plan dezvoltat.

Se dă textul:

Iar dac-un vânt de nebunie Peste viaţa ta pustie

S-abate pentru totdeauna, în noaptea care te-nspăimântă Priveşte stelele şi luna Surâzător – şi cântă.

Alexandru Vlahuţă, Tu eşti poet.

Cerinţe: a. sublimaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. găsiţi câte un antonim pentru cuvintele: noapte, totdeauna; e. găsiţi câte un sinonim pentru cuvintele: a înspăimânta, surâzător;

L explicaţi cum s-a format substantivul nebunie; g. alegeţi forma corectă a verbului:

George a putut să absolve/să absolvească opt clase.

Gimnasta îşi contractă/contractează muşchii pentru executarea săriturii.

— h. despărţiţi în silabe cuvintele: exemplu, punctuaţie, neproductiv, a dezaproba;

—,- „~ w~ vw.uuc c&lc cuvântul iar în text; construiţi un enunţ în care acest cuvânt să aibă altă valoare morfologică şi precizaţi-o; j. completaţi punctele de suspensie cu adjectivul pustiu:

Vedeam câmpii.

Am mers prin codri.

— k. construiţi o frază în care pronumele relativ care să introducă o propoziţie subordonată subiectivă.

— cte + 1 punct

TOTAL:

TESTUL

2 puncte! Prezentaţi dialogul*dintre Mircea cel Bătrân şi Baiazid din poemul Scrisoarea III de Mihai Eminescu.

0,25 puncte 2. Arătaţi care este modul de expunere din pastelul Iarna de Vasile Alecsandri.

Povestiţi cum ajunge Greuceanu pe tărâmul zmeilor.

Se dă textul:

Am încredere, dom' colonel, i-am răspuns eu, îmi dau seama că ne-aţi salvat vieţile, dar nu ştim ce s-a întâmplat cu pistolarul.

Marin Preda, O oră din august

Cerinţe: 0,60 puncte a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; l,50 puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; 1 punct c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate;

0,10 puncte d. contrageţi ultima propoziţie din text în partea de propoziţie corespunzătoare şi precizaţi felul ei;

0,10 puncte eexplicaţi cum s-a format substantivul pistolar; 0,40 puncte f. explicaţi folosirea virgulelor din text;

0,30 puncte ggăsiţi câte un sinonim pentru locuţiunile verbale: a-şi da seama, a-şi da obştescul sfârşit, a o lua la sănătoasa;

0,25 puncte h. alegeţi forma corectă: maieu l maiou, ostatic l ostatec, r eseu Ire-şou, piscină/piscină, salar/salariu.

TOTAL.

TESTUL

2 puncte l Povestiţi întâmplările din nuvela La Vulturi! de Gala Galaction, indicând momentele subiectului literar.

0,25 puncte 2. Definiţi dialogul.

— 1 punct 3. Arătaţi prin ce mijloace artistice este descrisă iarna în următoarele versuri:

Tot e alb pe câmp, pe dealuri, împregiur, în depărtare, Ca fantasme albe plopii înşiraţi se pierd în zare, Şi pe-ntinderea pustie, fără urme, fără drum, Se văd satele per du t e sub clăbuci albii de fum.

Vasile Alecsandri, Iarna

4. Se dă textul:

N-am mai trecut de mult prin sat şi-mi spune Un om ce de pe-acasă a venit Cum c-a-nflorit la noi mălinul Şi c-ai albit, mămucă, ai albit.

Nicolae Labiş, Mama Cerinţe: 0,60 puncte a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor;

2, l O puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,40 puncte canalizaţi sintactic şi morfologic versul al

doilea;

0,20 puncte d. formulaţi o propoziţie în care cuvântul noi să aibă altă valoare morfologică decât cea din text şi precizaţi-o;

0,30 puncte e. explicaţi cum s-au format cuvintele: a înflori, a albi, mămucă; 0,15 puncte f. construiţi trei propoziţii cu ortogramele: l-a, n-oi, a-i;

0,40 puncte g. construiţi două fraze în care cuvântul ce să îndeplinească funcţia sintactică de complement direct şi de atribut adjectival şi indicaţi valoarea lui morfologică;

O, l O puncte fo. explicaţi folosirea virgulelor din ultimul vers. 1 punct + 0,50puncte -fl punct TOTAL:;!

IESTUL

2 puncte 0,25 puncte 1 punct

0,50 puncte 1,75 puncte l,25 puncte 0,20 puncte 0,10 puncte 0,20 puncte

0,15 puncte O, l O puncte

Demonstraţi că fteamul Şoimăreştilor de Mihail Sadoveanu este un roman.

Daţi un exemplu de comparaţie din balada cultă Paşa Hassan de George Coşbuc.

Povestiţi întâmplările din balada populară Toma Alimos după ce personajul principal este rănit de boierul Manea.

Se dă textul:

Pârcălabe, vreau poporul meu să fie-nştiinţat De unirea şi-nrudirea care-aci s-au încheiat Ca să pomenească (ara, ca pe-o zi de praznic mare, Ziua când din letopiseţ şi-a şters anii de-nchinare.

Alexandru Davila, Vlaicu-Vodă

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. găsiţi câte un sinonim pentru cuvintele: praznic, letopiseţ; e. explicaţi folosirea primei virgule din text; f. construiţi fraze în care adverbul relativ când să introducă următoarele propoziţii subordonate: subiectivă, predicativă; g. explicaţi cum s-a format verbul a înştiinţa; h. explicaţi sensurile paronimelor a investi/a învesti şi construiţi enunţuri cu ele.

0,40 puncte J,40 puncte 1 punct 0,20 puncte O, l O puncte O, l O puncte

O, l O puncte 0,30 puncte

Arătaţi cum se desfăşoară nunta împărătească din poemul Călin (file din poveste) de Mihai Eminescu.

Identificaţi figurile de stil:

Un nor cu muntele vecin Plutea-ntr-acest imens senin.

George Coş buc, Vara

Povestiţi cum îi înfrânge personajul principal pe zmei în basmul Greuceanu.

Se dă textul:

Dar trebuie să scoboare, să străbată o pădure, ca să urce din nou spre tancuri.

Emil Gârleanu, Căprioara

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. explicaţi cum s-a format cuvântul a străbate; e. identificaţi antonimele din text; f. identificaţi locuţiunea din text şi indicaţi felul ei; g. indicaţi un sinonim neologic pentru verbul a urca; h. completaţi punctele de suspensie cu articolul genitival potrivit:

Nivelul de cunoştinţe elevilor este ridicat.

Operaţiile de găurire piesei s-au executat bine.

Caietele curate elevilor sunt pe masă.

— i. explicaţi ce este greşit în enunţul următor şi rescrieţi-l corect:

Pentru că am înotat până în largul mării, eram să mă înec.

0,40 puncte j. explicaţi sensul expresiilor a tăia firul în patru, a lua la trei păzeşte, a umbla pe şapte cărări, a asculta cu zece urechi şi construiţi câte un enunţ cu ele;

0,15 puncte k. despărţiţi în silabe cuvintele: codru, covrig, ungher.

— 1 punct -t- 0,50 puncte + 1 punct f TOTAL:

TESTUL

2 puncte! Arătaţi ce sentimente îşi exprimă poetul prin descrierea anotimpului rece în pastelul Iarna de Vasile Alecsandri.

0,25 puncte 2. Identificaţi figura de stil şi definiţi-o:

În cuibar rotind de ape, peste care luna zace.

Mihai Eminescu, Călin (file din poveste)

1 punct 3. Faceţi portretul fizic al personajului Ionel Popescu din schiţa

Vizită. de Ion Luca Caragiale.

4. Se dă textul:

În fundul grădinii avea şi un măr care făcea mere de aur şi, de când îl avea el, nu putuse să mănânce din pom mere coapte, căci, după ce le vedea înflorind, crescând şi pârguindu-se, venea oarecine noaptea şi le fura.

Prâslea cel voinic şi merele de aur

Cerinţe: 0,80 puncte asubliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor;

2 puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; 1 punct canalizaţi

sintactic şi morfologic cuvintele subliniate;

0,30 puncte d. indicaţi trei diminutive de la substantivul pom şi explicaţi cum s-au format;

0,15 puncte c. găsiţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele: jertfă, părere, sfetnic.

— 1 punct + 0,50 puncte +

TESTUL

2 puncte 0,25 puncte 1 punct

0,60 puncte 2,10 puncte

0,40 puncte 0,60 puncte

0,20 puncte 0,15 puncte

0,20 puncte 1 punct + O

Demonstraţi că poemul eroic Dan, căpitan de plai de Vasile Alecsandri este o naraţiune.

Definiţi epitetul şi daţi un exemplu din poemul Călin (file din poveste) de Mihai Eminescu.

Prezentaţi semnificaţiile dialogului pe care Nică, personajul principal din Amintiri din copilărie de Ion Creangă, îl are cu bătrânul din târg, după ce fură pupăza.

Se dă textul:

— Oiţă bârsană, De eşti năzdrăvană şi de-afi să mor In câmp de mohor, Să-i spui lui vrâncean Şi lui ungurean Ca să mă îngroape Aice pe-aproape în strungă de oi, Să fiu tot cu voi.

Miorița

Cerințe: a. subliniați predicatele și indicați felul lor; b. delimitați propozițiile și precizați felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate; d. construiți fraze în care conjuncția compusă subordonatoare ca să să introducă următoarele propoziții subordonate: subiectivă, predicativă, atributivă, completivă directă, completivă indirectă, circumstanțială de scop; e. găsiți câte un sinonim neologic pentru cuvintele: a îngropa, a muri; f. precizați valorile morfologice ale cuvântului de și construiți enunțuri pentru fiecare; g. explicați cum s-au format cuvintele: oiță, vrâncean. 50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL

2 puncte lPrezentați înfruntarea dintre Mihai Viteazul și comandantul turc din balada cultă Pașa Hassan de George Coșbuc.

0,25 puncte 2. Definiți poemul eroic și dați un exemplu.

— 1 punct 3. Indicați patru elemente din balada populară Toma Alimos caracteristice comunicării orale.

4. Se dă textul:

Dar el știa că nu e așa, fiindcă văzuse și strigase, printre explozii care îi copleșeau, acele comenzi care câștigă o luptă.

Marin Preda, O oră din august

Cerinţe: 0,60 puncte a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; l,20 puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,80 puncte c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte d. indicaţi un derivat din familia lexicală a substantivului luptă şi explicaţi cum s-a format;

0,40 puncte edespărţiţi în silabe substantivul explozie şi arătaţi ce reguli aţi aplicat;

0,20 puncte fconstruiţi două propoziţii în care cuvântul acele să îndeplinească funcţia sintactică de atribut pronominal genitival şi de atribut pronominal prepoziţional;

0,40 puncte galegeţi forma corectă din următoarele combinaţii paronimice: act original l originar, dependenţă l dependinţă de droguri, i-a făcut un complement/compliment, medic oculist l ocultist;

0,40 puncte h. alegeţi forma corectă:

I-am scris unei prietene a mele l ale mele.

Un prieten de-ai mei l dintre ai mei/de-al meu aplecat la munte.

O colegă a mealde-a mea urmează un curs de informatică.

0,05 puncte i. găsiţi un sinonim neologic pentru cuvântul

caraghios. 1 punct + 0,50 puncte -ll punct {, TOTAL

TESTUL

2 puncte lCaracterizaţi prin antiteză personajele principale din balada cultă

Paşa Hassan de George Coşbuc.

— 1 punct

2. Indicaţi figura de stil:

Eu? îmi apăr sărăcia şi nevoile şi neamul.

Mihai Eminescu, Scrisoarea III

Povestiţi momentul din nuvela Sobieski şi românii de Costache Negruzzi în care plăieşii se predau regelui Poloniei.

Se dă textul:

Şi mam-mare se hotărăşte să stea în coridor, pe un geamantan străin, să păzească pe Goe, să nu se mai întâmple ceva puişorului.

Ion Luca Caragiale, D-l Goe.

Cerinţe: 0,40 puncte a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; l,40 puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; 1 punct c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte d. explicaţi cum s-au format cuvintele: puişor, ceva;

0 20 puncte earătaţi din câte sunete şi din câte litere este

alcătuit cuvântul geamantan;

0,40 puncte f. găsiţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele: a bănui, călătorie, a dărâma, folositor;

0,30 puncte § explicaţi sensurile paronimelor campanelă l campanulă l campanilă şi construiţi enunţuri cu ele;

0,20 puncte h. găsiţi şi explicaţi greşeala: în nuvela studiată întoarcerile în timp înapoi sunt numeroase.

Am studiat etnogeneza poporului român.

0,15 puncte j. puneţi corect accentul în cuvintele: caracter, duşman, fenomen.

1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL

2 puncte! Arătaţi care sunt trăsăturile de caracter ale lui Dan, personajul principal din poemul eroic Dan, căpitan de plai de Vasile Alecsandri.

0,25 puncte 2. Definiţi repetiţia şi daţi un exemplu de repetiţie din poemul Scrisoarea III de Mihai Eminescu.

— 1 punct 3. Explicaţi prin ce greşeşte mama în educaţia copilului în schiţa

Vizită. de Ion Luca Caragiale.

4. Se dă textul:

Cum n-oi mai fi pribeag

De-atunci înainte, M-or troieni cu drag

Aduceri aminte. Luceferi, ce răsar

Din umbră de cetini, Fiindu-mi prietini, O să-mi zâmbească iar.

Mihai Eminescu, Mai am un singur dor

Cerinţe: 0,40 puncte a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor;

1,40 puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,75 punct canalizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate;

0,15 puncte d. precizaţi valoarea morfologică a cuvântului iar din text; construiţi un enunţ în care acelaşi cuvânt să aibă altă valoare morfologică şi indicaţi-o;

0,15 puncte egăsiţi câte un sinonim pentru cuvintele: pribeag, prieten, a zâmbi;

O, l O puncte fconstruiţi un enunţ în care adverbul atunci să aibă funcţie sintactică de atribut;

O, l O puncte gconstruiţi o propoziţie cu verbul a răsări la modul indicativ, timpul viitor (forma utilizată în scris), persoana a IlI-a, numărul plural;

0,30 puncte

0,20 puncte 0,40 puncte

0,15 puncte

0,15 puncte 1 punct 4- O,; h. indicaţi trei derivate din familia lexicală a cuvântului prieten şi explicaţi cum s-au format; i. identificaţi diftongii din primele două versuri; j. construiţi patru enunţuri în care să aveţi construcţia acel arbitru în cazul acuzativ, singular şi plural, şi în cazul dativ, singular şi plural; k. alegeţi forma corectă din următoarele combinaţii paronimice: instrumental l instrumentar medical, am cules o campane-lă / campanulă, am pus becul în duză/doză; construiţi o frază cu un pronume relativ îndeplinind funcţia sintactică de atribut pronominal genitival.

TOTAL: mcte + 1 punct

TESTUL J 47,

2 puncte * Argumentaţi că pastelul Iarna de Vasile Alecsandri este o descriere.

0,25 puncte 2. Indicaţi figura de stil:

Un fulger se aprinde în ochii lui pe loc.

Vasile Alecsandri, Dan, căpitan de plai 1 punct 3. Alcătuiţi o compunere în care să faceţi aprecieri asupra comportamentului lui Nică, personajul principal din Amintiri din copilărie de Ion Creangă, în târg şi la masa dată de mamă ca să se împace cu mătuşa Măriuca.

4. Se dă textul:

P re când se gândea şi se plângea dânsul, auzi un ţipăt şi o

vă-ietare care îi umplu inima de jale.

Prâslea cel voinic şi merele de aur

Cerinţe: 0,40 puncte asubliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; l,40 puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1,30 puncte c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; 0,10 puncte d. identificaţi arhaismul din text;

0,20 puncte econstruiţi două enunţuri în care substantivul inimă să fie folosit cu sens propriu şi cu sens figurat;

0,50 puncte f. construiţi două enunţuri în care numeralul colectiv amândoi să fie, pe rând, în cazul dativ şi în cazul acuzativ;

0,10 puncte gformaţi prin derivare un adjectiv de la substantivul jale şi explicaţi cum s-a format;

0,25 puncte h. despărţiţi în silabe cuvintele: atlas, înfiinţat, patrulă, punctual, simplu.

— 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL

TESTUL

2 puncte 0,25 puncte 1 punct

0,50 puncte: 1,25 puncte 1 punct 0,20 puncte

0,20 puncte

0,20 puncte 0,20 puncte

0,40 puncte

Caracterizaţi prin antiteză cu boierul Manea pe Toma

Alimoş.

Definiţi antiteza şi daţi un exemplu din poemul eroic Dan, căpitan de plai de Vasile Alecsandri.

Comentaţi versurile următoare, identificând figurile de stil şi arătând ce sugerează:

Dar ninsoarea încetează, norii fug, doritul soare Străluceşte şi dismiardă oceanul de ninsoare, lat-o sanie uşoară care trece peste văi. în văzduh voios răsună clinchete de zurgălăi.

Vasile Alecsandri, Iarna

4. Se dă textul:

Tot ce-i putem da este plumbul din puşce, pre care i-l vom trimite noi, de pe ziduri, fără să se mai ostenească să vie înăuntru.

Costache Negruzzi, Sobieski,«' românii

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. indicaţi arhaismele din text; e. găsiţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele: a trimite, a se osteni; f. explicaţi folosirea virgulelor din text; g. construiţi două enunţuri din care să se desprindă sensurile omonimului vie; h. indicaţi patru derivate din familia lexicală a substantivului zid şi explicaţi cum s-au format;

0,20 puncte Wiconstruiţi două enunţuri cu ortogramele: n-oi, m-ai;

0,10 puncte jexplicaţi ce este greşit în enunţul următor şi rescrieţi-l corect: Am fost fericiţi inspiraţi că am luat umbrela.

— 1 punct + 0,50 puncte -f'l punct: TOTAL:

TESTUL 1 punct

0,60 puncte 1,05 puncte l,20 puncte 0,20 puncte 0,30 puncte 0,20 puncte

Prezentaţi nunta gâzelor din poemul Călin (file din poveste) de Mihai Eminescu.

Identificaţi şi definiţi figura de stil:

— venea, măre, ca vântul, ca vântul şi ca gândul.

Toma Alimoş

3. Transformaţi vorbirea directă în vorbire indirectă:

Ce spui, cumnată? Da că l-aş ucide în bătaie, când aş afla că el a prins pupăza, s-o chinuiască. De-amu bine că mi-ai spus, las' pe mine, că ţi-l ieu eu la depănat.

Nici te mai îndoi despre asta, cumnată Smărandă, zise mătuşa, căci de zbânţuitul ista al dumitale nimica nu scapă!

Ion Creangă, Amintiri din copilărie

4. Se dă textul:

Mi-e inima de lacrimi plină, Că-n ea s-au îngropat mereu Ai mei şi-o să mă-ngrop şi eu!

George Coşbuc, Vara

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. indicaţi valorile morfologice ale cuvântului şi din text; e. explicaţi cum s-a format verbul a îngropa;

L alegeţi forma corectă a adjectivului:

În port a intrat un tanc petrolier l petrolifer.

Valea Jiului este o zonă carbonieră l carboniferă.

— g. găsiţi câte un sinonim pentru expresiile: a băga de seamă, a-i părea rău, a face praf (ceva);

0.20 puncte h. alegeţi forma corectă: alviţălhalviţă, cremvurştlcrenvurşt;

0,20 puncte i. construiţi două enunţuri în care substantivul lacrimă să fie folosit cu sens propriu şi cu sens figurat.

— 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL/50

1. Arătaţi cum sunt prezentate întâmplările din Amintiri din copilărie de Ion Creangă din perspectiva copilului şi din perspectiva maturului.

0,25 puncte 2. Definiţi inversiunea.

— l puncte

0,80 puncte l,80 puncte

0,75 puncte 0,60 puncte

0,30 puncte

3. Transformaţi vorbirea directă în vorbire indirectă:

Nu vă supără fumul de tutun? întreb eu pe madam Popescu.

Vai de mine! la noi se fumează. Bărbatu-meu fumează. şi. dumnealui. mi se pare că-i cam place.

Si zicând „ dumnealui", mama mi-arată râzând pe domnul maior.

A! zic eu, şi dumnealui?

Da, da, dumnealui! să-l vezi ce caraghios e cu ţigara-n gură, să te prăpădeşti de râs. ca un om mare.

— A! asta nu e bine, domnule maior, zic eu; tutunul este o otravă.

— Da tu de ce tragi? mă-ntrerupe maiorul.

Ion Luca CaragiaJe, Vizită.

4. Se dă textul:

Şi, deşi eram încredinţat că, în cele din urmă, biruinţa va cumpăni spre partea Pisicuţii, mă hotărâi totuşi să intru la mijloc în această epopee măreaţă.

Calistrat Hogaş, Pe drumuri de munte

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b.

delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. găsiţi câte un sinonim pentru cuvintele: biruinţă, a cumpăni, măreaţă', e. contrageţi ultima propoziţie în partea de propoziţie corespunzătoare şi precizaţi felul ei.

— 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct

TOTAL;

TESTUL

2 puncte

0,25 puncte 1 punct

0,70 puncte l,40 puncte

0,50 puncte 0,10 puncte 0,30 puncte

0,40 puncte 0,40 puncte 0,20 puncte

0,20 puncte 0,05 puncte 1 punct + O,;

Arătaţi care este semnificaţia vulturilor în nuvela La Vulturi! de Gala Galaction.

Definiţi troheul.

Caracterizaţi personajele din nuvela Sobieski şi românii de Costache Negruzzi.

Se dă textul:

Când te-iface mare, o să faci cum ăi vrea tu, dar acum, că eşti mic, să nu ieşi niciodată din vorba mea, că poţi să păţeşti şi

mai rău.

— loan Alexandru Brătescu-Voineşti, Puiul

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. găsiţi antonimele din text; e. indicaţi ce parte de vorbire este cuvântul şi în text; construiţi două enunţuri în care acest cuvânt să aibă alte valori morfologice şi precizaţi-le; f. indicaţi sensul paronimelor instrumental / instrumentar, mortar/mortal şi construiţi enunţuri cu ele; g. alegeţi forma corectă: filigran lfiligram, muşchetar l muşchetar, delicvent!delincvent, şpicher/spicher; h. alegeţi forma corectă a verbului:

Era l eram să pierd caietul.

Familia Popescu a cumpărat Iau cumpărat o maşină nouă.

— i. găsiţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele: molipsitor, vinovat; }. despărţiţi în silabe cuvântul arctic. puncte -f 1 punct TOTAL:

TESTUL

2 puncte l Demonstraţi că naraţiunea Sobieski şi românii de Costache Negruzzi este o nuvelă.

0,25 puncte 2. Indicaţi şi definiţi figura de stil: Cât de frumoasă te-ai gătit, Natură, tu! Ca o virgină.

George Coşbuc, Vara 1 punct 3. Comentaţi versurile următoare, identificând figurile de stil şi arătând ce sugerează:

Sapă-mi groapa din picior şi-mi aşterne f anişor, iar la cap şi la picioare pune-mi, pune-mi câte-o floare; la cap, floare de bujor Să mi-o ia mândra cu dor; la picioare, busuioc să mă plângă mai cu foc. Apoi, măre, să te duci, drumu-n codri să apuci, pan'la paltinii trăsniţi, unde-s fraţii poposiţi! Nimeni frâul să nu-ţi puie, nici pe tine să nu suie, far' d-un tânăr sprâncenat şi cu semne de vărsat, cu păr lung şi gălbior, care-mi este frăţior, frăţior de vitejie, tovarăş de haiducie. Numai el frâul să-ţi puie şi pe tine să se suie; tu sâ-l porţi şi pe el bine, cum mai purtat şi pe mine!

Toma Alimoş

4. Se dă textul:

Când dădu peste moşul ce întindea cârlige, se făcu foc de supărare şi începu să ţipe la el să le ia de acolo, să nu sperie peştele din prima zi, Fănuş Neagu, Dincolo de nisipuri

Cerinţe:

0,70 puncte asubliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; l,40 puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

1,25 puncte canalizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate;

0,30 puncte d. explicaţi ce este greşit în enunţurile

următoare şi rescrieti-le corect:

Mi-am făcut aluzii în privinţa reuşitei la examen.

Am scris în fişă numele şi pronumele meu.

Apartamentul avea multe dependenţe.

0,20 puncte e. construiţi fraze în care pronumele relativ ce să aibă funcţie sintactică de complement direct şi de complement indirect;

0,40 puncte f. indicaţi cele două forme de plural ale substantivelor râs şi termen şi construiţi enunţuri cu ele.

— 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct

TOTAL:

TESTUL 153

0,25 puncte 1 punct

0,60 puncte 1,05 puncte

0,65 puncte 0,20 puncte

0,50 puncte; 0,20 puncte

0,50 puncte.

0,20 puncte 3

0,30 puncte 0,05 puncte 1 punct + 0,5

Arătaţi de ce viaţa personajului Moş Dănilă din nuvela La Vulturi! de Gala Galaction este reprezentativă pentru viaţa românilor.

Explicaţi titlul pastelului Iarna de Vasile Alecsandri.

Povestiţi deznodământul nuvelei Sobieski şi românii de Costache Negruzzi.

Se dă textul:

Prâslea, care şedea deoparte, văzu piatra, care căzuse cu zgomot, şi se gândea ce să facă ca să iasă afară.

Prâslea cel voinic şi merele de aur

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. găsiţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele: zgomot, a se gândi; e. indicaţi cinci cuvinte din familia lexicală a cuvântului piatră şi explicaţi cum s-au format; f. construiţi două fraze în care pronumele relativ care să aibă funcţia sintactică de complement direct şi de complement indirect; g. alegeţi forma corectă a verbelor la persoana indicată între paranteze: continui l continuu (persoana I), copiez l copii (persoana I), crez/cred (persoana I), îngraşă l îngraşe (persoana a IlI-a), scriţi l scrieţi (persoana a Il-a); h. identificaţi adverbele din text şi indicaţi felul lor; i. despărţiţi în silabe cuvintele: altfel, constructor, veghe; ']. puneţi corect accentul în cuvântul trafic.

TESTUL

0,25 puncte 1 punct

0,60 puncte 2,10 puncte

0,75 puncte 0,20 puncte

0,40 puncte 0,20 puncte

Faceţi caracterizarea mamei din schiţa Vizită. de Ion Luca Caragiale.

Definiţi balada cultă.

Arătaţi ce se prezintă în expoziţiunea nuvelei Sobieski şi românii de Costache Negruzzi.

Se dă textul:

Trec furnici ducând în gură de făină marii saci, Ca să coacă pentru nuntă şi plăcinte, şi colaci; Şi albinele-aduc miere, aduc colb mărunt de aur, Ca cercei din el să facă cariul, care-i meşter faur.

Mihai Eminescu, Călin (flle din poveste)

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. găsiţi câte un sinonim pentru cuvintele: a face, faur; e. indicaţi patru sensuri ale omonimului car; f. indicaţi patru derivate din familia lexicală a cuvântului aur şi explicaţi cum s-au format.

TOTAL:

TESTUL

2 puncte lFaceţi portretul miresei din poemul Călin (file din

poveste) de

Mihai Eminescu

0,25 puncte 2. Indicaţi figura de stil:

Bătrânul Dan ascultă grăind doi vechi stejari Crescuţi dintr-o tulpină pe culmea cea de munte.

Vasile Alecsandri, Dan, căpitan de plai 1 punct 3. Indicaţi caracteristicile creaţiilor folclorice prin care se poate argumenta că balada Toma Alimoş este o operă populară.

4. Se dă textul:

Cetatea n-avem gând să i-o dăm cu una, cu două, măcar că nu sunt în ea nici averi, nici merinde.

Costache Negruzzi, Sobieski şi românii

Cerinţe: 0,30 puncte a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor;

0,75 puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; 1 punct c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate;

0,40 puncte d. indicaţi funcţia sintactică a pronumelui relativ:

Prietenul pe care l-a minţit nu mai vorbeşte cu el.

Copilul căruia i-am dat cartea e prietenul meu.

Planurile de vacanţă la care mă gândesc sunt îndrăzneţe.

Nu ştiu care este numărul de telefon al lui Alexandru.

0,20 puncte e. explicaţi ce este greşit în enunţurile următoare şi rescrieţi-le corect:

Două milioane este o sumă mare.

Lumina lunii şi focul stelelor tremura pe luciul apei.

0,40 puncte f. indicaţi sensul paronimelor a apropia la apropria, calotă Icarotă şi construiţi enunţuri cu ele;

0,40 puncte § alegeţi forma corectă: anteriu lantiriu, arpagic l arbagic, taburet l tambure t, tirbuşon l tilbuşon;

O 60 puncte h. indicaţi cele două forme de plural ale substantivelor colţ, curent, nivel şi construiţi enunţuri cu ele;

O 20 puncte iindicaţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele: slovă, stih, şal, ţeastă.

— 1 punct + 0.50 puncte + 1 punct 0 TOTAL:

TESTUL J 56

0,40 puncte l,40 puncte l,20 puncte O, l O puncte O, l O puncte 0,20 puncte

0,30 puncte r

0,20 puncte

0,20 puncte 0,15 punte 1 punct + 0,50 16

Arătaţi care este atitudinea poetului faţă de moarte, aşa cum reiese din strofa a treia a poeziei Vara de George Coşbuc.

Definiţi personificarea şi daţi un exemplu din poemul eroic Dan, căpitan de plai de Vasile Alecsandri.

Povestiţi întâmplările prin care trece Greuceanu pe drumul de întoarcere spre împăratul Roşu.

Se dă textul: în ziua aceea nu era niciun nor deasupra, şi uriaşii munţi, care atâtea zile frământaseră şi sloboziseră, din coamele lor zbârlite până la cer, ploile, trăsnetele şi şuvoaiele, erau acum blajini, tihniţi şi prididiti de soare.

Gala Galaction, La Vulturi!

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. indicaţi cazul şi funcţia sintactică a pronumelui personal din text; e. indicaţi complementul de agent din text; f. construiţi două enunţuri în care cuvântul ploaie să fie folosit cu sens propriu şi cu sens figurat; g. construiţi enunţuri cu prepoziţia deasupra care să ceară trei cazuri diferite şi indicaţi-le; h. identificaţi diftongii din cuvintele: atâtea, coame, erau, soare; i. găsiţi un sinonim neologic pentru cuvintele: a slobozi, şuvoi; '}. puneţi corect accentul în cuvintele: debut, ianuarie, tranzistor.

— puncte hl punct;

TESTUL

0,25 puncte 1 punct

0,50 puricte 2 puncte

0,40 puncte 0,40 puncte 0,75 puncte

0,20 puncte

Caracterizaţi-l pe Tuctor Şoimaru, personajul principal din romanul Neamul Şoimăreştilor de Mihail Sadoveanu.

Definiţi pastelul.

Alcătuiţi planul dezvoltat al nuvelei Sobieski şi românii de Costache Negruzzi.

Se dă textul:

Şi s-aşază toţi la masă, cum li-s anii, cum li-i rangul, Lin vioarele răsună, iară cobza ţine hangul.

Mihai Eminescu, Călin (file din poveste)

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. explicaţi folosirea virgulelor din text; e. construiţi fraze în care adverbul relativ cum să introducă următoarele propoziţii subordonate: subiectivă, predicativă, atributivă, completivă directă, completivă indirectă; f. indicaţi valorile morfologice ale cuvântului iară şi construiţi enunţuri cu ele.

TESTUL

2 puncte 0,25 puncte 1 punct

0,70 puncte l,40 puncte

0,30 puncte 0,20 puncte 0,20 puncte

0,20 puncte 0,50 puncte

1. Identificaţi elementele supranaturale din balada populară T orna Alimoş şi arătaţi ce rol au acestea în naraţiune.

2. Identificaţi şi definiţi figura de stil:

Iar mireasa viorica i-aştepta-ndărătul uşii.

Mihai Eminescu, Călin (file din poveste)

Transformaţi planul simplu al nuvelei La Vulturi! de Gala Galaction în plan dezvoltat.

Se dă textul:

El simţise de mai-nainte că fraţii săi îi poartă sâmbetele şi, când se mai lăsă frânghia ca să-l ridice şi pe el, dânsul legă o piatră şi puse căciula deasupra ei, ca să-i cerce.

Prâslea cel voinic şi merele de aur

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. construiţi două enunţuri cu ortogramele: să-i, c-a\pare. arătaţi din câte sunete şi din câte litere sunt alcătuite cuvintele: căciula, frânghia; f. identificaţi diftongii din cuvintele: poartă, piatră;

0,50 puncte 0,25 puncte 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct g.

construiţi cinci enunţuri în care să aveţi, pe rând, câte un numeral colectiv, fracţionar, distributiv, multiplicativ şi adverbial; h. alegeţi forma corectă: proiect lproect, atribuie/atribue, erbacee l ierbacee, ridiche Iridichie, noembrie l noiembrie; i. scrieţi prescurtat cuvintele: dumneata, domnul, profesor, academician, Preasfinţia sa.

TOTAL:

TESTUL

Arătaţi ce trăsătură de caracter dovedeşte Dan în înfruntarea cu Ghirai în ultima parte a poemului eroic Dan, căpitan de plai de Vasile Alecsandri.

Definiţi hiperbola şi daţi un exemplu din pastelul Iarna de Vasile Alecsandri.

Comentaţi versurile următoare, identificând figurile de stil şi arătând ce sugerează:

Sade Toma tolănit şi cu murgul priponit în pripoane de argint, şi mănâncă frumuşel, şi bea vin din burduşel, şi grăieşte în astfel: „Inchinar-aş şi n-am cui! închinar-aş murgului, murgului sireapului, dar mi-e murgul vită mută, n-are gură să-mi răspundă. Inchinar-aş armelor, armelor surorilor, dar şi ele-s fiare reci, puse-n teci de lemne seci. închinar-oi codrilor, ulmilor şi fagilor, brazilor, paltinilor, că-mi sunt mie frăţiori, de poteri ascunzători."

Toma Alimoş

4. Se dă textul:

N-avea nicio dovadă şi îşi dăduse poate seama că soldatul ştia şi el acest lucru şi ar fi negat cu hotărâre că i s-arfî luat închizătorul în timp ce dormea în post.

Marin Preda, O oră din august

0,60 puncte a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; l,20 puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; 1 punct c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate;

0.10 puncte d. explicaţi cum s-a format substantivul închizător;

0,10puncte eprecizaţi ce părţi de vorbire sunt cuvintele subliniate:

Îşi dăduse poate seama că soldatul ştia şi el acest lucru;

O, l O puncte fconstruiţi o frază în care cuvântul poate să fie elementul regent al unei propoziţii subordonate şi indicaţi felul acesteia;

0,30 puncte § alegeţi forma corectă a adjectivului pronominal demonstrativ:

Dau băiatului acestuia l acesta o carte.

Dorinţa colegilor acestora/aceştia e să mergem la munte.

Caietul fetei aceasta l acesteia este curat.

0,20 puncte h. indicaţi sensurile omonimului port şi

construiţi enunţuri cu ele;

0,15 puncte lalegeţi forma corectă: repercusiune lreper cursiune, juristcon-sult /jurisconsult, somieră l somnieră;

0,50 puncte j. construiţi fraze în care conjuncţia subordonatoare că să introducă următoarele propoziţii subordonate: subiectivă, predicativă, atributivă, circumstanţială de cauză, circumstanţială concesivă.

— 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL

0,40 puncte l,40 puncte

0,60 puncte 0,90 puncte

0,60 puncte

Rezumaţi capitolul Crticea răzăşilor din romanul Neamul Şoimăreştilor de Mihail Sadoveanu.

Indicaţi felul rimei:

Din văzduh cumplita iarnă cerne norii de zăpadă, Lungi troiene călătoare adunate-n cer grămadă; Fulgii zbor, plutesc în aer ca un roi de fluturi albi, Răspândind fiori de gheaţă pe ai ţării umeri dalbi.

Vasile Alecsandri, Iarna

Menţionaţi procedeele artistice prin care este surprinsă legătura om-natură în strofa a doua din poezia Vara de George Coşbuc.

Se dă textul:

Când auzeam noi pe moş Luca pomenind cu drag de casă şi când mai vedeam cum rămân satele şi locurile frumoase în urmă, şi tot altele necunoscute se înfăţoşează înainte-ne, supărarea noastră creştea la culme l

Ion Creangă, Amintiri din copilărie

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. daţi exemple de trei prepoziţii care cer cazul genitiv şi construiţi enunţuri cu ele; e. construiţi şase enunţuri în care pronumele nehotărât altul să aibă, pe rând, funcţia sintactică de subiect, de nume predicativ, de complement direct, de complement indirect, de complement de agent şi de atribut pronominal genitival; f. construiţi două enunţuri cu un adjectiv pronominal de întărire pe lângă un substantiv feminin, numărul singular, cazul dativ şi pe lângă un substantiv masculin, numărul plural, cazul acuzativ; puncte 4- 1 punct sat şi

TESTUL

2 puncte

0,25 puncte 1 punct

0,30 puncte 1,05 puncte 1 punct 0,30 puncte 0,25 puncte 0,20 puncte

0,20 puncte

1. Comentaţi versurile următoare, identificând figurile de stil şi arătând ce sugerează:

Iar prin mândrul întuneric al pădurii de argint Vezi izvoare zdrumicate peste pietre licurind; Ele trec cu harnici unde şi suspină-n flori molatic, Când coboară-n ropot dulce din tăpşanul prăvălatic, Ele sar în bulgări fluizi peste prundul din răstoace, In cuibar rotind de ape peste care luna zace.

Mihai Eminescu, Călin (file din poveste)

Definiţi balada populară şi daţi două exemple.

Prezentaţi personajul colectiv din nuvela Sobieski şi românii de Costache Negruzzi.

Se dă textul:

— Spune-mi, zmeule spurcat, unde ai ascuns tu soarele şi luna, căci azi nu mai ai scăpare din mâna mea.

Greuceanu

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. explicaţi folosirea virgulelor din text; e. identificaţi cuvintele din text care conţin diftongi; f. găsiţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele: greşit, vremelnic; g. explicaţi ce este greşit în enunţurile următoare şi

rescrieţi-le corect:

Şi-a terminat treaba lui.

Neliniştea îşi avea justificările ei.

«Cu.us,Smeior lucrativ şi salutar şi construiţi enunţuri cu ele;

0,25 puncte i. identificaţi cuvintele care fac parte din familia lexicală a substan Uvului mana. mânuţă, a mânui, manuscris, mânuitor, mănu"ă

™a^ j. alcătuiţi propoziţii în care verbul a spune să aibă fun

0,10 puncte tactica de subiect, nume predicativ, atribut, complement ^ k. despărţiţi în silabe cuvintele: subiect, despre.

J punct + 0,50 puncte + 1 punct

TESTUL

2 puncte l Rezumaţi acţiunea din romanul Neamul Şoimăreştilor de Mihail

Sadoveanu.

0,25 puncte 2. Indicaţi modul de expunere:

Pe vodă-l zăreşte călare trecând Prin şiruri, cufulgeru-n mână. în lături s-azvârle mulţimea păgână, Căci vodă o-mparte, cărare făcând, Şi-n urmă-i se-ndeasă, cu vuiet curgând, Oştirea română.

Cu tropote roibii de spaimă pe mal Rup frânele-n zbucium şi saltă; Turcimea-nvrăjbită se rupe deolaltă Şi cade-n mocirlă, un

val după val, Iar fulgerul Sinan, izbit de pe cal, Se-nchină prin baltă.

George Coşbuc, Paşa Hassan 1 punct 3. Comentaţi versurile de la punctul 2, identificând figurile de stil şi arătând ce sugerează.

4. Se dă textul:

Când am ajuns acasă, am înţeles de ce maiorul ieşise un moment cu cheseaua în vestibul – ca să-mi toarne dulceaţă în şoşoni.

Ion Luca Caragiale, Vizită.

Cerinţe: 0,40 puncte a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; l,40 puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; 1 punct canalizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate;

0,10 puncte d. explicaţi cum s-a format substantivul dulceaţă;

0,60 puncte e. arătaţi ce fel de verb este a ajunge şi precizaţi felul propoziţiei subordonate al cărei element regent este:

Am ajuns unde am stabilit ieri.

Îţi ajunge cât ai învăţat.

El a ajuns ce şi-a dorit.

0,15 puncte f. construiţi o propoziţie în care verbul a turna

la modul indicativ, timpul prezent, persoana a IlI-a, numărul singular să aibă alt sens decât cel din text;

0,30 puncte g. explicaţi ce este greşit în enunţurile următoare şi rescrieţi-le corect:

L-am şters după listă.

Suferă cu ficatul.

Editura a publicat o lucrare de domeniul matematicii.

0,30 puncte h. scrieţi prescurtat substantivele: ianuarie, martie, iulie, septembrie, noiembrie, decembrie.

— 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL

2P

0,50 puncte 1,05 puncte

1,45 puncte 0,20 puncte

0,30 puncte

—.l.;*:'.; -:-\parArătaţi care este rolul descrierii în poemul Scrisoarea HI de Mihai Eminescu.

Identificaţi şi definiţi figura de stil: Şi intră-n urdie ca lupu-ntre oi.

George Coşbuc, Paşa Hassan

3. Transformaţi vorbirea directă în vorbire indirectă:

De vânzare-ţi e găinuşa ceea., măi băiete?

De vânzare, moşule!

Şi cât cei pe dânsa?

— Cât crezi şi dumneata că face!

— Ia ad-o-ncoace la moşul s-o drămăluiască!

Ion Creangă, Amintiri din copilărie

4. Se dă textul:

Iar tu de omor Să nu le spui lor, Să le spui curat Că m-am însurat Cu-o mândră crăiasă, A lumii mireasă; Că la nunta mea A căzut o stea; Soarele şi luna Mi-au ţinut cununa.

Miorița

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. construiţi două enunţuri în care substantivul stea să fie folosit cu sens propriu şi cu sens figurat; e. găsiţi câte un sinonim pentru cuvintele: omor, a se însura, crăiasă;

0,20 puncte fexplicaţi folosirea virgulelor din text;

0,10 puncte g. construiţi un enunţ în care cuvântul iar să fie altă parte de vorbire decât cea din text şi precizaţi-o;

0,10 puncte h. explicaţi cum s-a format cuvântul mireasă;

0,20 puncte i. completaţi punctele de suspensie cu pronumele relative potrivite:

Oraşele aşezare este pitorească sunt căutate de turişti.

Cărţile coperte sunt cartonate au fost tipărite anul acesta.

— (3,05 puncte j. identificaţi triftongul din text;

O, l O puncte k. alegeţi forma corectă: stres l stres, oprobriu l oprobiu.

— 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct

TESTUL l ou

0,50 puncte 1,75 puncte

0,90 puncte 0,50 puncte 0,40 puncte

0,20 puncte

Caracterizaţi personajul B'aiazfti din poemul Scrisoarea III de Mihai Eminescu.

Definiţi metafora şi daţi un exemplu de metaforă din pastelul Iarna de Vasile Alecsandri.

Arătaţi care sunt mijloacele artistice prin care este descrisă natura în prima strofă din poezia Vara de George Coşbuc.

Se dă textul:

De la o vreme, musca îşi schimbă planul de atac şi începu să bată părţile mai slabe ale citadelei, ca şi cum adică Pisicuţa n-arfi avut nici picioare, nici coadă, nici dinţi şi, mai cu samă, darul nepreţuit de a-şi scutura cu atâta putere pelea spetelor sale, încât geniul strategic al tuturor muştelor universului, la un loc, ar fi rămas neputincios faţă de cutremurul prăpăditor al spinării şi al coastelor ei.

Calistrat Hogaş, Pe drumuri de munte

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. explicaţi cum s-au format cuvintele: nepreţuit, prăpăditor; e. găsiţi câte un sinonim pentru cuvintele: citadelă, nepreţuit, neputincios, prăpăditor; f. contrageţi propoziţia numărul 3 în partea de propoziţie corespunzătoare şi precizaţi felul ei.

2 puncte 0,25 puncte

0,50 puncte l,25 puncte 1 punct 0,30 puncte

0,30 puncte 0,40 puncte

0,20 puncte 0,30 puncte

TESTUL-/*^

Caracterizaţi-l pe boierul Manea din balada populară T orna Alimoş.

Indicaţi modul de expunere folosit la începutul şi la sfârşitul nuvelei Sobieski şi românii de Costache Negruzzi.

Alcătuiţi planul dezvoltat al schiţei D-l Goe. de Ion Luca Caragiale.

Se dă textul:

Oamenii, când văzură iarăşi soarele şi luna pe cer, se veseliră şi lăudară pe Dumnezeu că a dat atâta tărie lui

Greuceanu de a izbândit împotriva împeliţaţilor vrăjmaşi ai omenirii.

Greuceanu

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. identificaţi cuvintele care fac parte din familia lexicală a substantivului om: omis, a omeni, omenesc, uman, omenos, omenie, umanitar, omeneşte, a umaniza, omenire; e. indicaţi un antonim pentru cuvintele: a se veseli, a da, vrăjmaş;

L construiţi două enunţuri în care prepoziţia împotriva să ceară alte două cazuri decât cel din text şi precizaţi-le; g. indicaţi patru sensuri ale omonimului banc şi construiţi enunţuri cu ele; h. găsiţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele: cutremur, îngâmfat, vrăjitorie.

— pte + l

TESTUL

' 2 puncte lPovestiţi întâmplările prin care trece Agripina, personajul principal din nuvela La Vulturi! de Gala Galaction.

0,25 puncte 2. Definiţi personajul.

— 1 punct 3. Arătaţi cum sunt descrise apele în poemul Călin (file din poveste) de Mihai Eminescu.

4. Se dă textul:

La voi aleargă totdeauna Truditu-mi suflet să se-nchine; Voi singuri străjuiţi altarul Nădejdii noastre de mai bine. Al vostru-i plânsul strunei mele, Creştini ce n-aveţi sărbătoare, Voi, cei mai buni copii ai firii, Urziţi din lacrimi şi sudoare.

Octavian Goga, Plugarii

Cerinţe: 0,50 puncte a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor;

1,25 puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; 1 punct c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate;

0,10 puncte d. construiţi un enunţ în care pronumele relativ ce să fie nume predicativ;

0,30 puncte e. găsiţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele: trudit, nădejde, sudoare;

0,20 puncte f. construiţi patru enunţuri cu ortogramele: v-oi, a-l, ce-i, a-i;

0,30 puncte g. construiţi trei enunţuri în care cuvântul cei să fie de fiecare dată altă parte de vorbire şi indicaţi-o;

0,10 puncte h. indicaţi gradul de comparaţie al adjectivului bun din text; 0,20 puncte i. explicaţi folosirea virgulelor din text;

Ziua mea e pe doi/două iulie icte -f 1 punct

TOTAL;

TESTUL

2 puncte 0,25 puncte

0,40 puncte 1,40 puncte l,60 puncte 0,20 puncte

0,20 puncte 0,20 puncte

0,25 puncte

Arătaţi cum este prezentat codrul în balada populară Toma Alimoş.

Identificaţi metafora: în cuibar rotind de ape peste care luna zace.

Mihai Eminescu, Călin (file din poveste)

Alcătuiţi planul simplu al nuvelei Sobieski şi românii de Costache Negruzzi.

Se dă textul:

Lecţiile de zbor se făceau dimineaţa spre răsăritul soarelui, când se îngâna ziua cu noaptea, şi seara în amurg, căci ziua era primejdios din pricina hereţilor, care dădeau târcoale pe deasupra loan Alexandru Brătescu-Voineşti, Puiul

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. indicaţi alt sens al cuvântului a îngâna şi construiţi un enunţ cu el; e. găsiţi două sinonime pentru cuvântul amurg; f. explicaţi cum s-a format cuvântul primejdios şi

precizaţi ce parte de vorbire este în text; g. construiţi patru fraze în care pronumele relativ cine să introducă o propoziţie subordonată predicativă şi să stea în cazurile nominativ, acuzativ, dativ, genitiv.

— 1 punct +

TESTUL J 68

2 puncte 0,25 puncte

Povestiţi întâmplările cuprinse în desfăşurarea acţiunii în nuvela Sobieski şi românii de Costache Negruzzi.

Stabiliţi măsura versurilor: lat-o sanie uşoară care trece peste văi.

În văzduh voios răsună clinchete de zurgălăi.

Vasile Alecsandri, Iarna 1 punct

Arătaţi cum este surprinsă natura în poemul eroic Dan, căpitan de plai de Vasile Alecsandri.

Se dă textul:

Ruşinea-i o rugină pe-o armă de viteaz, Un verme ce mănâncă albeaţa din obraz. Cui place să roşească, roşească.

Vasile Alecsandri, Dan, căpitan de plai

Cerinţe: 0,50 puncte a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor;

1.25 puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; 1 punct c.

analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate;

0,10 puncte d. explicaţi cum s-a format cuvântul albeaţă;

O, l O puncte e. construiţi o propoziţie în care cuvântul i să fie pronume personal;

0,20 puncte f. indicaţi sensurile omonimului corn şi construiţi enunţuri cu ele;

0.20 puncte galegeţi forma corectă a adjectivului:

I-am dăruit un buchet de flori dragei l dragii mele mame.

Am considerat că trecerea adâncei l adâncii văi este imposibilă.

0,20 puncte h. construiţi două enunţuri în care cuvântul cuminte să fie adjectiv şi adverb cu funcţia sintactică de nume predicativ;

0,30 puncte i. construiţi trei fraze în care verbul a rămâne să fie element regent pentru următoarele propoziţii subordonate: subiectivă, predicativă, circumstanţială de loc;

0,30 puncte jgăsiţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele: împrejurare, neînsemnat, răutăcios;

0,10 puncte k. despărţiţi în silabe cuvintele: altceva, dezechilibru. 1 punct -f 0,50 puncte -f 1 punct < TOTAL:

TESTUL

2 puncte 0,25 puncte 1 punct

0,50 puncte l,75 puncte

0,70 puncte 0,20 puncte 0,90 puncte le

Precizaţi care sunt elementele de basm în prezentarea celor două nunţi din poemul Călin (file din poveste) de Mihai Eminescu.

Definiţi hiperbola şi daţi un exemplu de hiperbolă din balada populară Toma Alimoş.

Arătaţi ce atitudine are naratorul din schiţa Vizită. de Ion Luca Caragiale faţă de celelalte personaje.

Se dă textul:

Cum însă sufletul meu niciodată n-afost în stare să ducă prea multă vreme, în spate, povara ucigătoare a sublimului, şi cum puterile întunericului, în urgia răzvrătirii lor, izbise, pe toate glasurile, clapele imense ale claviaturilor făpturii, aş fi ajuns în cele din urmă să găsesc banală şi monotonă această rodomontadă a stihiilor.

Calistrat Hogaş, Pe drumuri de munte

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. găsiţi câte un sinonim pentru cuvintele: imens, banal; e. construiţi şase fraze în care verbul a ajunge să fie element regent pentru următoarele propoziţii subordonate: subiectivă, predicativă, circumstanţială de loc,

circumstanţială de timp, circumstanţială de cauză, circumstanţială de scop; f. construiţi un enunţ în care pronumele nehotărât toţi să îndeplinească funcţia sintactică de atribut pronominal.

— punct + 0,50 puncte + 1 punct

TESTUL

0,50 puncte 1,25 puncte

I punct 0,20 puncte

0,10 puncte 0,30 puncte

0,30 puncte

Arătaţi cum se comportă membrii familiei, mama şi fraţii, când Nică, personajul principal din Amintiri din copilărie de Ion Creangă, fură pupăza.

Explicaţi titlul romanului Neamul Șoimăreştilor de Mihail Sadoveanu.

Explicaţi ce semnificaţie are apoziţia dezvoltată din următorul fragment:

După formalităţile de rigoare, am început să convorbim despre vreme, despre sorţii agriculturii – d. Popescu tatăl este mare agricultor – despre criză ș.cl.

Ion Luca Caragiale, Vizită.

4. Se dă textul:

Acela din noi care s-ar întoarce mai întâi şi va găsi cuţitul

ruginit să nu mai aştepte pe celălalt, fiindcă aceasta înseamnă că a murit.

Greuceanu

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. găsiţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele: ruginit, a muri; e. indicaţi ce parte de vorbire este cuvântul mai în text; f. indicaţi trei sensuri ale substantivului mai şi construiţi enunţuri cu ele; g. completaţi punctele de suspensie cu adjective pronominale demonstrative de identitate:

M-am jucat cu păpuşă veche şi m-am bucurat de frumuseţea loc unde ne ascundeam în copilărie.

Am întâlnit acolo prieteni de atunci.

^^^^^ t r.„r~n" ni mic pronumele demonstrativ de apropiere aceasta să îndeplinească funcţia sintactică de atribut pronominal prepoziţional şi să stea în trei cazuri diferite;

0,20 puncte i. găsiţi paronimele cuvintelor confuzie, colinar, explicaţi-le şi construiţi enunţuri cu ele;

0,10puncte j. despărţiţi în silabe cuvintele: arctic,punctuaţie. 1 punct -f 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL

0,25 puncte 1 punct

0,50 puncte 1,75 puncte

0,75 puncte 0,20 puncte 0,20 puncte 0,45 puncte

0,20 puncte 0,20 puncte

Arătaţi prin ce procedee artistice este, descris cadrul natural din poemul Călin (file din poveste) de Mihai Eminescu.

Definiţi comparaţia şi construiţi un enunţ cu acest procedeu artistic.

Comentaţi versurile următoare, identificând figurile de stil şi arătând ce sugerează:

Mihai îi zăreşte şi-alege vro doi, Se-ntoarce şi pleacă spre gloată, Ca volbura toamnei se-nvârte el roată Şi intră-n urdie ca lupu-ntre oi, Şi-o frânge degrabă şi-o bate-napoi şi-o vântură toată.

George Coşbuc, Paşa Hassan

4. Se dă textul:

După ce s-a odihnit vreo câteva zile, a început să adune beţigaşe, foi uscate, paie şi fire de fân şi si-a făcut un cuib pe un muşuroi de pământ, mai sus, ca să nu-l înece ploile.

— loan Alexandru Brătescu-Voineşti, Puiul

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. explicaţi cum s-a format

cuvântul beţigaş; e. indicaţi sensurile substantivului fire şi construiţi enunţuri cu ele; f. arătaţi din câte silabe sunt alcătuite cuvintele foi, paie, muşuroi şi identificaţi diftongii; g. găsiţi două antonime pentru cuvântul a se odihni; h. construiţi o frază în care adjectivul pronominal relativ ce să introducă o completivă directă.

— 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct

TOTAL:

TESTUL J 72

0,40 puncte l,40 puncte 1 punct 0,15 puncte

0,20 puncte 0,30 puncte

0,40 puncte

Arătaţi ce trăsături de caracter ale domnitorului Mircea ce] Bătrân se desprind din dialogul cu Baiazid în fragmentul din poemul Scrisoarea III de Mihai Eminescu.

Explicaţi titlul poemului Călin (file din poveste) de Mihai Eminescu.

Arătaţi cum se conturează portretul paşei în următoarele versuri: Hassan, de mirare, e negru-pământ;

Nu ştie de-i vis, ori aieve-i. El vede cum zboară flăcăii Sucevei, El vede ghiaurul că-i suflet de vânt Şi-n faţă-i puterile turcilor sunt

Tăriile plevei.

George Coşbuc, Paşa Hassan

4. Se dă textul:

Nevăzând niciun pui de om pe care să-l întrebe câte ceva, intră în palat, ca să vadă cine locuia acolo.

Prâslea cel voinic şi merele de aur

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. contrageri ultima propoziţie în partea de propoziţie corespunzătoare şi precizaţi felul ei; e. explicaţi cum s-au format cuvintele: ceva, ca să; f. construiţi fraze în care pronumele relativ cine să introducă următoarele propoziţii subordonate: subiectivă, predicativă, completivă indirectă; g. alegeţi forma corectă: eftinl ieftin, ieşire Ieşire, maiestate / maes-tate, ierarhie Ierarhie; f 0,20 puncte h. despărţiţi în silabe cuvântul a întreba şi arătaţi ce reguli aţi aplicat; n 20 puncte lpuneţi corect accentul în cuvintele: butelie, ferigă, 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct

TESTUL

2 puncte! Evidenţiaţi rolul dialogului în confruntarea dintre Mihai Viteazul şi paşa Hassan din balada cultă Paşa Hassan de George Coşbuc.

0,25 puncte 2. Indicaţi procedeele artistice:

Şi ca o taină călătoare, Un nor cu muntele vecin Plutea-ntr-acest imens senin.

George Coşbuc, Vara 1 punct 3. Rezumaţi basmul Greuceanu.

4. Se dă textul:

Vru să dea ordin de contraatac cu grenade, dar îl izbi în ochi un val de pământ şi pietriş care îl orbi atât de rău, încât zadarnic începu apoi să dea din pleoape, că vederea nu i se limpezea.

Marin Preda, O oră din august

Cerinţe: 0,70 puncte a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor;

2,45 puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,50 puncte c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate;

0,15 puncte d. contrageţi propoziţia numărul 2 în partea de propoziţie corespunzătoare şi precizaţi felul ei;

0,10 puncte egăsiţi un sinonim neologic pentru cuvântul zadarnic; 0,20 puncte fexplicaţi cum s-au format cuvintele: contraatac,pietriş;

0,15 puncte gconstruiţi trei enunţuri în care cuvântul rău să fie adjectiv, adverb, substantiv.

IESTUL

Arătaţi cum este prezentată fuga lui Hassan din faţa domnitorului Mihai Viteazul în balada cultă Paşa Hassan de George Coşbuc.

Identificaţi figurile de stil:

Şi pentru totdeauna sărută ca pe-o moaşte Pământul ce tresare şi care-l recunoaşte.

Vasile Alecsandri, Dan, căpitan de plai

Arătaţi care sunt modurile de expunere folosite în nuvela Sobieski şi românii de Costache Negruzzi, precizând unde apar şi care este rolul lor.

Se dă textul:

Când l-a găsit, când i-a văzut aripa ruptă, a înţeles că era pierdut; dar si-a ascuns durerea, ca să nu-l deznădăjduiască pe el.

— loan Alexandru Brătescu-Voineşti, Puiul Cerinţe: 0,50 puncte a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; l,50 puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; 1 punct '! c> analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; 0,10 puncte d. explicaţi cum s-a format verbul a deznădăjdui;

0,40 puncte econstruiţi patru enunţuri în care să aveţi substantivele cenuşă, idee, încălţăminte, soartă în cazul genitiv;

0,10 puncte f. explicaţi folosirea primei virgule din text;

0,30 puncte 8- construiţi trei enunţuri în care substantivul elev să fie atribut substantival prepoziţional în cazurile acuzativ, genitiv, dativ;

0,20 puncte h. explicaţi sensul paronimelor omis l emis şi construiţi enunţuri cu ele;

0,15 puncte j. alegeţi forma cjorextâ: flanelă lflaner, ipsos l ipsoz, mărfar l mărfar. 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL / 75

0,25 puncte 1 punct

0,30 puncte l,05 puncte 1 punct 0,20 puncte 0,20 puncte 0,30 puncte

O, l O puncte

0,40 puncte

;0,30 puncte i 0,30 puncte j-" "' " ' '

O, l O puncte

Prezentaţi înfruntarea dintre Tudor Şoimaru şi Stroie Orheianu din capitolul Morţii poruncesc celor vii, din romanul Neamul Şoimăreştilor de Minai! Sadoveanu.

Explicaţi titlul nuvelei Sobieski şi românii de Costache Negruzzi.

Arătaţi cum sunt realizate portretele mirilor în poemul Călin (file din poveste) de Mihai Eminescu.

Se dă textul:

N-avem oşti, dară iubirea de moşie e un zid Care nu se-nfiorează de-a ta faimă, Baiazid!

Mihai Eminescu, Scrisoarea III

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. explicaţi folosirea virgulelor din text; e. explicaţi cum s-au format cuvintele: moşie, a înfiora; f. construiţi trei enunţuri în care cuvântul care să fie altă parte de vorbire decât cea din text şi indicaţi-o; g. contrageţi ultima propoziţie subordonată în partea de propoziţie corespunzătoare şi precizaţi felul ei; h.găsiţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele: înălţime, urmare, vârstă, zilnic; i. alegeţi forma corectă: complet/complect, a escaladaia exca-lada, grep l gref; '}. găsiţi şi explicaţi greşeala:

Producţia a scăzut cu un procent de 10 la sută.

Avionul a făcut o aterizare pe pământ.

Am cumpărat un vin îmbuteliat în sticlă.

— k. puneţi corect accentul în cuvintele: jilav, matur.

— 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct

TOTAL:

TESTUL

1. Prezentaţi legătura om-natură, aşa cum apare în poemul

eroic Dan, căpitan de plai de Vasile Alecsandri.

0,25 puncte

0,25 puncte l,25 puncte 1 punct 0,45 puncte 0,20 puncte

0,10 puncte 0,40 puncte

0,40 puncte

0,20 puncte 1 punct + O,:

2. Identificaţi şi definiţi figurile de stil: Gigantică poart-o cupolă pe frunte.

George Coşbuc, Paşa Hassan

Alcătuiţi planul simplu al nuvelei La Vulturi! de Gala Galaction.

Se dă textul:

Odată, vara, pe-aproape de Moşi, mă furişez din casă şi mă duc, ziua miază-mare, la moş Vasile, fratele tatei cel mai mare, să fur nişte cireşe, căci numai la dânsul şi încă la vro două locuri din sat era câte-un cireş văratec, care se cocea-pălea de Duminica Mare.

Ion Creangă, Amintiri din copilărie

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. explicaţi cum s-au format cuvintele: numai, văratic; e. identificaţi apoziţiile şi indicaţi felul

lor; f. explicaţi folosirea ultimei virgule din text; g. alegeţi forma corectă: biscuiţi discuite, ciucur/ciucure, fierăstrău/ferăstrău, tango l tangou; h. indicaţi funcţia sintactică a pronumelui relativ ce:

Nu se ştie ce va deveni Ion, când va creşte mare.

M-a întrebat de ce am lipsit ieri.

Calculatorul ce funcţionează este al Ioanei.

Cumpăr ce vreau.

— i. puneţi corect accentul în cuvintele: penurie, verigă. + 1 punct TOTAL:

TESTUL J/7,

2 puncte * Caracterizaţi personajele secundare din romanul Neamul Soimăreştilor de Mihail Sadoveanu.

25 puncte 2. Indicaţi caracteristicile creaţiilor folclorice.

25 puncte 3. Povestiţi întâmplările din balada cultă Paşa Hassan de George

Coşbuc, precizând momentele subiectului.

4. Se dă textul:

Toţi carii ştiu de dânsul spun multe, dar şoptind, şi cale de o zare îl ocolesc grăbind, Deşi-i place să crească sirepe herghelii, Răzleţe pe întinsul câmpiilor pustii.

Vasile Alecsandri, Dan, căpitan de plai

Cerinţe: 0,50 puncte asubliniaţi predicatele şi indicaţi felul

lor;

2, l O puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,60 puncte c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate;

0,10 puncte darătaţi prin ce procedeu de îmbogăţire a vocabularului s-a obţinut cuvântul întinsul;

0,15 puncte 0,40 puncte 0,30 puncte 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct

O, l O puncte e. rescrieţi propoziţia, aşezând adjectivul înaintea substantivului determinat: Lui Ursan nu-i plac munţii pustii.

— f. indicaţi forma actuală a cuvântului carii şi explicaţi de ce apare astfel, motivând ortografia lui; g. explicaţi sensul paronimelor eminent/iminent, a releva la revela şi construiţi enunţuri cu ele; h. găsiţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele: cinstit, obraznic, primejdios.

TOTAL:

TESTUL

2 puncte

0,25 puncte 1 punct

0,40 puncte 1,40 puncte 1 punct 0,10 puncte O, l O puncte 0,25 puncte 0,30 puncte

0,20 puncte

1. Arătaţi care sunt mijloacele artistice prin care este descrisă o zi de vară în versurile:

Si ca o taină călătoare, Un nor cu muntele vecin Plutea-ntr-acest imens senin şi n-avea aripi să mai zboare! Şi tot văzduhul era plin De cântece ciripitoare.

George Coşbuc, Vara

Definiţi versul.

Povestiţi ce năzbâtii face personajul Ionel Popescu din schiţa Vizită. de Ion Luca Caragiale.

Se dă textul:

În sfârşit, dacă o fi să ne ceară pielea, o să le-o vindem cât vom putea mai scump!

Gala Galaction, La Vulturi!

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. construiţi un enunţ în care cuvântul scump să fie substantiv; e. identificaţi locuţiunea din text şi precizaţi felul ei; f. identificaţi diftongii din text; g. alegeţi forma corectă din următoarele combinaţii paronimice: versul l viersul acestei poezii, motiv floral l florar, răspuns inapt l inept; h. construiţi două propoziţii în care substantivul geamgiu la

numărul plural să fie articulat nehotărât şi articulat hotărât;

0,30 puncte 1 punct -f

„i*> aa aiua vaioare conjuncţională şi indicaţi felul subordonatei pe care o introduce; j. construiţi trei enunţuri în care predicatul să fie exprimat prin interjecţie predicativă, adverb predicativ şi locuţiune verbală

TOTAL: e -f J punct

TESTUL

0,50 puncte l,50 puncte

0,30 puncte 0,20 puncte 0,20 puncte

0,30 puncte

0,40 puncte QV4Q puncte

0,30 puncte 0,15 puncte 1 punct + O, Argumentaţi că balada cultă Paşa Hassan de George Coşbuc este o naraţiune.

Identificaţi figura de stil:

Şi vorba-i e tunet, răsufletul ger.

George Coşbuc, Pata Hassan

Arătaţi care este rolul descrierii în balada populară Toma Alimoş.

Se dă textul:

Popa tăia lemne la trunchiu afară şi, cum a văzut că ne aşezăm la fereastră şi ne pregătim de urat, a început a ne trage câteva naşteri îndesate.

Ion Creanga, Amintiri am copilărie

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. explicaţi cum s-a format cuvântul îndesat; e. arătaţi din câte sunete şi din câte litere sunt alcătuite cuvintele: trunchi, trage; f. construiţi trei enunţuri în care pronumele demonstrativ de diferenţiere celălalt să aibă funcţia sintactică de nume predicativ, de complement de agent şi de atribut pronominal genitival; g. explicaţi sensul paronimelor vers /viers, a gira la gera şi construiţi enunţuri cu ele; h. alegeţi forma corectă din următoarele combinaţii paronimice: drac împieliţat / împeliţat, statuie ecvestră l egvestră, start l start greşit, zmalţlsmalţ alb; i. scrieţi cuvintele pronunţate dizel, uichend, picap; j. despărţiţi în silabe cuvintele: acru, idee, obraz.

;te + 1 punct TOTAL:

; >;:;

TESTUL J 80

2 puncte! Arătaţi cum face dreptate răzeşilor Tudor Şoimaru, personajul principal din romanul Neamul Şoimăreştilor de Mihail Sadoveanu.

0,25 puncte 2. Definiţi măsura versului.

— 1 punct 3. Comentaţi versurile următoare, identificând

figurile de stil şi arătând ce sugerază:

Şi-i dârdâie dinţii şi-i galben-perit! Dar Alah din ceruri e mare! Şi-Alah îi scurtează grozava-i cărare Căcipaşa-i de taberi aproape sosit! Spahiii din corturi se-ndeasă grăbit, Să-i deie scăpare.

George Coş buc, Pasa Hassan

4. Se dă textul:

Cum o vede, maiorul se opreşte o clipă, ca şi cum ar vrea să se reculeagă fiind surprins de inamic.

Ion Luca Caragiale, Vizită.

Cerinţe: 0,40 puncte asubliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; j,40 puncte bdelimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,75 puncte c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; 0,20 puncte d. arătaţi ce parte de vorbire este cuvântul o în text;

0,30 puncte e. construiţi trei enunţuri în care cuvântul o să fie de fiecare dată altă parte de vorbire;

0,40 puncte farătaţi ce fel de verb este a fi în text şi construiţi două enunţuri în care să aibă alte două valori sintactice;

0,40 puncte g. indicaţi felul propoziţiilor subordonate introduse prin adverbul relativ cum:

Şcoala noastră a organizat o serbare cum n-am mai văzut.

Bunicul a rămas cum îl ştii.

Am văzut cum s-a produs un accident de circulaţie.

Nu-mi dau seama cum să rezolv problema.

Cum îţi vei aşterne, aşa vei dormi.

0,10 puncte h. găsiţi un sinonim pentru cuvântul inamic;

0,30 puncte i. alegeţi forma corectă din următoarele combinaţii paronimice: comisie arbitrată /arbitrară, industrie minieră l mineră, a călători pe spezele l speţele statului.

— 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL: „TESTUL

2 puncte

0,25 puncte 1 punct

0,40 puncte 1,40 puncte 1 punct 0,20 puncte 0.20 puncte O, l O puncte

0,30 puncte

Arătaţi unde se petrece acţiunea din schiţa D-l Goe. de Ion Luca Caragiale, făcând aprecieri asupra denumirii locurilor şi semnificaţiei traseului parcurs.

Definiţi naraţiunea.

Arătaţi ce calităţi are personajul principal din basmul Greuceanu.

Se dă textul:

Axente Sever părea că-l cunoaşte pe feciorul luiDobrovici,

care e acum lângă carul din dreptul magaziei de piei crude, căci se îndrepta întins spre el.

Camil Petrescu, Un om între oameni

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. găsiţi câte un sinonim pentru cuvintele -feciorul, a se îndrepta; e. construiţi un enunţ în care verbul a vrea să fie auxiliar; f. construiţi o frază în care adverbul relativ cum cu valoare conjuncţi onală să introducă o circumstanţială de cauză; g. explicaţi ce este greşit în enunţurile următoare şi rescrieţi-le corect:

0,40 puncte 0,25 puncte 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct

Cărţile noi apărute mi-au plăcut.

Noi-născuţii au o greutate normală.

La examen s-au prezentat destui de mulţi candidaţi.

— i. indicaţi cinci sensuri ale cuvântului polisemantic vatră şi construiţi enunţuri cu ele.

TOTAL.— h. indicaţi cele două forme de plural ale substantivelor centru şi raport şi construiţi enunţuri cu ele; i2

TESTUL

0,25 puncte 1 punct

0,40 puncte l,40 puncte 1 punct 0,30 puncte

0,20 puncte

0,10 puncte 0,30 puncte

Prezentaţi trăsăturile morale ale personajelor principale din romanul Neamul Şoimăreştilor de Mihail Sadoveanu.

Definiţi comparaţia şi daţi un exemplu din balada populară Toma Alimoş.

Arătaţi cum apare codrul în poemul Călin (file din poveste) de Mihai Eminescu.

Se dă textul:

Mi se îngăduise să citesc „Basmele" lui Ispirescu, amintirile şi povestirile lui Creangă, când a intervenit un episod care mi-a întristat toată copilăria.

Mircea Ehade, Memorii

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. explicaţi cum s-au format cuvintele: Ispirescu, a întrista, copilărie; e. arătaţi ce parte de vorbire este cuvântul lui în text; construiţi un enunţ în care să fie altă parte de vorbire şi precizaţi-o; f. găsiţi un sinonim neologic pentru cuvântul a îngădui; g. explicaţi ce este greşit în următoarele enunţuri şi rescrieţi-le corect:

Parlamentarul a rostit o scurtă alocuţiune.

El a citit biografia vieţii unui scriitor.

Bunicul avea glicemie în sânge.

— h. alegeţi forma corectă: acoladă /arcoladă, convorbire l comvor-bire, glaspapirlglaspapir; i. despărţiţi în silabe cuvintele: analfabet, optsprezece, postpunere, punctaj, somptuos.

— 1 punct +

— nete + 1 punct

TOTAL:

TESTUL J 83

0,25 puncte 1 punct

0,50 puncte 1,25 puncte 1 punct

0,20 puncte 0,20 puncte 0,40 puncte

O, l O puncte 0,40 puncte),20 puncte punct + O,:

Caracterizaţi prin antiteză personajele principale din poemul Scrisoarea III de Mihai Eminescu.

Explicaţi titlul poemului eroic Dan, căpitan de plai de Vasile Alecsandri.

Indicaţi trei elemente caracteristice ale comunicării orale din Amintiri din copilărie de Ion Creangă.

Se dă textul:

Din seceratul grâului şi din ridicarea snopilor se scuturaseră pe mirişte o groază de boabe cu care se hrăneau şi, măcar că nu era vreo apă prin apropiere, nu sufereau de sete, că

beau dimineaţa picături de rouă de pe firele de iarbă.

— loan Alexandru Brătescu-Voineşti, Puiul

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. explicaţi cum s-au format cuvintele: ridicare,picătură; e. găsiţi două sinonime neologice pentru cuvântul a se hrăni; f. identificaţi diftongii şi triftongii din cuvintele: groază, boabe, hrăneau, vreo, sufereau, beau, rouă, iarbă; g. contrageţi ultima propoziţie în partea de propoziţie corespunzătoare şi precizaţi felul ei; h. explicaţi sensul paronimelor calitate/caritate, fisă /fişă şi construiţi enunţuri cu ele: i. găsiţi câte un sinonim pentru locuţiunile verbale: a-si da arama pe faţă, a se face luntre şi punte.

TOTAL: nete -f 1 punct

TESTUL

0,60 puncte 2,10 puncte

0,30 puncte 0,75 puncte

Arătaţi cum se manifestă eroismul personajelor din nuvela La Vulturi! de Gala Galaction.

Definiţi amfibrahul şi daţi un exemplu de amfibrah din balada cultă Paşa Hassan de George Coşbuc.

Comentaţi versurile următoare, identificând figurile de stil

şi arătând ce sugerează:

Şi, cum sta de închina, codrul se cutremura, ulmi şi brazi se clătina, fagi şi paltini se pleca, fruntea de i-o răcorea, mâna de i-o săruta; armele din teci ieşea, murguleţu-i râncheza.

Toma Alimoş

4. Se dă textul:

Şi, fiindcă Pisicuţa ar fi fost în stare să smulgă priponul şi să se ia după mine, apoi mă dusei şi, dezrădăcinând din munte o stâncă uriaşă, ce-mi căzu la îndemână, o răsturnat peste capătul priponului ieşit afară din pământ.

Calistrat Hogaş, Pe drumuri de munte

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. indicaţi cinci derivate din familia lexicală a substantivului rădăcină şi explicaţi cum s-au format;

— j _.„j.

— am text; 1 punct

TESTUL

' 0,40 puncte l,40 puncte ş 1 punct

0,10 puncte i

0,30 puncte l

0,40 puncte; 0,40 puncte l

0,15 puncte f 0,10 puncte

Arătaţi care este rolul dialogului în schiţa Vizită. de Ion Luca Caragiale.

Precizaţi modul de expunere prin care se prezintă întâlnirea dintre Mircea cel Bătrân şi Baiazid în poemul Scrisoarea III de Mihai Eminescu.

Demonstraţi că Paşa Hassan de George Coşbuc este o baladă cultă.

Se dă textul: îmi aduc aminte ce zarvă a fost, când, într-un rând, s-a zvonit că pe Domnu nostru are să-l mute într-o altă comună, peste Şiret.

Mihail Sadoveanu, Domnu Trandafir

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. explicaţi folosirea ultimei virgule din text; e. găsiţi câte un sinonim pentru locuţiunile verbale: a băga de seamă, a-şi lua inima în dinţi, a strica orzul pe gâşte; f. construiţi enunţuri cu ortogramele: numai/nu mai, deloc Ide loc; g. explicaţi sensul paronimelor numeral l numerar, a tasa/a taxa şi construiţi enunţuri cu ele; h. găsiţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele: dovadă, făţarnic, iad; i. puneţi corect

accentul în cuvintele: actor, reporter.

4.punct |

TESTUL

2 puncte

0,25 puncte 1 punct

Explicaţi atitudinea poetului faţă de moarte în poezia Vara de George Coşbuc.

Arătaţi care sunt elementele unei naraţiuni.

Arătaţi cum sunt dezvăluite trăsăturile de caracter ale personajelor în dialogul următor:

— Te mai doare nasul, puişorule? întreabă mam-mare.

— Nu., răspunde Goe.

— Să moară mam-mare?

— Să moară!

— Ad' să-l pupe mam-mare, că trece!

Şi-lpupă în vârful nasului; apoi, aşezându-i frumos beretul:

— Parcă-i sade mai bine cu beretul! zice mam-mare scuipându-l să nu-l deoache, apoi îl sărută dulce.

Cu ce nu-i sade lui bine? adaogă tanti Miţa, şi-l scuipă şi dumneaei şi-l sărută.

Lasă-l încolo! că prea e nu ştiu cum! Auzi d-ta! pălărie nouă şi biletul! zice mamita, prefăcându-se foarte supărată.

Să fie el sănătos, să poarte mai bună! zice mam-mare. Dar

mamita adaogă:

Da pe mamiţica n-o pupi?

Pe tine nu vreau! zice Goe cu humor.

— Aşa? zice mamita. Lasă! si-f i acoperă ochii cu mâinile şi se face că plânge.

— Las'că ştiu eu că te prefaci! zice Goe.

— Ţi-ai găsit pe cine să-nşeli! zice mam-mare. Mamita începe să razǎ; scoate din săculeţ ceva şi zice:

— Cine mă pupă. uite! ciucaiată!

Ion Luca Caragiale, D-l Goe.

4. Se dă textul:

Lângă lacul care-n tremur somnoros şi lin se bate, Vezi o masă mare-ntinsă cu făclii prea luminate, Căci din patru părţi a lumii împăraţi şi-mpărătese Au venit ca să serbeze nunta gingaşei mirese.

Mihai Eminescu, Călin (file din poveste)

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; l,40 puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; l,20 puncte c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate;

0,20 puncte d. indicaţi două sensuri ale omonimului masă şi construiţi enunţuri cu ele;

1,05 puncte e. construiţi fraze în care conjuncţia simplă

subordonatoare să să introducă următoarele propoziţii subordonate: subiectivă, predicativă, atributivă, completivă directă, completivă indirectă, circumstanţială de scop, circumstanţială condiţională.

TOTAL:

TESTUL

Menţionaţi mijloacele artistice prin care este descrisă lupta dintre armata română şi cea otomană în poemul Scrisoarea HI de Mihai Eminescu.

Definiţi antiteza şi daţi un exemplu de antiteză din balada cultă Paşa Hassan de George Coşbuc.

Rezumaţi nuvela La Vulturi! de Gala Galaction.

Se dă textul:

Când ne învăţa cum să spunem poeziile eroice, vorbea tare şi înălţa în sus braţul drept.

Mihail Sadoveanu, Domnu Trandafir

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. indicaţi cinci derivate din familia lexicală a adjectivului tare şi explicaţi cum s-au format; e. indicaţi cuvântul din text obţinut prin schimbarea valorii gramaticale; f. puneţi virgulele în textul următor:

Băieţii ar vrea să meargă la meciul de fotbal dar părinţii nu-i lasă fiindcă nu si-au făcut lecţiile. Dacă vor termina repede vor putea pleca deşi vor pierde prima repriză întrucât locuiesc departe de stadion.

— g. alegeţi forma corectă: excortă l escortă, giuvaier l juvaier, încrengătură l încrângătură, ştachetă l ştachetă; h. găsiţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele: cenuşiu, ceresc, oacheş; i. puneţi corect accentul în cuvintele: miros, a prevedea, unic.

'. SOşponcte + 1 punct

TOTAL:

TESTUL punct;0,25puncte

2 puncte

0,30 puncte l,50 puncte 1 punct 0,20 puncte 0,40 puncte

0,20 puncte

Povestiţi întâmplările cuprinse în desfăşurarea acţiunii din nuvela La Vulturi! de Gala Galaction.

Definiţi troheul şi daţi un exemplu de troheu din balada populară Toma Alimoş.

Arătaţi cum se manifestă legătura om-natură în romanul Neamul Soimăreştilor de Mihail Sadoveanu.

Se dă textul:

Bănică îl aşteptă să se depărteze, apoi desprinse trei curele

de la şorţul fetei, sub salcâm, şi începu să-şi împletească un bici.

Fănuş Neagu, Descoperind râul

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. explicaţi cum s-au format cuvintele: a desprinde, a împleti; e. alegeţi forma corectă din următoarele combinaţii paronimice: virtuos /virtuoz al naiului, libret/ livret de economii, a gira/a gera o întreprindere, a reveiată releva un secret; f. construiţi trei fraze care să conţină o propoziţie subordonată subiectivă introdusă prin pronume relativ în cazurile nominativ, dativ, acuzativ; g. construiţi o propoziţie care să conţină un numeral cardinal în cazul acuzativ, având funcţia sintactică de atribut prepoziţional; h. explicaţi sensul neologismelor specios şi vindicativ şi construiţi enunţuri cu ele.

— 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct

TOTAL:

2 puncte 0,25 puncte 1 punct

0,60 puncte l,50 puncte 1 punct 3,40 puncte),40 puncte

TESTUL

Demonstraţi că nuvela La Vulturi! de Gala Galaction este o naraţiune.

Transformaţi vorbirea directă în vorbire indirectă:

— Deh, zmeule viteaz, vino să ne batem, în săbii să ne tăiem, în suliţi să ne lovim ori în luptă să ne luptăm, Greuceanu

3. Comentaţi versurile următoare, identificând figurile de stil şi arătând ce sugerează:

Vechi pustnic, rămas singur din timpul său afară, Ca pe un gol de munte o stâncă solitară, Dincolo de morminte el trist acum priveşte O tainică fantasmă ce-n zare s-adânceşte, Fantasma drăgălaşă a verdei tinereţi Ce fuge de răsuflul geroasei bătrâneţi

Vasile Alecsandri, Dan, căpitan de plai

4. Se dă textul:

Aşa eram eu la vârsta cea fericită, şi aşa cred că au fost toţi copiii, de când îi lumea asta şi pământul, măcar să zică cine ce-a zice.

Ion Creangă, Amintiri din copilărie

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. arătaţi ce părţi de vorbire poate să fie cuvântul cea şi construiţi enunţuri cu ele; e. explicaţi sensul paronimelor a scurta l a scruta, togă/tocă şi construiţi enunţuri cu ele;

O 30 punct findicaţi trei derivate din familia lexicală a

substantivului copil şi explicaţi cum s-au format;

05 puncte 8- identificaţi diftongul din cuvântul lumea.

— punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL

Arătaţi cum este surprinsa legătura om-natură în poemul Scrisoarea III de Mihai Eminescu.

Daţi un exemplu de enumeraţie din poemul Călin (file din poveste) de Mihai Eminescu.

Prezentaţi lupta răzeşilor pentru dreptate în romanul Neamul Şoimăreştilor de Mihail Sadoveanu.

Se dă textul:

Aş vrea să plâng de fericit, Că simt suflarea ta divină, Că pot să văd ce-ai plăsmuit!

George Coşbuc, Vara

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. construiţi două propoziţii cu pronume posesive, având funcţia sintactică de atribut pronominal genitival şi de atribut pronominal prepoziţional; e. construiţi fraze în care pronumele relativ ce să introducă următoarele propoziţii subordonate: subiectivă, predicativă, atributivă, completivă directă, completivă indirectă; f. găsiţi câte

un sinonim neologic pentru cuvintele: a cere, a pedepsi, sfânt, trist, veşnic.

— punct + 0,50 puncte + 1 punct

TOTAI IUIAL.

TESTUL 1 punct

0,50 puncte 1,25 puncte 1 punct 0,20 puncte

0,50 puncte

O, l O puncte

0,50 puncte

, *.;

0,20 puncte 1 punct + O, Arătaţi trăsăturile morale ale domnitorului Mihai Viteazul, evidenţiate în balada cultă Pasa Hassan de George Coşbuc.

Identificaţi figura de stil:

Bătrânul Dan ascultă grăind doi vechi stejari.

Vasile Alecsandri, Dan, căpitan de plai

Arătaţi care sunt modurile de expunere utilizate în schiţa Vizită. de Ion Luca Caragiale.

Se dă textul:

Dacă însă voiţi să vă păcălesc, mă duc până ici în sat, acasă, să-mi aduc păcălitorul, şi apoi am să vă păcălesc.

Boierul şi Păcală

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b.

delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. explicaţi cum s-a format cuvântul păcălitor; e. construiţi două fraze în care, pe rând, conjuncţia subordonatoare să să introducă o propoziţie subordonată circumstanţială concesivă şi conjuncţia subordonatoare de să introducă o propoziţie subordonată circumstanţială consecutivă; f. contrageţi propoziţia numărul 4 în partea de propoziţie corespunzătoare şi precizaţi felul ei; g. alegeţi forma corectă a substantivului:

Au căzut 20 de litri de apă pe metrul/metru pătrat.

Liftul/Uf tu este defect.

Am mers la Râmnicul Râmnicul Sărat.

El este originar din Vălenii l Văleni de Munte.

Trenul a oprit la Sighetul/Sighetu Marmaţiei.

— h. despărţiţi în silabe cuvintele: european, rachetă. mncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL

Faceţi portretul moral al lui Tudor Şoimaru, personajul principal din romanul Neamul Şoimăreştilor de Mihail Sadoveanu.

Definiţi inversiunea şi daţi un exemplu de inversiune din poezia Vara de George Coşbuc.

Alcătuiţi planul dezvoltat al basmului Greuceanu.

Se dă textul:

La urmă, Agripina ştia că mai erau pe acasă şi alte gospodine, care trebuie să fi fugit cum fugise şi ea, prin pădure, şi. turcii negreşit că se luaseră după ele!

Gala Galaction, La Vulturi!

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. alcătuiţi o propoziţie cu ortograma m-ai; e. indicaţi patru derivate din familia lexicală a substantivului pădure şi explicaţi cum s-au format; f. explicaţi folosirea primelor două virgule din text; g. alegeţi forma corectă: bleumarin l bleumaren, incubaţie l incuibatie.

TOTAL: S1SB

TESTUL

0,25 puncte 1 punct

0,50 puncte l,50 puncte 1 punct 0,20 puncte 0,30 puncte

0,30 puncte

0,30 puncte

0,15 puncte 1 punct + 0.

Faceţi portretul socrului din Călin (file din poveste) de Mihai Eminescu.

Explicaţi titlul poeziei Vara de George Coşbuc.

Transformaţi planul dezvoltat al schiţeiD-l Goe. de Ion Luca Caragiale în plan simplu.

Se dă textul: iată că se îndură norocul şi cu dânsul şi dobândi un drag de copilaş, de să-l vezi şi să nu-l mai uiţi.

Aleodor împărat

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. identificaţi cuvântul derivat din text şi explicaţi cum s-a format; e. arătaţi ce parte de vorbire este cuvântul şi în text şi construiţi un enunţ în care să fie o altă parte de vorbire; f. explicaţi ce este greşit în enunţurile următoare şi rescrieţi-le corect:

Soţul mi-a făcut un cadou frumos.

Am vorbit cu fratele.

A întors capul său după un coleg.

— g. alegeţi forma corectă a numeralului:

O să merg la mare pe douăzeci şi doi/douăzeci şi două august.

Pe treizeci şi unu/treizeci şi una iulie voi sărbători intrarea la liceu.

Pe douăzeci şi unu/douăzeci şi una iunie este ziua mea.

— h. despărţiţi în silabe cuvintele: echilibru, întreagă, lacrimă. nete + 1 punct TOTAL:

TESTUL

2 puncte

0,25 puncte 1 punct

0,60 puncte 2, l O puncte

0,45 puncte 0,40 puncte

0,50 puncte

0,20 puncte 1 punct + O

Povestiţi întâmplările din poemul eroic Dan, căpitan de plai de Vasile Alecsandri, indicând momentele subiectului literar.

Explicaţi titlul nuvelei La Vulturi! de Gala Galaction.

Comentaţi versurile următoare, identificând figurile de stil şi arătând ce sugerează:

Călăreţii împlu câmpul şi roiesc după un semn

Şi în caii lor sălbatici bat cu scările de lemn, Pe copite iau în fugă faţa negrului pământ, Lănci scânteie lungi în soare, arcuri se întind în vânt, Şi ca nouri de aramă şi ca ropotul de grindeni, Orizontu-ntunecându-l, vin săgeţi de pretutindeni, Vâjâind ca vijelia şi ca plesnetul de ploaie.

Mihai Eminescu, Scrisoarea III

4. Se dă textul:

Şi-n ceasul acela Hassan a jurat Să zacă de spaimă o lună,

Văzut-au şi beii că fuga e bună Şi bietului paşă dreptate i-au dat, Căci vodă ghiaurul în toţi a băgat O groază nebună.

George Coşbuc, Paşa Hassan

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. găsiţi câte un sinonim pentru cuvintele: ceas, spaimă, biet, vodă', e. construiţi cinci propoziţii în care pronumele nehotărât toţi să îndeplinească funcţia sintactică de nume predicativ în cazurile nominativ, genitiv cu şi fără prepoziţie, acuzativ cu prepoziţie, dativ cu prepoziţie; f. explicaţi folosirea virgulelor din text.,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTOL

2 puncte

0,25 puncte 1 punct

0,40 puncte l,40 puncte

0,60 puncte 0,20 puncte, 0,35 puncte

0,40 puncte 0,40 puncte

Prezentaţi evoluţia lui Tudor Şoimaru, personajul principal din romanul Neamul Soimăreştilor de Mihail Sadoveanu.

Indicaţi modurile de expunere.

3. Comentaţi versurile următoare, identificând figurile de stil şi arătând ce sugerează:

Risipite se-mprăştie a duşmanilor şiraguri, Şi gonind biruitoare tot veneau a ţării steaguri, Ca potop ce prăpădeşte, ca o mare turburată – Peste-un ceas păgânătatea e ca pleava vânturată Acea grindin-oţelită înspre Dunăre o mână, Iar în urma lor se-ntinde falnic armia română.

Mihai Eminescu, Scrisoarea UI

4. Se dă textul:

Dânsul crede că deşi ne despart numai zece ani, alcătuim două generaţii atât de străine şi de duşmane, încât nu există nicio punte de conciliere.

Cezar Petrescu, întunecare

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. găsiţi câte un sinonim pentru cuvintele: duşman, conciliere; e. indicaţi un adjectiv, un substantiv şi un verb din familia lexicală a cuvântului duşman şi explicaţi cum s-au format; f. indicaţi cele două forme de plural ale substantivelor cristal şi difuzor şi construiţi enunţuri cu ele; g. găsiţi câte un sinonim neologic pentru locuţiunile verbale: a sta de vorbă, a face din ţânţar armăsar, a lua parte, a face rost;

0,50 puncte

I punct + 0,50 puncte + 1 punct h. alegeţi forma corectă: f

ar as l f oraş, ghiuvetă/chiuvetă, chitară/ghitară, orhestră/orchestră, pătrat/pătrat.

TOTAL:

Demonstraţi că naraţiunea La Vulturi! de Gala Galaction este o nuvelă.

Definiţi metafora şi daţi un exemplu din poemul Scrisoarea UI de Mihai Eminescu.

Caracterizaţi-l pe Ghirai din poemul eroic Dan, căpitan de plai de Vasile Alecsandri.

Se dă textul:

Dacă nu aş fi decis o dată pentru totdeauna să-mi sancţionez prostiile, aş rupe foaia, dar a tine un jurnal ar fi o treabă prea uşoară, dacă ai avea facultatea de a-l modifica în urmă, dregând ceea ce din capul locului a fost prost gândit.

Mihail Sebastian, De două mii de ani

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. găsiţi câte un sinonim pentru cuvintele: a decide, a sancţiona, a modifica; e. explicaţi cum s-au format cuvintele: prostie, ceea ce; f. construiţi fraze în care conjuncţia subordonatoare de să introducă următoarele propoziţii subordonate: subiectivă, predicativă, completivă

directă, circumstanţială concesivă; g. explicaţi sensul paronimelor mortal/mor tar, manej l menaj şi construiţi enunţuri cu ele; h. explicaţi ce este greşit în enunţurile următoare şi rescrieţi-le corect:

Clasa opta merge în excursie.

Am cumpărat 50 caiete.

V roiesc să intru la liceu.

— i. construiţi două enunţuri în care cuvântul înţelept să fie adjectiv şi adverb şi să îndeplinească funcţia sintactică de nume predicativ.

>,50 puncte + 1 punct

TOTAL:

TESTUL

2 puncte! Arătaţi ce rol are descrierea în romanul Neamul Soimărestilor de Mihail Sadoveanu şi identificaţi mijloacele artistice prin care este realizată.

0,25 puncte 2. Definiţi opera lirică şi daţi un exemplu. ^ 1 punct 3. Transformaţi planul dezvoltat al nuvelei Sobieski şi românii de

Costache Negruzzi în plan simplu.

4. Se dă textul:

Evident că ar fi putut spune că mi-a adus o carte sau că a venit să-mifacă un comision, dar nu spunea nimic.

Camil Petrescu, Patul lui Procust

Cerinţe: 0,60 puncte a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; l,50 puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; 1 punct c* analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate;

0,30 puncte d. indicaţi un diminutiv şi un augmentativ de la substantivul carte şi explicaţi cum s-au format;

0,30 puncte e. arătaţi ce parte de vorbire poate fi cuvântul un şi construiţi enunţuri pentru fiecare situaţie;

0,15 puncte f. explicaţi folosirea virgulei din text;

0,40 puncte gexplicaţi sensul paronimelor lagună /lacună, stradă l estradă şi construiţi enunţuri cu ele.

— 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct

TESTUL nete "(puncte hct

Demonstraţi că naraţiunea D-l Goe. de Ion Luca Caragiale este o schiţă.

Indicaţi momentele subiectului literar şi definiţi-le.

Arătaţi cum apare natura în versurile:

Priveam fără de ţintă-n sus -Intr-o sălbatică splendoare Vedeam Ceahlăul la apus, Departe-n zări albastre dus, Un uriaş cufruntea-n soare, De pază ţării noastre pus. şi ca o taină călătoare, Un nor cu muntele vecin Plutea-ntr-acest imens senin Şi n-avea aripi să mai zboare! şi tot văzduhul era plin De cântece

ciripitoare.

George Coşbuc, Vara

4. Se dă textul:

Dacă firea protectoare nu s-ar fi îngrijit să mă apere de încercările acestui rău, mutându-mă într-unfel de somnolenţă, n-aş mai fi putut să ies din starea în care mă împotmolisem.

Lucian Blaga, Luntrea lui Caron

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. construiţi două enunţuri în care construcţiile băiatul cel cuminte şi verişoara însăşi să fie în cazul dativ; e. explicaţi cum s-a format verbul a îngriji;

0,30 puncte findicaţi funcţia sintactică a substantivelor:

Mi-e poftă de plăcintă.

Îmi place fripturii rumenită.

0,20 puncte § exPlicaU ce este greşit în următoarele enunţuri şi rescrieţi-le corect:

Drumul se bifurcă în două.

Peste stradă s-a construit o pasarelă de trecere.

0,20 puncte h. alegeţi forma corectă: coridor/colidor, a tranversala traversa. 1 punct 4- 0,50 puncte + 1 punct TOTAL:

TESTUL

Arătaţi ce învăţăminte trage Nică, personajul principal din Amintiri din copilărie de Ion Creangă, din întâmplarea cu pupăza.

Daţi un exemplu de metaforă din balada cultă Paşa Hassan de George Coşbuc.

Arătaţi cum este realizat portretul fizic al personajului principal din schiţa D-l Goe. de Ion Luca Caragiale.

Se dă textul:

Mama îl priveşte şi-n sufletul ei de fugarnică încolţeşte un sim-ţimânt stăruitor de milă pentru fiinţa fragedă căreia i-a dat viaţă, pe care a hrănit-o cu laptele ei, dar de care trebuia să se despartă, chiar azi, căci vremea înţărcatului venise de mult încă.

Emil Gârleanu, Căprioara

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. explicaţi cum s-au format cuvintele: fugarnic, stăruitor; e. găsiţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele: simţimânt, stăruitor;

L indicaţi funcţia sintactică a primelor două pronume relative din text; g. identificaţi diftongii din propoziţia numărul 3; h. explicaţi ce este greşit în enunţurile următoare şi rescrieţi-le corect:

Vom continua mai departe drumul.

Am studiat folclorul popular.

— f 1 punct

TOTAL:

TESTUL

2 puncte l* Povestiţi nuvela Sobieski şi românii de Costache Negruzzi, indicând şi momentele subiectului literar.

0,25 puncte 2. Definiţi opera epică şi daţi un exemplu.

I punct 3. Arătaţi cum este surprinsă legătura dintre natura patriei şi români în versurile următoare:

Eu? îmi apăr sărăcia şi nevoile şi neamul. şi de-aceea tot ce mişcă-n ţara asta, râul, ramul, Mi-e prieten numai mie, iară ţie duşman este, Duşmănit vei fi de toate, făr-a prinde chiar de veste.

Mihai Eminescu, Scrisoarea IU

4. Se dă textul: într-o zi, când a voit să se spele de cerneală, ca să nu-l mai vază mama lui, se făcuse negru şi săpunul şi mânjise odaia întreagă şi două prosoape şi se prelinsese o pată şi pe căţel, singura rubedenie adevărată, ce-i mai rămânea intactă lui Ionel din toată familia, intrată în abecedar şi în program.

Tudor Arghezi, Cartea cu jucării

Cerinţe: 0,70 puncte a. sublimaţi predicatele şi indicaţi felul lor; l,40 puncte b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele;

0,60 puncte c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele

subliniate; 0,20 puncte dindicaţi ce parte de vorbire este cuvântul lui în text; 0,10 puncte eindicaţi forma literară a verbului să vază;

0,15 puncte fgăsiţi câte un sinonim pentru cuvintele: odaie, a se prelinge, intact;

0,40 puncte gexplicaţi sensul paronimelor stol l stor, machetă l mochetă şi construiţi enunţuri cu ele; recta-pastiser/patisier, respectosirespectuos, satin/şaten, sesiune l seziune, a trăsnii a trăsni, vehicul Ivehicol;

0,20 puncte iidentificaţi hiatul din cuvintele: a voit, familia 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct TOTAL-

TESTUL

0,25 puncte 1 punct

0,80 puncte. 1,60 puncte

0,40 puncte 0,40 puncte 0,50 puncte 0,20 puncte

0,20 puncte

Argumentaţi că tabloul de natură zugrăvit în poemul Călin (file din poveste) de Mihai Eminescu este o descriere.

Definiţi ritmul.

Prezentaţi imaginea satului, aşa cum este surprinsă în următorul fragment:

Satul cu casele mari acoperite cu stuh, case curate, răzăşeşti, se întindea într-o vâlcică, sub poală de pădure. Apa

Răutului curgea pe vale, subţire şi limpede, scăzută de secetele verii. Nuci mari se ridicau din vii, şi un graur cânta în pacea satului, în lumina dimineţii. Era o zi de duminică şi toaca începu să sune în clopotniţa bisericii albe c-o duruire melodiosă

Mihail Sadoveanu, Neamul Şoimăreştilor

4. Se dă textul:

Ea zicea fiului său că nu se putea să fie bărbat, fiindcă vorba îi curgea din gură ca mierea, boiul îi era aşa de gingaş, încât îţi venea să o bei într-o bărdăcuţă de apă, perişorul subţire şi stufos îi cădea pe umeri în unde,faţa-i are pe vino-ncoace.

Petre Ispirescu, Ileana Simziana

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul subordonatelor, indicând raporturile lor sintactice în frază; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. identificaţi diminutivele din text şi explicaţi cum s-au format; e. explicaţi folosirea virgulelor din text; f. alegeţi forma corectă a adjectivului pronominal demonstrativ:

Confortul apartamentului acesta lacestuia este mare.

Le-am dăruit colegilor acestora l aceştia nişte cărţi.

— g. explicaţi sensul paronimelor adaptiv l adoptiv şi construiţi enunţuri cu ele;

0,15 puncte h. găsiţi câte un sinonim neologic pentru

cuvintele: arşiţă, încordare, zestre.

— 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct

TOTAL:

TESTUL

0,25 puncte l

0,60 puncte 1,50 puncte

0,80 puncte 0,40 puncte 0,20 puncte

0,30 puncte

0,30 puncte 0,15 puncte

Arătaţi cum află personajul principal din poemul eroic Dan, căpitan de plai de Vasile Alecsandri de năvălirile tătarilor şi prezentaţi felul în care se pregăteşte de luptă.

Definiţi epitetul şi daţi două exemple din balada populară Toma Alimos.

Prezentaţi tabloul năvălirii turcilor din nuvela La Vulturi! de Gala Galaction.

Se dă textul:

Trebuie să fim conştienţi de faptul că suntem o forţă uriaşă, pentru că din materialul fragil al cuvintelor putem clădi construcţii arhitectonice ce vor încremeni mii de ani în amintirea oamenilor şi nu se vor împrăştia decât o dată cu specia.

Eugen Lovinescu, Memorii Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul

acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. explicaţi cum s-au format cuvintele: a încremeni, decât; e. găsiţi şi explicaţi greşeala:

La aflarea rezultatelor, o să aveţi o bucurie nespusă de mare.

Aceste lecţii sunt uşoare de învăţat.

— f. explicaţi ce este greşit în replicile următoare şi rescrieţi-le corect:

F aţă frumoasă, modistă şi învăţată şi trei ani lapasion, să-şi mănânce ea tinereţile cu un ăla.

Ion Luca Caragiale, O noapte furtunoasă

Ei, geantă latină, domnule, n-ai ce-i mai zice.

Ion Luca Caragiale, Conu Leonidafaţă cu Reacţiunea g. construiţi enunţuri cu ortogramele: a-l, v-or, mi-i; h.despărţiţi în silabe cuvintele: altceva, fiinţă, târgşor.

— 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct

TOTAL:

TESTUL

2 puncte

0,25 puncte 1 punct

0,50 puncte l,50 puncte

0,50 puncte 0,20 puncte

0,40 puncte 0,30 puncte

Caracterizaţi personajul principal din schiţa D-l Goe. de Ion Luca Caragiale.

Definiţi metrul (piciorul) versului.

Comentaţi versurile următoare, identificând figurile de stil şi arătând ce sugerează:

O cojiţă de alună trag lăcuste, podu-l scutur, Cu musteaţa răsucită şede-n ea un mire flutur; Fluturi mulţi, de multe neamuri, vin în urma lui un lanţ, Toţi cu inime uşoare, toţi şăgalnici şi berbanţi Vin ţânţarii lăutarii, gândăceii, cărăbuşii, Iar mireasa viorica i-aştepta-ndărătul uşii.

Mihai Eminescu, Călin (file din poveste)

4. Se dă textul: îmi pare bine c-aveţi încredere-n mine şi faceţi întocmai cum v-am spus, ca s-ajungeţi sus.

Marin Sorescu, Unde fugim de-acasă?

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. construiţi o frază în care verbul a ajunge să fie copulativ şi precizaţi felul propoziţiei subordonate al cărei element regent este; e. identificaţi locuţiunile verbale din text şi găsiţi câte un sinonim pentru fiecare; f. identificaţi cuvintele obţinute prin conversiune: Limba noastră-i o comoară în adâncuri înfundată.

Alexe Mateevici, Limba noastră

0,50 puncte g. indicaţi cinci cuvinte din familia lexicală a verbului a face şi l 4 explicaţi cum s-au format;

0,20 puncte h. alegeţi forma corectă a adjectivului:

Am avut multe probleme familiare l familiale.

Omonimia cauzală l cazuală se manifestă între nominativ-acuzativ şi dativ-genitiv.

0,15 puncte ipuneţi corect accentul în cuvintele: lapoviţă, prevedere, şaptesprezece.

— 1 punct + 0,50 puncte -*- 1 punct

TOTAL:

TESTUL

Arătaţi ce semnificaţie are în poemul Călin (file din poveste) de Mihai Eminescu unirea dintre planul ceresc şi planul terestru.

Indicaţi cinci mijloace de caracterizare a unui personaj.

Comentaţi cuvintele personajului Moş Dănilă din nuvela La Vulturi! de Gala Galaction:

— Pune un hotar, Stăpâne, nenorocirii noastre! Ajungă Sfinţiei tale atâta jertfă! Ajungă atâta risipă, atâta jaf la vulturi, din mana bietei ţări şi din carnea noastră!

4. Se dă textul:

Cine a trăit mult timp în preajma grădinilor şi s-a deprins

să urmărească jocul umbrelor în creşterea şi scăderea luminei, ori s-a lăsat îmbătat de miresmele ce le poartă şi le împrăştie vântul, şi apoi e silit să trăiască într-o casă ale cărei ferești dau pe un orizont de hornuri şi de coperişuri, acela păstrează în suflet melancolia înduioşată, ce trebuia s-o resimtă întâiul om după raiul

Dimitrie Anghel, Calvarul florilor

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi propoziţiile subordonate subiective şi atributive, indicând raporturile lor sintactice în frază; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. indicaţi cinci derivate din familia lexicală a substantivului grădină şi explicaţi cum s-au format; e. găsiţi câte un sinonim pentru cuvintele: melancolic, întâiul, rai; f. indicaţi funcţia sintactică a pronumelui relativ cine:

Cine a învăţat a ştiut la teză.

Ştiu cine este colegul tău de bancă.

Pe cine nu laşi să moară nu te lasă să trăieşti.

Proverb

Ai înţeles la cine mă gândeam.

— unct + 0,50 puncte + 1 punct

TOTAL:

TESTUL

0,25 puncte 1 punct

0,60 puncte 1,20 puncte

0,80 puncte 0,40 puncte

0,10 puncte

Prezentaţi eroismul plăieşilor din nuvela Sobieski şi românii de Costache Negruzzi.

Definiţi ritmul iambic.

Comentaţi versurile următoare, identificând figurile de stil şi arătând ce sugerează:

Lângă lacul care-n tremur somnoros şi lin se bate, Vezi o masă mare-ntinsă cu făclii prealuminate, Căci din patru părţi a lumii împăraţi şi-mpărătese Au venit ca să serbeze nunta gingaşei mirese; Feţi-frumoşi cu păr de aur, zmei cu solzii de oţele, Cititorii cei de zodii şi şăgalnicul Pepele. Iată craiul, socru mare, rezemat în jilţ cu spată, El pe capu-i poartă mitră şi-i cu barba pieptănată; Ţapăn, drept, cu schiptru-n mână, şade-n perine de puf Şi cu crengi îl apăr pagii de muscuţe şi zăduf.

Mihai Eminescu, Călin (file din poveste)

4. Se dă textul:

Chiar basme de-arfi câte povesteşte vânătorul şi câte zugrăveşte artistul, tot pare că te scuturi la ideea că omul se joacă aşa lesne cu viaţa sa, pentru un simplu gust de vânător.

Alexandru Odobescu, Pseudo-Cynegeticos

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. formaţi cu ajutorul sufixelor un adjectiv şi un adverb din familia lexicală a verbului a vâna şi explicaţi cum s-au format; e. arătaţi din câte sunete şi din câte litere este alcătuit cuvântul chiar; taie un sinonim neologic pentru cuvintele: a povesti, a zugrăvi;

0,20 puncte g. identificaţi diftongii din text;

0,30 puncte h. despărţiţi în silabe cuvintele artistul, idee şi arătaţi ce reguli aţi aplicat;

0,30 puncte i. indicaţi funcţia sintactică a elementului de relaţie câte:

Am aflat câte ai povestit ieri.

Ştiu câte fete au participat la concurs.

Acestea sunt cărţile împrumutate şi nu ştiu pe câte le-a citit.

0,15 puncte 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct j. alegeţi forma corectă: balneoclimateric l balneo-climateric, scurtcircuit lscurt-circuit, anton-pannesc/antonpannesc.

TOTAL:

1ESTULJ06, 1 punct

0,40 puncte l,40 puncte 1 punct 0,40 puncte

0,15 puncte 0,40 puncte

Prezentaţi elementele de basm din poemul Călin (file din poveste) de Mihai Eminescu.

Identificaţi figurile de stil:

— vulturii pluteau neobosit, scăldându-şi aripile în lumină.

Gala Galaction, La Vulturi!

3. Comentaţi versurile următoare, identificând figurile de stil şi arătând ce sugerază:

Bătrânul Dan ferice se duce Nistrul trece, Şi-n aerul Moldovei se umflă peptu-i rece, Şi inima lui creşte, şi ochi-i plini de jale Cu drag privesc prin lacrimi podoaba ţării sale. Sărmanu-ngenunchează pe iarba ce străluce, îşi pleacă fruntea albă, smerit îşi face cruce Şi pentru totdeauna sărută ca pe-o moaşte Pământul ce tresare şi care-l recunoaşte.

Vasile Alecsandri, Dan, căpitan de plai

4. Se dă textul:

Se înduioşa la gândul că îi va fi dat să trăiască în linişte, să crească găini şi gâşte.

Alexandru Macedonski, Pe drum de poştă

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. indicaţi câte un diminutiv de la

substantivele gâscă şi găină şi explicaţi cum s-au format; e. arătaţi ce fel de verb este a fi în text; f. explicaţi ce este greşit în următoarele enunţuri şi rescrieţi-le corect:

Fata care i-ai dat o carte e prietena mea.

Băiatul care l-ai văzut e premiantul clasei.

— rruoierriu cure u rezolvi e grea.

Excursia care am programat-o în vacantă e frumoasă.

),30 puncte g. găsiţi câte un sinonim neologic pentru cuvintele: a şovăi, a tăgădui, a uşura;),20 puncte h. indicaţi sensul paronimelor a amendata emenda şi construiţi enunţuri cu ele.

— punct + 0,50 puncte + i punct TOTALTESTUL

2 puncte 0,25 puncte 1 punct

0,40 puncte l,40 puncte 1 punct 0,20 puncte

0,40 puncte 0,40 puncte

Demonstraţi că Dan, căpitan de plai de Vasile Alecsandri este un poem eroic.

Identificaţi figura de stil:

Era un cer fără soare şi mohorât deasupra.

Mihail Sadoveanu, Neamul Şoimăreştilor

3. Comentaţi versurile următoare, identificând figurile de stil şi arătând ce sugerează: „ Stai, paşă l Să piară azi unul din noi." Dar paşa mai tare zoreşte; Cu scările-n coapse fugaru-şi loveşte Şi gâtul i-l bate cu pumnii-amândoi; Cu ochii de sânge, cu

barba vâlvoi El zboară soimeste.

George Cosbuc, Paşa Hassan

4. Se dă textul:

Timpul însă părea că contrariază înadins mania de lux şi opulenţă a fanariotului, căci la 30 noiembrie sufla cu tărie vântul cel de miazănoapte, aducând cu sine troiene de zăpadă deasă, care întunecau, ziua la miaza mare, lumina soarelui.

Nicolae Filimon, Ciocoii vechi fi noi

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. găsiţi câte un sinonim pentru cuvintele: lux, opulenţă; e. explicaţi cum s-au format cuvintele: tărie, miazănoapte', f. rescrieţi enunţurile, eliminând vecinătăţile neplăcute auzului:

Am primit ca cadou o păpuşă.

Ea bagă găinile în coteţ.

— puncte ţl$ puncte 1 punct + O, A aşezat pe pervaz un platou.

Mi-a arătat casa sa.

— g. explicaţi sensul paronimelor concesie l concesiune şi construiţi enunţuri cu ele; h. alegeţi forma corectă: nomol/nămol, parizer lparizel, pre-erie l prerie.

— icte -il punct i J

TESTUL

2 puncte

0,25 puncte 1 punct

10,60 puncte |j îl,50 puncte

0,20 puncte 0,40 puncte 3 " r;

0,20 puncte

Prezentaţi faptele prin care Tudor Soimaru, personajul principal din romanul Neamul Şoimăreştilor de Mihail Sadoveanu, devine un reprezentant al răzeşilor.

Definiţi basmul.

Rezumaţi întâmplările din balada cultă Paşa Hassan de George Coşbuc.

Se dă textul:

Orice pai în astă lume

Trebui s-aibă vr-o ursită, o ţintă, vr-un scop anume, La care-i dator să meargă de vântul sorţii împins, Şi cade numai atunci când este semnul atins!

Bogdan Petriceicu Hasdeu, Răzvan şi Vidra

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. găsiţi câte un sinonim neologic

pentru cuvintele: ursită, scop; e. explicaţi cum s-au format cuvintele: orice, împins; f. alegeţi forma corectă a adjectivului pronominal nehotărât:

Am studiat azi opera unui alt/altui autor.

Am dat cartea unei altei/alte persoane.

— g. indicaţi sensul paronimelor a eluda/a elucida şi construiţi enunţuri cu ele; h. despărţiţi în silabe substantivul semnul şi arătaţi ce regulă aţi aplicat.

TESTUL îcte 1. Comentaţi versurile următoare, identificând figurile de stil şi arătând ce sugerează:

Bătrânul Dan trăieşte ca şoimul singuratic în peşteră de stâncă, pe-un munte păduratic, Privind cu veselie cum soarele răsare, Dând viaţă luminoasă cu-o caldă sărutare, Privind cu jale lungă cum soarele apune. Aşa şi el apus-au din zile mari şi bune! Vechi pustnic, rămas singur din timpul său afară, Ca pe un gol de munte o stâncă solitară.

Vasile Alecsandri, Dan, căpitan de plai puncte 2. Identificaţi figura de stil:

Călăreţii împlu câmpul şi roiesc după un semn.

Mihai Eminescu, Scrisoarea III iqt 3. Caracterizaţi-i pe cei doi hatmani din nuvela Sobieski şi românii de Costache Negruzzi.

4. Se dă textul:

Mi-am încercat cuvintele în dreptul urechii, ca nişte ulcele

smălţuite de pământ, ca să le văd cât pot să sune şi cât ar putea să tacă.

Tudor Arghezi, Cartea cu jucării

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. găsiţi trei sinonime pentru substantivul cuvânt; e. indicaţi trei cuvinte din familia lexicală a verbului a suna şi explicaţi cum s-au format; f. indicaţi funcţia sintactică a adverbului relativ cât: Ştiu cât ai lucrat.

Am aflat cât este preţul cărţii.

0,20 puncte g. găsiţi şi explicaţi greşeala:

Dăduse un mare obol la acea colectă.

Pentru notele mari obţinute, Ion este gelos pe Georgescu.

0,15 puncte 1 punct + 0,50 puncte + 1 punct h. alegeţi forma corectă: funicularlfurnicular, iaurd l iaurt, ta-laşltalaj.

TOTAL:

Arătaţi care sunt asemănările şi deosebirile celor două nunţi prezentate în poemul Călin (file din poveste) de Mihai Eminescu.

Indicaţi figurile de stil:

Şi ca o taină călătoare, Un nor cu muntele vecin

Plutea-ntr-acest imens senin.

George Coşbuc, Vara

3. Comentaţi versurile următoare, identificând figurile de stil şi arătând ce sugerează:

Deşi cuprins de lanţuri, măreţ intră românul! „Ghiaur! zice tătarul cu inimă haină, Ce simte firul ierbei când coasa e vecină? " „Ea pleacă fruntea-n pace, răspunde căpitanul, Căci are să renască mai fragedă la anul!"

Vasile Alecsandri, Dan, căpitan de plai

4. Se dă textul:

Dacă vezi că nu e chip Să faci plajă pe nisip, La căldură şi la soare, Te arunci frumos în mare.

Gellu Naum, Cărţile cu Apolodor

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. arătaţi din câte sunete şi din câte litere sunt alcătuite cuvintele: chip, arunci; e. construiţi două enunţuri în care cuvântul limpede să fie adjectiv şi adverb cu funcţia sintactică de nume predicativ; f. scrieţi cuvintele pronunţate blo, cauboi,ferplei;

0,40 puncte g. construiţi opt enunţuri în care verbele a fi şi a face să ţie la modul imperativ, forma afirmativă şi negativă,

numerele singular şi plural;

0,50 puncte ii h. indicaţi ce parte de vorbire este cuvântul a:

Am cumpărat mere a trei mii de lei kilogramul.

A învăţa este datoria noastră.

Rochia nouă a Măriei s-a murdărit.

A! Ce bine-mi pare că te văd!

El a citit ieri tot romanul.

— 1 punct * 0,50 puncte + 1 punct

50 puncte 50 puncte

75 puncte 20 puncte 40 puncte 20 puncte 30 puncte

Arătaţi ce trăsături de caracter dovedeşte personajul principal din poemul eroic Dan, căpitan de plai de Vasile Alecsandri în discuţia cu hanul tătar.

Indicaţi figura de stil:

Cât de frumoasă te-ai gătit, Natură, tu!

George Coşbuc, Vara

Arătaţi cum sunt caracterizate personajele din schiţa D-l Goe. de Ion Luca Caragiale în discuţia despre forma cuvântului marinar.

Se dă textul:

Mult stimate astru auriu, Sau, mai simplu, dragă soare, M-am hotărât să-ţi scriu O scrisoare.

— am aflat

Că numai şi numai de tine Depinde cu adevărat Vacanţa şi vara cât ţine.

Ana Blandiana, Scrisoare

Cerinţe: a. subliniaţi predicatele şi indicaţi felul lor; b. delimitaţi propoziţiile şi precizaţi felul acestora, indicând raporturile sintactice dintre ele; c. analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate; d. explicaţi cum s-a format adjectivul auriu; e. indicaţi sensurile omonimului vară şi construiţi enunţuri cu ele; f. găsiţi câte un sinonim pentru cuvintele: a se hotărî, a ţine; g. despărţiţi în silabe cuvintele astru, simplu, dragă şi arătaţi ce reguli aţi aplicat;

0,40 puncte h. indicaţi funcţia sintactică a pronumelui relativ care:

După examenul greu la care m-am gândit întregul an, voi merge la mare.

A sosit vacanţa pe care o aşteptam cu nerăbdare.

0,50 puncte + 1 punct

SFÂRŞIT